

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PGNiG SA za 2020 rok

sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez Unię Europejską

2020

Członkowie Zarządu PGNiG S.A.

Prezes Zarządu Paweł Majewski *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Artur Cieślik *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Robert Perkowski *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Arkadiusz Sekściński *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Przemysław Waclawski *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Magdalena Zegarska *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Główny Księgowy Violetta Jasińska-Jaśkowiak *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Warszawa, 23 marca 2021 roku

Spis Treści

Sprawozdania podstawowe	4
1. Informacje ogólne	8
1.1 Informacje ogólne o działalności Spółki	8
1.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania	8
1.3 Wpływ nowych standardów	9
2. Noty objaśniające do rachunku zysków i strat	12
2.1 Dane segmentowe	12
2.2 Przychody ze sprzedaży	15
2.3 Koszty operacyjne	17
2.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	19
2.5 Przychody i koszty finansowe	19
3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania	20
3.1 Podatek dochodowy	20
3.2 Odroczone podatki dochodowe	21
4. Zadłużenie i zarządzanie kapitałem	22
4.1 Zadłużenie netto	22
4.2 Zobowiązanie z tytułu zadłużenia	23
4.3 Wspólne zarządzanie środkami pieniężnymi (cash pooling)	25
4.4 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem	27
4.5 Dywidendy wypłacone	27
4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	28
5. Noty objaśniające do aktywów i pozostałych zobowiązań	29
5.1 Aktywa trwale niefinansowe	29
5.2 Kapitał obrotowy	37
5.3 Noty objaśniające dotyczące pozostałych aktywów	42
5.4 Noty objaśniające dotyczące rezerw i zobowiązań	44
6. Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	48
6.1 Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	48
6.2 Pochodne instrumenty finansowe	50
6.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym	56
7. Inwestycje w jednostki powiązane oraz transakcje ze stronami powiązаныmi	60
7.1 Udziały i akcje	60
7.2 Utrata wartości udziałów i akcji	60
7.3 Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych, wspólnych przedsięwzięć oraz jednostek stowarzyszonych	61
7.4 Udzielone pożyczki	61
8. Pozostałe noty objaśniające	67
8.1 Aktywa i zobowiązania warunkowe	67
8.2 Wspólne działania	67
8.3 Wybrane dane finansowe spółki ujawniane zgodnie z art. 44 ust. 2 Ustawy prawo energetyczne	67
8.4 Wynagrodzenie firmy audytorskiej za obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki oraz inne usługi	68
8.5 Inne istotne informacje	69
8.6 Zdarzenia po dacie bilansu	69

Sprawozdania podstawowe

Rachunek zysków i strat		2020	2019
Przychody ze sprzedaży gazu ziemnego*		16 390	17 649
Przychody ze sprzedaży pozostałe*		4 847	4 966
Przychody ze sprzedaży	<i>Nota 2.2.</i>	21 237	22 615
Koszt sprzedanego gazu	<i>Nota 2.3.</i>	(10 431)	(15 400)
Wpływ aneksu zawartego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export na koszty gazu w latach 2014-2019	<i>Nota 2.3.</i>	4 915	-
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	<i>Nota 2.3.</i>	(2 470)	(1 958)
Świadczenia pracownicze	<i>Nota 2.3.</i>	(806)	(724)
Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe		(919)	(941)
Pozostałe usługi obce	<i>Nota 2.3.</i>	(1 107)	(1 153)
Amortyzacja	<i>Nota 2.3.</i>	(819)	(856)
Podatki i opłaty		(411)	(317)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	<i>Nota 2.4.</i>	(69)	(557)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby		12	12
Odpisy rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów i ich odwrócenie	<i>Nota 2.3.</i>	(1 226)	(419)
Dywidendy		455	1 344
Przychody finansowe	<i>Nota 2.5.</i>	38	105
Przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej		216	235
Koszty finansowe	<i>Nota 2.5.</i>	(79)	(76)
Wynik na zaprzestaniu ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		-	18
Aktualizacja wartości aktywów finansowych		(46)	61
Zysk przed opodatkowaniem		8 490	1 989
Podatek dochodowy	<i>Nota 3.1.1.</i>	(1 581)	(241)
Zysk netto		6 909	1 748
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w milionach szt.)		5 778	5 778
Podstawowy i rozwodniony zysk netto na jedną akcję w PLN		1,20	0,30

* W bieżącym roku Spółka dokonała zmiany prezentacji „Przychodów ze sprzedaży” dokonując klasyfikacji uzyskiwanych przychodów do dwóch kategorii tj. „Przychodów ze sprzedaży gazu ziemnego” oraz „Przychodów ze sprzedaży pozostałych”. W konsekwencji zmiany gaz propan butan oraz hel zostały przeniesione z pozycji „Przychody ze sprzedaży gazu ziemnego” (poprzednio „Przychody ze sprzedaży gazu”) do pozycji „Przychody ze sprzedaży pozostałe”. Dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały skorygowane o 216 milionów złotych. Więcej na ten temat w [nocie 2.2.](#)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów		2020	2019
Zysk netto		6 909	1 748
Rachunkowość zabezpieczeń		(1 217)	919
Podatek odroczony**		231	(175)
Pozostałe całkowite dochody, podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat		(986)	744
Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych		(28)	(16)
Podatek odroczony		5	3
Pozostałe całkowite dochody, nie podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat		(23)	(13)
Pozostałe całkowite dochody netto		(1 009)	731
Razem całkowite dochody		5 900	2 479

** Inną zmianą prezentacji dokonaną przez Spółkę w bieżącym okresie była zmiana wartości podatku odroczonego prezentowanego w jednostkowym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym względem danych zaprezentowanych za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku. Zmiana polega na przesunięciu podatku odroczonego dotyczącego rachunkowości zabezpieczeń odnoszonej na zapasy, dotychczas prezentowanego w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, bezpośrednio do jednostkowego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym do pozycji „Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy”. W wyniku tej modyfikacji pozycja „Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy” prezentowana jest w wartości netto tj. łącznie z podatkiem odroczonym. Dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały skorygowane o 19 milionów złotych.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	2020	2019
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk netto	6 909	1 748
Amortyzacja	819	856
Odsetki i dywidendy	(620)	(1 483)
Wynik z działalności inwestycyjnej	1 253	344
Pozostałe korekty niepieniężne	552	(194)
Podatek dochodowy zapłacony	(1 649)	(145)
Podatek dochodowy ujęty w wyniku bieżącego okresu	1 582	241
Zmiana stanu kapitału obrotowego	<i>Nota 5.2.4.</i> 548	622
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	9 394	1 989
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe dotyczące poszukiwań i oceny zasobów mineralnych	(765)	(851)
Wydatki na pozostałe rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(291)	(264)
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(2 754)	(3 193)
Wydatki z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(76)	(34)
Wydatki z tytułu nabycia udziałów w jednostkach powiązanych	(8)	(447)
Wydatki na nabycie papierów wartościowych	(400)	-
Pozostałe wydatki	(29)	(34)
Wpływy z tytułu udzielonych pożyczek	651	844
Wpływy z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	182	42
Wpływy z tytułu otrzymanych odsetek	178	158
Wpływy z tytułu otrzymanych dywidend	455	1 344
Wpływy ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	63	46
Wpływy z tytułu leasingu	-	7
Pozostałe wpływy	-	126
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 794)	(2 256)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	-	3 000
Pozostałe wpływy	2	1
Wyplacone dywidendy	(520)	(636)
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek	(3 000)	-
Wydatki z tytułu wykupu papierów dłużnych	-	(2 290)
Wydatki z tytułu zapłaconych odsetek	(58)	(116)
Wydatki z tytułu zobowiązań z tytułu leasingowych	(15)	(11)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(3 591)	(52)
Przepływy pieniężne netto	3 009	(319)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	4 525	4 844
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	7 534	4 525
w tym: środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	946	284

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

		2020	2019
Aktywa			
Rzeczowe aktywa trwałe	Nota 5.1.1.	11 766	12 423
Koncesje oraz prawo do użytkowania górniczego i informacji geologicznej	Nota 5.1.3.	123	149
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Nota 3.2.	155	-
Udziały i akcje	Nota 7.1.	10 288	10 285
Pochodne instrumenty finansowe		127	234
Udzielone pożyczki	Nota 7.4.	7 496	5 363
Nabyte instrumenty dłużne	Nota 5.3.2.	394	-
Pozostałe aktywa	Nota 5.3.1.	388	431
Aktywa trwałe		30 737	28 885
Zapasy	Nota 5.2.1.	2 070	3 230
Należności	Nota 5.2.2.	1 778	1 886
Należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	Nota 4.3.	1 248	2 501
Pochodne instrumenty finansowe		1 014	1 834
Udzielone pożyczki	Nota 7.4.	531	563
Nabyte instrumenty dłużne	Nota 5.3.2.	8	-
Pozostałe aktywa		31	30
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota 4.6.	6 329	2 115
Aktywa obrotowe		13 009	12 159
AKTYWA RAZEM		43 746	41 044
Zobowiązania i kapitał własny			
Kapitał akcyjny i zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		7 518	7 518
Kapitał rezerwowy		1 867	1 867
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		(17)	737
Zakumulowane pozostałe całkowite dochody		(23)	-
Zyski zatrzymane		26 885	20 496
Kapitał własny razem	Nota 4.4.	36 230	30 618
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Nota 4.2.	310	305
Pochodne instrumenty finansowe		285	20
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Nota 5.4.1.	356	297
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska*	Nota 5.1.2.	2 414	1 935
Pozostałe rezerwy*	Nota 5.4.2.	4	5
Dotacje	Nota 5.4.3.	450	484
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	Nota 3.2.	-	202
Pozostałe zobowiązania	Nota 5.4.4.	52	67
Zobowiązania długoterminowe		3 871	3 315
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Nota 4.2.	10	3 015
Pochodne instrumenty finansowe		822	718
Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków	Nota 5.2.3.	2 120	2 802
Zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	Nota 4.3.	203	119
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Nota 5.4.1.	119	107
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska*	Nota 5.1.2.	35	35
Pozostałe rezerwy*	Nota 5.4.2.	275	265
Pozostałe zobowiązania	Nota 5.4.4.	61	50
Zobowiązania krótkoterminowe		3 645	7 111
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		7 516	10 426
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		43 746	41 044

* W bieżącym okresie Spółka dokonała zmiany prezentacji rezerw dokonując klasyfikacji zawiązywanych rezerw do dwóch kategorii tj. „Rezerw na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałych rezerw związanych z ochroną środowiska” (poprzednio „Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów”) oraz do kategorii „Pozostałych rezerw”. W konsekwencji zmiany wartość „Rezerw związanych z ochroną środowiska” została przeniesiona z pozycji „Pozostałych rezerw” do pozycji „Rezerw na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałych rezerw związanych z ochroną środowiska”. W wyniku tej modyfikacji dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały zmienione. Więcej na ten temat w notach 5.1.2, 5.4.2.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny i zapasy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowy	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2019	7 518	867	72	13	20 363	28 833
Wpływ wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	20	20
Stan na 1 stycznia 2019 (dane przekształcone)	7 518	867	72	13	20 383	28 853
Zysk netto	-	-	-	-	1 748	1 748
Pozostałe całkowite dochody netto **	-	-	744	(13)	-	731
Całkowite dochody razem	-	-	744	(13)	1 748	2 479
Przeniesienia	-	1 000	-	-	(1 000)	-
Dywidenda	-	-	-	-	(636)	(636)
Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy **	-	-	(79)	-	-	(79)
Stan na 31 grudnia 2019	7 518	1 867	737	-	20 496	30 618
Zysk netto	-	-	-	-	6 909	6 909
Pozostałe całkowite dochody netto	-	-	(986)	(23)	-	(1 009)
Całkowite dochody razem	-	-	(986)	(23)	6 909	5 900
Dywidenda *	-	-	-	-	(520)	(520)
Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy	-	-	232	-	-	232
Stan na 31 grudnia 2020	7 518	1 867	(17)	(23)	26 885	36 230

* 24 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG S.A. uchwałą nr 21/2020 postanowiło przeznaczyć kwotę 520 milionów złotych na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy z zysku za 2019 rok. Dywidenda została wypłacona 3 sierpnia 2020 roku

** W bieżącym okresie Spółka dokonała zmiany prezentacji wartości podatku odroczonego prezentowanego w jednostkowym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym względem danych zaprezentowanych za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku. Zmiana polega na przesunięciu podatku odroczonego dotyczącego rachunkowości zabezpieczeń odnoszonej na zapasy, dotychczas prezentowanego w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, bezpośrednio do jednostkowego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym do pozycji „Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy”. W wyniku tej modyfikacji pozycja „Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy” prezentowana jest w wartości netto tj. łącznie z podatkiem odroczonego. Dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały skorygowane o 19 milionów złotych.

1. Informacje ogólne

1.1 Informacje ogólne o działalności Spółki

Podstawowe dane Spółki

Nazwa:	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna
Siedziba	ul. Marcina Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa
Rejestracja	Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy
KRS	0000059492
REGON	012216736
NIP	525-000-80-28

Spółka Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna („Spółka”, „PGNiG”, „PGNiG S.A.”) jest notowana na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 2005 roku. PGNiG jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej PGNiG. Na dzień przekazania sprawozdania finansowego za 2020 rok, jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGNiG S.A. był Skarb Państwa. Skarb Państwa jest również jednostką dominującą dla Spółki najwyższego szczebla.

Działalność Spółki obejmuje przede wszystkim poszukiwanie złóż, wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej, import gazu, obrót paliwami gazowymi oraz energią elektryczną na rynku hurtowym, a także pozostałe usługi związane między innymi z magazynowaniem.

PGNiG pełni kluczową rolę na polskim rynku gazu i jako lider odpowiada za utrzymanie bezpieczeństwa energetycznego kraju. W tym celu podejmuje niezbędne działania, które mają za zadanie zaspokoić zapotrzebowanie na paliwo gazowe i zapewnić dywersyfikację dostaw poprzez wydobycie złóż krajowych oraz import ze źródeł zewnętrznych.

PGNiG S.A. działa jako struktura, w której skład na 31 grudnia 2020 roku wchodziły:

- Centrala Spółki w Warszawie,
- Oddział w Odolanowie,
- Oddział w Sanoku,
- Oddział w Zielonej Górze,
- Oddział Geologii i Eksploatacji w Warszawie,
- Oddział Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze w Warszawie,
- Oddział Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie,
- Oddział Obrotu Hurtowego w Warszawie,
- Oddział Operatorski w Pakistanie,
- Oddział w Ras Al Khaimah w Zjednoczonych Emiratach Arabskich.

W ramach podpisanych umów o wspólnych operacjach Spółka jest współnikiem wspólnych działań prowadzonych na terenie Polski oraz Pakistanu. Wspólne działania polegają głównie na poszukiwaniu i wydobyciu gazu ziemnego oraz ropy naftowej. Szczegółowe informacje na temat wspólnych działań przedstawiono w [nocie 8.2.](#) oraz w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG w rozdziale [5.1.3.](#) Działalność w Polsce oraz [5.1.4.](#) Działalność Zagraniczna.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostanie przedstawione do zatwierdzenia przez Zarząd PGNiG S.A. do publikacji 25 marca 2021 roku.

1.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi do stosowania w Unii Europejskiej („MSSF”).

Spółka jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej PGNiG. W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności PGNiG S.A. jako jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG oraz Sprawozdaniem Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG za okres zakończony 31 grudnia 2020 roku. Jednostkowe sprawozdanie

finansowe Spółki, Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGNiG oraz Sprawozdanie Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG będzie dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.pgnig.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminu przekazania Skonsolidowanego raportu rocznego Grupy Kapitałowej za rok 2020.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opisane w poszczególnych notach szczegółowych i stosowane były przez Spółkę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów, jeżeli nie wskazano inaczej. Zmiany zasad rachunkowości wraz z określeniem ich wpływu na sprawozdanie finansowe zaprezentowane zostały w [nocie 1.3](#). Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia istotnych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu dokonywania własnych ocen w ramach stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości. Istotne szacunki stosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane w ramach not objaśniających do poszczególnych pozycji sprawozdania.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. W związku ze stabilnymi wynikami finansowymi i dobrą sytuacją płynnościową, na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Walutą funkcjonalną spółki PGNiG S.A. i walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Zasady Rachunkowości

Pozycje wyrażone w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych są w momencie początkowego ujęcia ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego:

- pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej, obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia, ujmuje się w wyniku finansowym. Różnice kursowe stanowiące efektywną część zysku/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, Spółka wykorzystuje walutowe transakcje pochodne (zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych zostały przedstawione w [nocie 6.2.](#)).

1.3 Wpływ nowych standardów

Zastosowane nowe, zmienione standardy i interpretacje

Na niniejsze sprawozdanie finansowe miały wpływ następujące nowe, zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie od 1 stycznia 2020 roku:

Standard	Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” – definicja terminu „istotny” Spółka zastosowała zmiany do MSR 1 oraz MSR 8 od 1 stycznia 2020 roku
Opis	<p>Informacje są istotne, jeżeli w racjonalny sposób można oczekiwać, że ich pominięcie, zniekształcenie lub ich nieprzejrzystość może wpływać na decyzje głównych użytkowników sprawozdania finansowego ogólnego przeznaczenia podejmowane na podstawie takiego sprawozdania, zawierającego informacje finansowe dotyczące konkretnej jednostki sprawozdawczej. Istotność uzależniona jest od charakteru lub wielkości informacji bądź od obu tych czynników. Jednostka ocenia, czy informacje, same w sobie lub w połączeniu z innymi informacjami, są istotne w kontekście całości sprawozdania finansowego.</p> <p>Informacje są nieprzejrzyste, jeżeli są przekazywane w sposób, który dla głównych użytkowników sprawozdań finansowych ma podobne skutki jak pominięcie lub zniekształcenie tych informacji.</p>
Wpływ wdrożenia standardu	Zmiana definicji pojęcia „istotny” nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Standard Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – reforma IBOR
Spółka zastosowała zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 od 1 stycznia 2020 roku

Opis

Zmiany do standardów zawierają tymczasowe odstępstwa od stosowania szczególnych wymogów rachunkowości zabezpieczeń, które umożliwiają kontynuowanie rachunkowości zabezpieczeń w okresie niepewności przed zmianą aktualnego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej na alternatywną stopę procentową bliską wolnej od ryzyka („RFR”). Zmiany zawierają szereg odstępstw w odniesieniu do wszystkich powiązań zabezpieczających, na które reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej wywiera bezpośredni wpływ.

Reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej wywiera bezpośredni wpływ na powiązanie zabezpieczające tylko wówczas, gdy reforma ta prowadzi do powstania niepewności co do:

- wskaźnika referencyjnego stopy procentowej (określonego w umowie lub określonego inaczej niż w umowie) wyznaczonego jako zabezpieczane ryzyko, lub
- harmonogramu lub kwoty przepływów pieniężnych opartych na wskaźniku referencyjnym stopy procentowej wynikających z pozycji zabezpieczanej lub z instrumentu zabezpieczającego.

Zastosowanie odstępstw jest obligatoryjne.

Odstępstwa dotyczą:

- oceny, czy planowana transakcja (lub jej komponent) jest wysoce prawdopodobna,
- oceny, czy oczekuje się, że wystąpią zabezpieczane przyszłe przepływy pieniężne, w kontekście przekwalifikowania ich do rachunku zysków i strat,
- oceny powiązania ekonomicznego pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym,

dla każdego z powyższych, przy założeniu, że wskaźnik referencyjny stopy procentowej, na którym opierają się zabezpieczane przepływy pieniężne (określone w umowie lub określone inaczej niż w umowie), nie ulega zmianie w wyniku reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej,

- wyznaczenia komponentu pozycji jako pozycji zabezpieczanej.

Jeżeli reforma IBOR ma wpływ na komponent wskaźnika referencyjnego dla ryzyka stopy procentowej, to wymóg wyodrębnienia komponentu ryzyka musi być spełniony wyłącznie w momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego. W sytuacji, gdy instrumenty zabezpieczające i pozycje zabezpieczane mogą zostać dodane lub usunięte z otwartego portfela w ramach realizowanej strategii zabezpieczającej, wymóg wyodrębnienia musi zostać spełniony jedynie wtedy, gdy pozycje zabezpieczane są desygnowane przy początkowym ujęciu powiązania zabezpieczającego. W zakresie, w jakim instrument zabezpieczający jest zmieniany w taki sposób, by przepływy pieniężne opierały się na RFR, a pozycja zabezpieczana nadal bazuje na IBOR (lub odwrotnie), nie ma odstępstwa od konieczności wyceny i ujmowania nieefektywnej części zabezpieczenia, które powstaje na skutek różnic w zmianie ich wartości godziwej. W przypadku braku któregośkolwiek ze zdarzeń opisanych w zmianach wskazanych standardów, odstępstwa są kontynuowane przez czas nieokreślony. Jeżeli jednostka desygnuje grupę pozycji jako pozycję zabezpieczaną, wówczas wymogi dotyczące zaprzestania stosowania odstępstw stosuje się indywidualnie do każdej pozycji z grupy.

Wpływ wdrożenia standardu

W pierwszym etapie wdrożenia reforma stawek referencyjnych dotyczy przede wszystkim procesu rachunkowości zabezpieczeń instrumentów zabezpieczających stopę procentową. W związku z tym, że Spółka na 31 grudnia 2020 roku nie posiada powiązań zabezpieczających dla tego typu instrumentów, w tym zakresie reforma IBOR nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

W kolejnym etapie reformy, w związku z zastąpieniem stawek WIBOR, EURIBOR, LIBOR, NIBOR stawkami wolnymi od ryzyka, Spółka może odnotować marginalny wpływ na wycenę instrumentów zabezpieczających oraz udzielonych pożyczek. Spółka dodatkowo zawarła transakcje CCIRS, polegające na wymianie płatności odsetkowych opartych o stawki WIBOR 3M (otrzymywane) i NIBOR 3M (płacone) niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Wpływ z tytułu wyceny instrumentu CCIRS jaki może wystąpić Spółka określa jako nieistotny. [Tabela A](#) przedstawia sumy wartości netto posiadanych instrumentów finansowych indeksowanych do stopy zmiennej w podziale na obecne stawki referencyjne.

Standard Zmiany do MSSF 16 „Leasing”- Ulgi w czynszach związane z COVID-19
Spółka zastosowała zmiany do MSSF 16 od 1 czerwca 2020 roku

Opis

Zmiana do MSSF 16 „Leasing” dotyczy sposobu ujęcia ulg w płatnościach czynszu udzielonych leasingobiorcom w wyniku pandemii COVID-19. Leasingobiorca może skorzystać z praktycznego rozwiązania polegającego na nieprzeprowadzaniu oceny czy ulga w czynszu udzielona w wyniku COVID-19 stanowi zmianę leasingu. Leasingobiorca, który korzysta z praktycznego rozwiązania, ujmuje wszelkie zmiany opłat leasingowych wynikające z ulgi w czynszu w taki sam sposób, w jaki ująłby je gdyby

zmiana ta nie stanowiła zmiany leasingu.

Praktyczne rozwiązanie może być zastosowane jedynie do ulg w czynszach przyznawanych bezpośrednio w związku pandemią COVID-19 i tylko wtedy, gdy spełniono wszystkie poniższe warunki:

- zmiana opłat leasingowych prowadzi do zaktualizowanego wynagrodzenia za leasing, które jest zasadniczo takie samo bądź niższe niż wynagrodzenie za leasing obowiązujące bezpośrednio przed tą zmianą,
- jakiegokolwiek obniżenie opłat leasingowych dotyczy jedynie płatności pierwotnie wymagalnych w dniu 30 czerwca 2021 roku lub przed tą datą,
- inne warunki leasingu nie zostały znacząco zmienione.

Wpływ wdrożenia standardu

W roku zakończonym 31 grudnia 2020 roku Spółka nie otrzymała ulg w czynszach związanych z pandemią COVID-19, w związku z powyższym zmiany do MSSF 16 nie mają wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy, poprawki do standardów i interpretacje niewskazane powyżej są nieistotne dla sprawozdania finansowego lub nie dotyczą działalności Spółki.

Tabela A – Ekspozycja wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej opartych o stawki IBOR na 31 grudnia 2020 roku.

Typ instrumentu finansowego	Obecna stawka referencyjna	Wartość bilansowa
Udzielone pożyczki długoterminowe		
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	LIBOR 3M	186
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	NIBOR 3M	1 711
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 3M	4 548
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 6M	269
pożyczka udzielona spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola	WIBOR 6M	370
Razem		7 084
Udzielone pożyczki krótkoterminowe		
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	LIBOR 3M	6
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	NIBOR 3M	55
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 3M	450
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 6M	10
pożyczka udzielona spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola	WIBOR 1M	2
pożyczka udzielona spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola	WIBOR 6M	7
Razem		530
Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania długoterminowe		
CCIRS	WIBOR 3M, NIBOR 3M	45
Razem		45

2. Noty objaśniające do rachunku zysków i strat

2.1 Dane segmentowe

Segmenty sprawozdawcze zostały ustalone w oparciu o rodzaj działalności prowadzonej przez Spółkę. Poszczególne segmenty operacyjne zostały zagregowane do segmentów sprawozdawczych na podstawie kryteriów agregacji wskazanych w tabeli poniżej. Głównym decydentem operacyjnym jest Zarząd PGNiG S.A. Dodatkowe informacje na temat segmentów sprawozdawczych zostały przedstawione w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG w [nocie 2](#) oraz w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG w [rozdziale 4](#) stanowiących element Skonsolidowanego Rocznoego Raportu Grupy Kapitałowej PGNiG.

Segment	Opis segmentu	Segmenty operacyjne i kryteria agregacji
Poszukiwanie i wydobycie 	<p>Podstawową działalnością segmentu jest pozyskanie węglowodorów ze złóż i przygotowanie produktów do sprzedaży. Segment obejmuje proces poszukiwania i wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej ze złóż, poczynając od przeprowadzenia analiz geologicznych, badań geofizycznych i wierceń, po zagospodarowanie i eksploatację złóż. Segment sprzedaje gaz ziemny do klientów spoza PGNiG S.A., jak również do innych segmentów PGNiG S.A. Ponadto prowadzi sprzedaż ropy naftowej i innych produktów w kraju i za granicą.</p>	<p>Segmenty operacyjne wchodzące w skład tego segmentu sprawozdawczego to część PGNiG S.A. zajmująca się poszukiwaniem i wydobyciem węglowodorów.</p> <p>Agregacji dokonano ze względu na podobieństwa charakterystyki ekonomicznej oraz spełniania większości kryteriów agregacji. Główne przesłanki stanowiące podstawę do dokonania agregacji segmentów operacyjnych do segmentu sprawozdawczego to: podobieństwo produktów i usług, natura procesu produkcji, rodzaju klientów oraz podobieństwo ekonomiczne.</p>
Obrót i magazynowanie 	<p>Segment prowadzi sprzedaż gazu ziemnego importowanego, wydobywanego ze złóż oraz zakupionego na giełdach gazu, wykorzystuje podziemne magazyny gazu na potrzeby handlowe (magazyny gazu zlokalizowane w Mogilnie, Wierzchowicach, Husowie, Brzeźnicy, Strachocinie i w Swarzowie) oraz prowadzi działalność w obszarze obrotu energią elektryczną.</p>	<p>Segmenty operacyjne wchodzące w skład tego segmentu sprawozdawczego to część PGNiG S.A. zajmująca się obrotem paliwem gazowym i energią elektryczną.</p> <p>Główne przesłanki stanowiące podstawę do dokonania agregacji segmentów operacyjnych do segmentu sprawozdawczego to: podobieństwo produktów i usług, podobieństwo w zakresie rodzaju klientów odbierających produkty/usługi oraz podobna charakterystyka ekonomiczna.</p>
Pozostałe segmenty 	<p>Segment obejmuje działalności niekwalifikujące się do wymienionych wcześniej segmentów PGNiG S.A. w części odpowiadającej centrum korporacyjnemu, badaniu urządzeń i systemów pomiarowych stosowanych w gazownictwie, wzorcowaniu urządzeń pomiarowych, nadzorowi nad systemami pomiarowymi w punktach wejścia na Białorusi i Ukrainie oraz na terminalu LNG, analizie technicznej, szkoleniach branżowych.</p>	<p>Segmentami operacyjnym w tym segmencie sprawozdawczym PGNiG S.A. jest część zajmująca się obsługą korporacyjną innych segmentów sprawozdawczych oraz pozostała część niezakwalifikowana do wyżej wymienionych kategorii.</p>

2020	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Suma	Uzgodnienie do danych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 806	19 324	107	21 237	-	21 237
Sprzedaż między segmentami	1 606	26	-	1 632	-	1 632
Przychody razem	3 412	19 350	107	22 869	(1 632)	21 237
EBITDA	679	8 620	(585)	8 714	-	8 714
Amortyzacja	(572)	(192)	(55)	(819)	-	(819)
Zysk operacyjny	108	8 427	(640)	7 895	-	7 895
Odpisy rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów oraz ich odwrócenie	(1 135)	(4)	(87)	(1 226)	-	(1 226)
Wydatki z tytułu nabycia rzeczowego majątku trwałego i WN	(919)	(23)	(114)	(1 056)	-	(1 056)
Rzeczowe aktywa trwałe	8 172	2 954	640	11 766	-	11 766
Zatrudnienie	3 792	312	734	4 838	-	4 838

2019	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem	Uzgodnienie do danych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	2 307	20 177	131	22 615	-	22 615
Sprzedaż między segmentami	2 139	36	-	2 175	-	2 175
Przychody razem	4 446	20 213	131	24 790	(2 175)	22 615
EBITDA	2 573	(1 073)	(259)	1 241	-	1 241
Amortyzacja	(611)	(190)	(55)	(856)	-	(856)
Zysk operacyjny	1 962	(1 263)	(313)	386	-	386
Odpisy rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów oraz ich odwrócenie	(369)	(3)	(47)	(419)	-	(419)
Wydatki z tytułu nabycia rzeczowego majątku trwałego i WN	(955)	(36)	(124)	(1 115)	-	(1 115)
Rzeczowe aktywa trwałe	8 674	3 091	658	12 423	-	12 423
Zatrudnienie	3 819	312	681	4 812	-	4 812

W latach 2020 – 2019 10% łącznych przychodów Spółki stanowił przychód od jednego zewnętrznego kontrahenta. Przychody te Spółka osiągnęła w segmencie obrót i magazynowanie.

Przychody ze sprzedaży w podziale na segmenty operacyjne

2020	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem	Uzgodnienie do danych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Przychody ze sprzedaży gazu, w tym:	2 274	15 748	-	18 022	(1 632)	16 390
Gaz wysokometanowy	1 199	13 896	-	15 095	(1 206)	13 889
Gaz zaazotowany	1 053	716	-	1 769	(426)	1 343
Gaz LNG	22	74	-	96	-	96
Korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających	-	1 062	-	1 062	-	1 062
Przychody ze sprzedaży pozostałe, w tym:	1 138	3 602	107	4 847	-	4 847
Ropa naftowa z gazoliną	823	-	-	823	-	823
Sprzedaż energii elektrycznej	-	2 437	-	2 437	-	2 437
Gaz propan butan	54	-	-	54	-	54
Hel	235	-	-	235	-	235
Prawo do dysponowania instalacjami magazynowymi	-	573	-	573	-	573
Jednostki emisji CO2	-	503	-	503	-	503
Pozostałe przychody z tytułu leasingu operacyjnego	-	-	15	15	-	15
Inne	26	89	92	207	-	207
Razem przychody	3 412	19 350	107	22 869	(1 632)	21 237

2019	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem	Uzgodnienie do danych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Przychody ze sprzedaży gazu, w tym:	2 793	17 031	-	19 824	(2 175)	17 649
Gaz wysokometanowy	1 606	15 551	-	17 157	(1 617)	15 540
Gaz zaazotowany	1 156	847	-	2 003	(558)	1 445
Gaz LNG	31	63	-	94	-	94
Korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających	-	570	-	570	-	570
Przychody ze sprzedaży pozostałe, w tym:	1 653	3 182	131	4 966	-	4 966
Ropa naftowa z gazoliną	1 404	-	-	1 404	-	1 404
Sprzedaż energii elektrycznej	-	1 905	-	1 905	-	1 905
Gaz propan butan	66	-	-	66	-	66
Hel	150	-	-	150	-	150
Prawo do dysponowania instalacjami magazynowymi	-	579	-	579	-	579
Jednostki emisji CO2	-	493	-	493	-	493
Pozostałe przychody z tytułu leasingu operacyjnego	-	-	17	17	-	17
Inne	33	205	114	352	-	352
Razem przychody	4 446	20 213	131	24 790	(2 175)	22 615

Stan odpisów z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych własnych oraz w leasingu w podziale na segmenty operacyjne

2020	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem
Grunty	(27)	-	(37)	(64)
Budynki i budowle	(2 456)	(52)	(163)	(2 671)
Urządzenia techniczne i maszyny	(402)	(317)	(43)	(762)
Środki transportu i pozostałe	(49)	(1)	-	(50)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe	(2 934)	(370)	(243)	(3 547)
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	(1 182)	-	-	(1 182)
Środki trwałe w budowie pozostałe	-	-	(9)	(9)
Razem odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	(4 116)	(370)	(252)	(4 738)

2019	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem
Grunty	(18)	-	(37)	(55)
Budynki i budowle	(1 819)	(49)	(103)	(1 971)
Urządzenia techniczne i maszyny	(310)	(317)	(35)	(662)
Środki transportu i pozostałe	(33)	(1)	-	(34)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe	(2 180)	(367)	(175)	(2 722)
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	(833)	-	-	(833)
Środki trwałe w budowie pozostałe	-	-	(9)	(9)
Razem odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	(3 013)	(367)	(184)	(3 564)

2.2 Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Przychody ze sprzedaży

Spółka generuje przychody przede wszystkim z obrotu gazem ziemnym wysokometanowym i zaazotowanym wydobytym z własnych źródeł oraz nabytym na rynku w ramach realizacji kontraktów długo i krótkoterminowych. Spółka uzyskuje również przychody z wydobywania i sprzedaży ropy naftowej oraz produkcji i sprzedaży energii elektrycznej.

Spółka ponadto sprzedaje inne dobra m. in. prawa do emisji CO₂ oraz świadczy usługi wynajmu nieruchomości. Do dóbr zalicza się dobra, które Spółka wyprodukowała z zamiarem ich sprzedaży oraz dobra nabyte w celu odsprzedaży.

Spółka ujmuje przychody z umów z klientami w momencie spełnienia przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia, poprzez przekazanie przyręconego towaru lub usługi nabywcy, gdzie przekazanie to stanowi jednocześnie uzyskanie przez nabywcę kontroli nad tym składnikiem aktywów tj. zdolności do bezpośredniego rozporządzania przekazanym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści.

Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Spółka rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, Spółka ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.

Spółka określa swoją rolę jako pośrednik w zakresie usług przesyłowych i dystrybucyjnych przenoszonych na klienta w wartości netto tj. po pomniejszeniu o przypadające im koszty zakupu od operatorów systemu przesyłowego i dystrybucyjnego. Spółka, zawierając umowy kompleksowe z klientami nie ponosi głównej odpowiedzialności za realizację usług przesyłowych i dystrybucyjnych tym samym nie ma wpływu na główne cechy świadczonych usług oraz nie może swobodnie ustalać ich ceny, co oznacza, że pośredniczy w ich sprzedaży. Zobowiązanie do wykonania usług dystrybucyjnych i przesyłowych realizowane jest w tym samym momencie czasowym, w którym następuje dostawa gazu lub energii elektrycznej.

Przychody ze sprzedaży wykazywane są w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniami Spółki będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich, czyli po pomniejszeniu o podatki związane ze sprzedażą (VAT, podatek akcyzowy).

Przychody ze sprzedaży gazu i energii elektrycznej ustalane są na podstawie faktycznego zużycia w oparciu o realne wskazania liczników.

	Razem		Sprzedaż w Polsce		Sprzedaż poza Polskę	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Przychody ze sprzedaży gazu ziemnego, w tym:	16 390	17 649	15 414	17 098	976	551
Przychody z tytułu umów z klientami MSSF 15	15 328	17 079	14 352	16 528	976	551
Gaz wysokometanowy	13 889	15 540	13 114	15 101	775	439
Gaz zaazotowany	1 343	1 445	1 143	1 333	200	112
Gaz LNG	96	94	95	94	1	-
Wyłączone z zakresu MSSF 15	1 062	570	1 062	570	-	-
Korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających	1 062	570	1 062	570	-	-
Przychody ze sprzedaży pozostałe, w tym:	4 847	4 966	4 385	4 319	462	647
Przychody z tytułu umów z klientami MSSF 15	4 259	4 370	3 797	3 723	462	647
Ropa naftowa z gazoliną	823	1 404	594	965	229	439
Sprzedaż energii elektrycznej	2 437	1 905	2 437	1 903	-	2
Gaz propan butan*	54	66	54	66	-	-
Hel*	235	150	19	35	216	115
Jednostki emisji CO2	503	493	503	493	-	-
Inne	207	352	190	261	17	91
Wyłączone z zakresu MSSF 15	588	596	588	596	-	-
Prawo do dysponowania instalacjami magazynowymi	573	579	573	579	-	-
Pozostałe przychody z tytułu leasingu operacyjnego	15	17	15	17	-	-
Razem przychody	21 237	22 615	19 799	21 417	1 438	1 198

* W bieżącym roku Spółka dokonała zmiany prezentacji „Przychodów ze sprzedaży gazu” ograniczając tę pozycję do gazu ziemnego. W konsekwencji zmiany gaz propan butan oraz hel zostały przeniesione do pozycji „Przychody ze sprzedaży pozostałe”. Dane porównawcze zostały analogicznie zmienione.

Spółka realizuje sprzedaż bezpośrednio do kontrahentów biznesowych oraz za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii. Termin przekazania dóbr, co do zasady, następuje w określonym momencie czasu. Sprzedaż gazu ziemnego i energii elektrycznej realizowana jest na podstawie krótkoterminowych kontraktów indywidualnych spełniających definicję „umowy” określoną w MSSF 15. Kontrakty te są zawierane na bazie długoterminowych umów ramowych. Sprzedaż ropy naftowej realizowana jest na podstawie kontraktów zawartych na czas nieoznaczony. Umowy rozliczane są w oparciu o cenę zwartą w umowie oraz ilość odebranego dobra. Spółka nie zidentyfikowała istnienia istotnego komponentu finansowania w ramach zawartych kontraktów, jak również nie poniosła dodatkowych istotnych kosztów doprowadzenia do zawarcia umów.

W pozycji korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających prezentowany jest wpływ efektywnej części zabezpieczenia w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Spółka realizuje zabezpieczenia na bazie otwartej pozycji netto. Zgodnie z przyjętą metodologią oraz z uwagi na poziom sprzedaży realizowany w Polsce, w odniesieniu do sprzedaży generowanej poza Polską, Spółka prezentuje łączny wpływ korekty sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających jako korekta przychodów uzyskanych w Polsce.

Spółka postrzega dotychczasowy wpływ pandemii COVID-19 na rynek gazu w Polsce jako ograniczony. Pandemia tylko w nieznacznym stopniu zahamowała potencjał wzrostu krajowej konsumpcji gazu wysokometanowego sieciowego, który w 2020 roku wyniósł w ujęciu wolumenowym 5,3% r/r. Powyższa ocena Spółki oparta jest na podstawie danych o faktycznym przesyle w punktach wyjścia sieci przesyłowej gazu wysokometanowego sieciowego do odbiorców końcowych oraz do sieci dystrybucyjnej.

W przypadku sprzedaży gazu za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii, dostawy dokonywane przez Spółkę w 2020 roku, w ujęciu wolumenowym wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 8% r/r.

Aktywa trwale generujące przychody

	2020	2019
Wartość aktywów trwałych inne niż instrumenty finansowe znajdujących się w kraju	11 337	11 973
Wartość aktywów trwałych inne niż instrumenty finansowe znajdujących się za granicą	552	599
Razem	11 889	12 572
Udział % aktywów za granicą w aktywach ogółem	5%	5%

2.3 Koszty operacyjne

Zasady rachunkowości dla najistotniejszych pozycji

Koszt sprzedanego gazu

W pozycji tej ujmowany jest koszt związany z zakupem gazu ze źródeł krajowych i zagranicznych wraz z uzasadnioną częścią kosztów opłat systemowych i transakcyjnych, kosztów wydobycia ze źródeł krajowych i kosztów odazotowania. Szczegóły dotyczące wyceny zapasów paliwa gazowego opisano w [nocie 5.2.1.](#)

Zużycie pozostałych surowców i materiałów

W pozycji ujmowane są koszty związane ze zużyciem na cele działalności podstawowej. Istotną pozycję w tej grupie kosztów stanowią koszty energii elektrycznej przeznaczonej na cele handlowe oraz pozostałe materiały.

Świadczenia pracownicze

Koszty z tytułu świadczeń pracowniczych obejmują w szczególności koszty wynagrodzeń, koszty ubezpieczeń społecznych oraz koszty przyszłych świadczeń. Szczegóły dotyczące świadczeń pracowniczych opisano w [nocie 5.4.1.](#)

Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe

Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe związane są z ponoszeniem przez Spółkę kosztów z tytułu świadczenia usług na jej rzecz, z wyłączeniem kosztów dotyczących umów kompleksowych, w których Spółka występuje w roli pośrednika (opisanych w [nocie 2.2.](#)). Operatorzy systemu przesyłowego i dystrybucyjnego obciążają Spółkę kosztami za usługi przesyłu i dystrybucji polegające na transporcie paliwa gazowego poprzez sieć gazociągów. Koszty usług magazynowania są ponoszone w celu zapewnienia ciągłości dostaw paliwa gazowego do odbiorców oraz utrzymania jego niezbędnych rezerw. Ponadto zapewniają optymalizację eksploatacji krajowych złóż gazu ziemnego i pozwalają na równomierną ich eksploatację w ciągu całego roku niezależnie od zróżnicowanego popytu na paliwo gazowe.

Pozostałe usługi

Do pozostałych usług Spółka zalicza między innymi koszty usług regazyfikacji, usług geologicznych i poszukiwawczych, usług związanych z eksploatacją zasobów mineralnych, usługi informatyczne jak również koszty usług remontowych i budowlanych.

Amortyzacja

W pozycji tej Spółka ujmuje koszty naliczonych odpisów amortyzacyjnych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych (w tym koncesji oraz prawa użytkownika górniczego i informacji geologicznej) i prawa do użytkowania aktywów naliczanych zgodnie z przyjętymi stawkami amortyzacyjnymi (szczegóły opisano odpowiednio w [notach 5.1.1.](#) i [5.1.3.](#))

Podatki i opłaty

Pozycja obejmuje w szczególności koszty ponoszone przez Spółkę z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz opłat z tytułu eksploatacji złóż gazu i ropy.

Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów oraz i ich odwrócenie

Szczegóły dotyczące utraty wartości aktywów niefinansowych opisano w [nocie 5.1.4.](#)

	2020	2019
Koszt sprzedanego gazu	(5 516)	(15 400)
Paliwo gazowe	(10 431)	(15 401)
Wpływ aneksu zawartego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export na koszty gazu w latach 2014-2019	4 915	-
Wynik na transakcjach zabezpieczających ceny gazu	-	1
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(2 470)	(1 958)
Energia na cele handlowe	(2 340)	(1 833)
Zużycie innych surowców i materiałów	(130)	(125)
Świadczenia pracownicze	(806)	(724)
Wynagrodzenia	(566)	(521)
Składki na ubezpieczenie społeczne*	(98)	(89)
Pozostałe świadczenia pracownicze*	(99)	(91)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	(43)	(23)
Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe	(919)	(941)
Pozostałe usługi obce	(1 107)	(1 153)
Usługi regazyfikacji	(388)	(370)
Koszt spisanych odwiertów negatywnych	(179)	(252)
Koszt spisanych badań sejsmicznych	(9)	-
Usługi remontowe i budowlane	(66)	(70)
Usługi geologiczne i poszukiwawcze	(57)	(61)
Usługi eksploatacji zasobów mineralnych	(26)	(25)
Usługi likwidacji odwiertów	(20)	(28)
Usługi informatyczne	(91)	(107)
Inne usługi	(271)	(240)
Amortyzacja	(819)	(856)
Amortyzacja aktywów innych niż aktywa leasingowane	(801)	(840)
Amortyzacja prawa do użytkowania	(18)	(16)
Podatki i opłaty	(411)	(317)
Odpisy rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów i ich odwrócenie	(1 226)	(419)
Odpisy rzeczowych aktywów trwałych i prawa do użytkowania aktywów	(1 214)	(407)
Odpisy wartości niematerialnych	(12)	(12)
Razem	(13 274)	(21 768)

* W bieżącym okresie Spółka dokonała zmiany prezentacji kosztów dotyczących Pracowniczego Programu Emerytalnego, które dotychczas były prezentowane w pozycji „Składki na ubezpieczenie społeczne”. Zmiana polega na przesunięciu kosztów dotyczących Pracowniczego Programu Emerytalnego do pozycji „Pozostałe świadczenia pracownicze”. W wyniku tej zmiany dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały skorygowane o 32 miliony złotych.

Wpływ aneksu zawartego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export

Pomniejszenie kosztów operacyjnych dotyczących kosztów gazu o 4 915 milionów złotych w okresie zakończonym 31 grudnia 2020 roku jest wynikiem zawarcia przez Spółkę w dniu 5 czerwca 2020 roku aneksu do Kontraktu jamalskiego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export.

Koszty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z tytułu zobowiązania leasingowego

Zarówno w okresie zakończonym 31 grudnia 2020 roku jak i 31 grudnia 2019 roku w kosztach innych usług obcych Spółka ujęła 1 milion złotych z tytułu leasingu krótkoterminowego.

Podatek od wydobycia niektórych kopalin

W pozycji „Podatki i opłaty” Spółka ujmuje podatek od wydobycia niektórych kopalin. Uchylenie ustawy o specjalnym podatku węglowodorowym pociągnęło za sobą również zmiany w zakresie terminu, od którego powstał obowiązek zapłaty podatku od wydobycia niektórych kopalin. Od stycznia 2016 roku Spółka deklaruje podatek od wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej, a od listopada 2019 roku dokonuje również zapłaty tego podatku.

Podstawę opodatkowania w przypadku ropy naftowej i gazu ziemnego stanowi wartość wydobytego surowca ustalanego jako iloczyn wolumenu wydobytej kopaliny oraz jej średniej ceny ogłaszanej przez Ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w drodze obwieszczenia, do 15 dnia każdego miesiąca, w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów. Stawki podatku od wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej zostały zróżnicowane ze względu na typ złoża, który wynika z jego właściwości, uwzględniana jest jego przepuszczalność i porowatość. Zwolnione od podatku jest wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej z odwiertów o niskiej produktywności.

Za 2020 rok Spółka naliczyła i odprowadziła podatek od wydobycia niektórych kopalin w wartości 101 milionów złotych (23 miliony złotych za 2019 rok). Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

2.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2020	2019
Wycena i realizacja pochodnych instrumentów finansowych	223	237
Zmiana stanu odpisów na zapasy	Nota 5.2.1.	(271)
Zmiana stanu rezerwy na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałych rezerw związanych z ochroną środowiska	Nota 5.1.2.	30
Zmiana stanu rezerwy na świadectwa pochodzenia energii oraz efektywności energetycznej	Nota 5.4.2.	(26)
Zmiana stanu rezerwy na UOKiK	Nota 5.4.2.	(6)
Zmiana stanu pozostałych rezerw	-	3
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(637)	(511)
- w tym wartość sprzedanych praw do emisji CO2	(636)	(485)
Pozostałe	24	(13)
Razem pozostałe przychody i koszty operacyjne	(69)	(557)

2.5 Przychody i koszty finansowe

	2020	2019
Przychody finansowe		
Zysk z wyceny i realizacji transakcji terminowych	-	5
Dodatnie różnice kursowe	21	-
Zysk na modyfikacji aktywów finansowych	-	91
Pozostałe przychody finansowe	17	9
Razem przychody finansowe	38	105

W okresie zakończonym 31 grudnia 2019 roku w wyniku przeprowadzonych zmian warunków umów Spółka rozpoznała zysk na modyfikacji umowy pożyczki udzielonej PGNiG Norway Upstream AS w kwocie 97 milionów złotych oraz odnotowała stratę na modyfikacji umów pożyczek udzielonych Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. w kwocie 4 milionów złotych jak również PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A. w kwocie 2 miliony złotych. Więcej w [nocie 7.4](#).

	2020	2019
Koszty finansowe		
Strata z wyceny i realizacji transakcji terminowych	(30)	-
Odsetki od zadłużenia oraz prowizje od zaciągniętego długu	(43)	(68)
- w tym odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu	(7)	(9)
Ujemne różnice kursowe	-	(2)
Pozostałe	(6)	(6)
Razem koszty finansowe	(79)	(76)

3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania

3.1 Podatek dochodowy

Zasady rachunkowości

Na obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego składają się bieżący podatek dochodowy od osób prawnych oraz odroczony podatek dochodowy.

PGNiG S.A. wraz z dziesięcioma innymi spółkami Grupy Kapitałowej PGNiG utworzyła Podatkową Grupę Kapitałową PGNiG („PGK PGNiG”, „PGK”). PGNiG S.A. została wskazana w umowie PGK jako spółka reprezentująca PGK, na której spoczywa obowiązek obliczania, pobierania oraz wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych oraz zaliczek na ten podatek do właściwego dla PGK urzędu skarbowego. Równocześnie, Spółki zależne zobowiązane są do dokonywania terminowych wpłat zaliczek na podatek dochodowy oraz podatku dochodowego wynikającego z rozliczenia rocznego na rachunek bankowy PGNiG S.A. W sytuacji gdy ostateczna kwota zaliczek/podatku dochodowego podlegających wpłacie do urzędu skarbowego będzie niższa od sumy kwot przekazanych przez Spółki zależne na rachunek bankowy PGNiG S.A. oraz kwoty wynikającej z dochodu PGNiG S.A., dojdzie do redystrybucji powstałej nadwyżki środków pieniężnych. Strony umowy PGK ustaliły, że przedmiotowa nadwyżka będzie alokowana do tych Spółek tworzących PGK, których straty spowodowały obniżenie zobowiązania podatkowego na poziomie PGK. Rozrachunki ze Spółkami PGK prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Należności” lub „Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków”.

Podatek odroczony jest obliczany przy zastosowaniu metody bilansowej, od różnic przejściowych pomiędzy wartością księgową aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową.

Podatek odroczony jest wyliczany przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w momencie, gdy wartości księgowe aktywów i zobowiązań zostaną zrealizowane.

Aktywo z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawane do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe, straty podatkowe oraz ulgi podatkowe.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ustalane od dodatnich różnic przejściowych związanych między innymi z inwestycją w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, z wyjątkiem sytuacji gdy Spółka jako Jednostka Dominująca, inwestor lub wspólnik wspólnego przedsięwzięcia jest w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych i jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie odwrócą się.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu podatku dochodowego są kompensowane wtedy, gdy dotyczą podatku nałożonego przez tę samą władzę podatkową oraz Spółka posiada możliwość do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat.

Bieżący i odroczony podatek ujmowany jest w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem podatków wynikających z transakcji lub zdarzeń, które są ujmowane w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym (podatek odroczony jest wówczas ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym).

Grupa podatkowa

PGNiG S.A. jest spółką reprezentującą Podatkową Grupę Kapitałową PGNiG, która na podstawie umowy z 19 września 2016 roku została powołana na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Na 31 grudnia 2020 roku w skład PGK wchodziły następujące spółki: PGNiG S.A., PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o., Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., PGNiG Termika S.A., Gas Storage Poland Sp. z o.o., PGNiG Ventures Sp. z o.o. (do 30 grudnia 2019 roku pod nazwą PGNiG SPV 5 Sp. z o.o.), PGNiG SPV 6 Sp. z o.o., PGNiG SPV 7 Sp. z o.o., Geofizyka Toruń S.A., PGNiG Technologie S.A. oraz PGNiG Serwis Sp. z o.o.

Na podstawie przepisów podatkowych, spółki wchodzące w skład PGK utraciły odrębną podmiotowość dla celów podatku dochodowego od osób prawnych („PDOP”), a podmiotowość tę uzyskała PGK jako całość, co umożliwia kalkulację podatku dochodowego łącznie dla spółek tworzących PGK. Odrębność podmiotowa PGK istnieje wyłącznie na gruncie PDOP. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności, każda ze spółek tworzących PGK jest nadal odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych. Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej są oddzielnymi podatnikami PDOP.

Utworzenie PGK przynosiło dla podmiotów w nim uczestniczących określone korzyści, do których zalicza się m.in.:

- możliwość bieżącego wykorzystywania strat generowanych przez spółki wchodzące w skład PGK,
- rozliczenie PDOP wyłącznie przez jeden podmiot.

31 grudnia 2020 roku doszło do upływu terminu, na jaki została zawarta umowa PGK PGNiG. 14 lipca 2020 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o nietworzeniu kolejnej Podatkowej Grupy Kapitałowej PGNiG od 1 stycznia 2021 roku.

3.1.1 Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat oraz efektywna stawka podatkowa

	2020	2019
Zysk przed opodatkowaniem	8 490	1 989
Podatek według stawki podatkowej obowiązującej w okresie (19%)	(1 613)	(378)
Otrzymane dywidendy	86	255
Pozostałe przychody nie zaliczane do dochodu do opodatkowania	146	46
Koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	(200)	(164)
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	(1 581)	(241)
Podatek dochodowy bieżący	(1 755)	(152)
Odroczony podatek dochodowy	Nota 3.2. 174	(89)
Efektywna stopa podatkowa	19%	12%

Oddział zagraniczny PGNiG S.A. w Pakistanie stanowi zakład podatkowy w rozumieniu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. W związku z powyższym Oddział rozlicza podatek dochodowy według przepisów obowiązujących w Pakistanie, gdzie stawka podatku dochodowego wynosi 40%.

1 kwietnia 2020 roku PGNiG S.A. rozpoczęła działalność w Kłajpedzie na Litwie. Działalność prowadzona jest w formie zakładu podatkowego w rozumieniu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. W związku z powyższym zakład podatkowy rozlicza podatek dochodowy według przepisów obowiązujących na Litwie, gdzie stawka podatku dochodowego wynosi 15%. W 2020 roku zakład podatkowy nie rozpoznał zobowiązania z tytułu podatku dochodowego.

Wpływ aneksu zawartego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export

Wzrost podatku dochodowego w bieżącym roku w stosunku do roku ubiegłego jest wynikiem zawarcia przez Spółkę 5 czerwca 2020 roku aneksu do Kontraktu jamalskiego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export.

3.1.2 Rozrachunki z tytułu podatku bieżącego PGK PGNiG

	2020	2019
Stan na początek okresu (należności i zobowiązania netto)	32	37
Podatek dochodowy bieżący PGNiG S.A. ujęty w wyniku netto bieżącego okresu	1 755	152
Podatek dochodowy PGNiG S.A. zapłacony w okresie	(1 649)	(145)
Zobowiązanie / (Należność) z tytułu podatku bieżącego PGNiG PGK	-	(12)
Stan na koniec okresu (należności i zobowiązania netto)	138	32
w tym:		
- stan zobowiązań	138	32

3.2 Odroczony podatek dochodowy

	Stan na 1 stycznia 2019	Wpływ wdrożenia MSSF 16	Uznanie/Obciążenie		Stan na 31 grudnia 2019	Uznanie/Obciążenie		Stan na 31 grudnia 2020
			Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody		Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego								
Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych	55	-	6	3	64	8	5	77
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	181	-	21	-	202	52	-	254
Pozostałe rezerwy	35	(5)	(5)	-	25	4	-	29
Wycena instrumentów pochodnych	93	-	31	-	124	62	-	186
Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	98	-	(4)	-	94	64	-	158
Niewykorzystane straty podatkowe Oddziału w Pakistanie	50	-	(17)	-	33	(13)	-	20
Zapasy	25	-	51	-	76	(67)	-	9
Pozostałe	11	-	3	-	14	-	-	14
Razem	548	(5)	86	3	632	110	5	747
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego								
Różnica w stawkach amortyzacyjnych rzeczowych aktywów trwałych	378	-	32	-	410	(53)	-	357
Wycena instrumentów pochodnych	107	-	128	156	391	(14)	(178)	199
Pozostałe	18	-	15	-	33	3	-	36
Razem	503	-	175	156	834	(64)	(178)	592
Kompensata aktywów i zobowiązań	(503)	-	-	-	(632)	-	-	(592)
Stan po kompensacie:								
Aktywa	45	-	-	-	-	-	-	155
Zobowiązania	-	-	-	-	202	-	-	-
Wpływ netto zmian w okresie		(5)	(89)	(153)		174	183	

W okresie porównawczym Spółka rozpoznała wpływ wdrożenia MSSF 16 na aktywo z tytułu podatku odroczonego w wartości 5 milionów złotych. Z uwagi na prezentację podatku odroczonego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości netto, saldo zobowiązania z tytułu podatku odroczonego zostało skorygowane o wskazaną wartość aktywa.

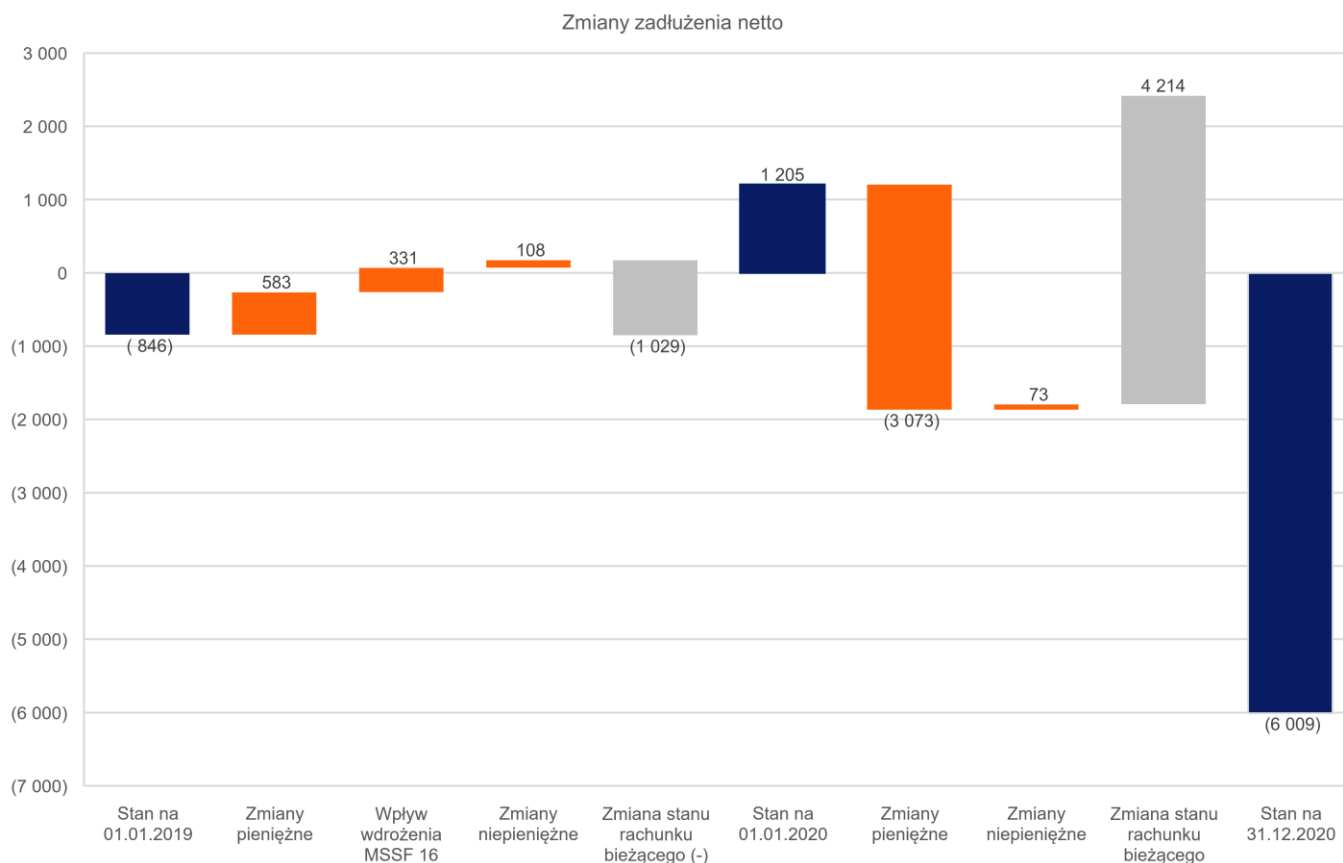
4. Zadłużenie i zarządzanie kapitałem

4.1 Zadłużenie netto

Poprzez zadłużenie netto Spółka rozumie sumę posiadanych kredytów i pożyczek bankowych, dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązań z tytułu leasingu, pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

	2020	2019
Uzgodnienie zadłużenia netto		
Kredyty i pożyczki	-	3 002
Zobowiązania z tytułu leasingu	320	318
Zadłużenie	320	3 320
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(6 329)	(2 115)
Zadłużenie netto = Zadłużenie (-) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	(6 009)	1 205

	Kredyty i pożyczki	Dłużne papiery wartościowe	Zobowiązanie z tytułu leasingu	Razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	-	2 298	-	2 298
Wdrożenie MSSF 16	-	-	331	331
Zmiany pieniężne				
wpływy / (wyływy) netto	3 000	(2 290)	(11)	699
odsetki zapłacone	(81)	(23)	(12)	(116)
Zmiany niepieniężne				
odsetki naliczone	83	23	12	118
nowe umowy leasingu	-	-	6	6
wycena zadłużenia	-	(3)	-	(3)
pozostałe zmiany	-	(5)	(8)	(13)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	3 002	-	318	3 320
Zmiany pieniężne				
wpływy / (wyływy) netto	(3 000)	-	(15)	(3 015)
odsetki zapłacone	(46)	-	(12)	(58)
Zmiany niepieniężne				
odsetki naliczone	44	-	12	56
nowe umowy leasingu	-	-	13	13
pozostałe zmiany	-	-	4	4
Stan na 31 grudnia 2020	-	-	320	320

4.2 Zobowiązanie z tytułu zadłużenia

Zasady rachunkowości

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

Zobowiązania z tytułu pożyczek i dłużnych papierów wartościowych w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu zadłużenia wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązanie z tytułu leasingu

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Spółkę. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zaprezentowano w [nocie 5.1.1](#).

W dacie rozpoczęcia leasingu, zobowiązania leasingowe wyceniane są w kwocie równej bieżącej wartości następujących płatności leasingowych za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów w okresie leasingu:

- stałe płatności (w tym zasadniczo stałe płatności), pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Opłaty leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej leasingu, jeśli stopę tę można z łatwością ustalić, lub krańcowej stopy oprocentowania długu leasingobiorcy.

Każda opłata leasingowa jest alokowana pomiędzy zobowiązanie, a koszt finansowy. Po początkowym ujęciu, zobowiązania leasingowe są wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartości bilansowe zobowiązań są aktualizowane w celu odzwierciedlenia zmiany w zakresie szacunku okresu leasingu, opcji wykupu, zmiany w opłatach leasingowych i gwarantowanej wartości końcowej oraz modyfikacji umowy leasingu.

Okres leasingu to nieodwołalny okres leasingu; okresy objęte opcją przedłużenia i wcześniejszego zakończenia leasingu są uwzględnione w okresie leasingu, jeśli istnieje rozsądna pewność, że leasing będzie przedłużony lub umowa nie zostanie wcześniej zakończona.

Istotne szacunki

Okresy obowiązywania leasingu

Ustalając okres leasingu, Zarząd uwzględnia wszystkie fakty i okoliczności tworzące zachętę ekonomiczną do skorzystania z opcji przedłużenia umowy, lub nieskorzystania z opcji zakończenia umowy. Okresy objęte opcją przedłużania umów lub okresem wypowiedzenia są uwzględnione przy ustalaniu okresu leasingu, jeśli istnieje racjonalna pewność, że umowa zostanie przedłużona (opcja przedłużenia), lub nie zostanie wypowiedziana (opcja zakończenia). Ponowna ocena tego, czy istnieje racjonalna pewność, że spółka skorzysta z opcji przedłużenia, lub nie skorzysta z opcji wypowiedzenia, jeśli wystąpi znaczące zdarzenie lub znacząca zmiana okoliczności wpływająca na taką ocenę, a będąca pod kontrolą Spółki.

W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony, okres leasingu ustalany jest indywidualnie dla każdej umowy poprzez dokonanie profesjonalnego osądu, na podstawie wiedzy eksperckiej, uwzględniając:

- przewidywany okres czerpania korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów trwałych,
- minimalny okres trwania inwestycji, w przypadku budowy środka trwałego,
- czas niezbędny na wymagane prawem doprowadzenie użytkowanego składnika aktywów do stanu pierwotnego,
- istotne kary* lub inne koszty związane z wcześniejszym wypowiedzeniem umowy,
- plany dotyczące działalności inwestycyjnej lub operacyjnej Spółki.

*jako istotną karę należy rozumieć zarówno zapisaną w umowie płatność, którą ponosi leasingobiorca lub leasingodawca za wyjście z umowy przed czasem, jak również inne szeroko rozumiane blokady wyjścia, a także istotne straty związane z wyjściem z umowy dla którejkolwiek ze stron.

Stopy dyskonta zastosowane do wyceny zobowiązań z tytułu leasingu

Dla potrzeb wyceny zobowiązania z tytułu leasingu i praw do użytkowania składnika aktywów, Spółka oszacowała krańcowe stopy oprocentowania długu, stosowane przy dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych. Krańcowe stopy procentowe zostały określone jako suma:

- aktualnie obowiązujących stóp procentowych wynikających z kwotowania IRS (Interest Rate Swap) na podstawie danych Reuters,
- aktualnej marży finansowania Spółki.

Spółka ustanowiła krańcowe stopy pożyczkowe przy uwzględnieniu ich okresu trwania według przedziałów czasowych zaprezentowanych poniżej:

Okres umowy	2 – 5 lat	6 – 10 lat	11 – 14 lat	15 – 21 lat	22 – 47 lat	48 – 99 lat
Stopa procentowa	1,3% - 1,65%	1,78% - 2,15%	2,23% - 2,48%	2,55% - 2,76%	2,77% - 2,87%	2,88%

W tabeli poniżej przedstawiono wartość bilansową zadłużenia w podziale na waluty, w których denominowany jest dług:

Waluta zadłużenia PLN/ kwota zadłużenia PLN	2020	2019
Kredyty i pożyczki otrzymane	Nota 4.1.	3 002
Zobowiązania z tytułu leasingu	Nota 4.1.	318
Razem w tym:	320	3 320
Zmiennoprocentowe	-	3 002
Stałoprocentowe	320	318

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

Na 31 grudnia 2020 roku Spółka realizowała następujące programy emisji dłużnych papierów wartościowych:

Rodzaj finansowania	Cel pozyskania finansowania	Limit emisji	2020	2019
Program emisji obligacji		5 000 mln PLN	-	ND
Krótkoterminowe obligacje dyskontowe	Zaspokojenie ogólnych potrzeb płynnościowych Spółki, związanych także z realizacją inwestycji.	7 000 mln PLN	ND	-
Kredyt konsorcjalny		10 000 mln PLN	-	3 002
Razem			-	3 002

„ND” – nie dotyczy. W trakcie 2020 roku Spółka zdecydowała o zakończeniu utrzymywania programu „Krótkoterminowych obligacji dyskontowych” z limitem do kwoty 7 000 milionów złotych, w miejsce którego przystąpiła do „Programu emisji obligacji” z limitem do kwoty 5 000 milionów złotych.

W umowie kredytu występuje kowenant: zadłużenie netto/EBITDA.

Zobowiązania z tytułu zadłużenia zarówno w latach 2020 i 2019 nie były zabezpieczone aktywami trwałymi Spółki.

W okresie sprawozdawczym oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji nie wystąpiły żadne przypadki naruszeń istotnych postanowień warunków dłużnych papierów wartościowych jak również kredytów, które mogłyby skutkować przyspieszeniem terminu wymagalności zobowiązań, w tym dotyczące kowenantu.

Z posiadanym przez Spółkę zadłużeniem związane jest ryzyko płynności. Szczegółowy opis tych ryzyk oraz analiza wrażliwości zostały opisane w [nocie 6.3](#).

Zobowiązania z tytułu leasingu

W zobowiązaniach z tytułu leasingu występują umowy denominowane w innych walutach niż PLN, tj. PKR, EUR, AED oraz RUB, jednak ich wartość jest nieistotna.

Analizę terminów wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu zaprezentowano w [nocie 6.3.5](#).

4.3 Wspólne zarządzanie środkami pieniężnymi (cash pooling)

Zasady rachunkowości

Wybrane Spółki Grupy PGNiG objęte są umowami wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling). Podmiotem rozliczającym transakcje jest bank natomiast Spółka pełni rolę koordynującego proces.

Środki pieniężne otrzymane przez Spółkę na jej rachunki bankowe od uczestników cash pooling pomniejszone o środki pieniężne przekazane uczestnikom transakcji cash pooling, wykazywane są w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych środki te nie są wykazywane.

Rozrachunki z uczestnikami wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi prezentowane są odpowiednio w należnościach z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) lub w zobowiązaniach z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) w zależności od wykazywanego salda na dzień bilansowy.

Nie dokonuje się kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu cash pooling, ponieważ nie są spełnione kryteria umożliwiające wykazywanie tych aktywów i zobowiązań w kwocie netto.

Spółka poddaje należności z tytułu cash pooling testowi na utratę wartości zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

Istotne szacunki
Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu cash pooling

Kwota odpisu aktualizującego szacowana jest zgodnie z modelem strat oczekiwanych właściwym dla metody indywidualnej z uwzględnieniem profilu ryzyka kredytowego danej Spółki, wolumenu należności oraz terminu spłaty.

Ryzyko kredytowe danej Spółki jest określane w oparciu o wewnętrzny model scoringowy wykorzystujący analizę behawioralno-jakościową oraz analizę ilościową danych finansowych Spółki z poprzednich lat.

	2020	2019
Należności brutto z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	1 249	2 515
Odpis aktualizujący	(1)	(14)
Należności netto z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	1 248	2 501
Zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	203	119

Na 31 grudnia 2020 roku obowiązywały w Spółce dwie umowy wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling):

- umowa z 16 lipca 2014 roku zawarta z bankiem Pekao S.A. oraz,
- umowa z 22 grudnia 2016 roku, z datą obowiązywania od 1 marca 2017 roku, zawarta z bankiem PKO BP S.A.

Powyższe Umowy służą głównie poprawie skuteczności zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej. Wykorzystanie cash pooling w Grupie Kapitałowej PGNiG ułatwiło planowanie płynności w Grupie oraz spowodowało zmniejszenie zależności od zewnętrznych źródeł finansowania. Dzięki lepszemu wykorzystaniu wolnych środków pieniężnych obniżone zostały koszty finansowania w Grupie Kapitałowej.

W związku z powyższym przepływy pieniężne realizowane w ramach transakcji cash pool jak również różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty stanowią korektę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. Wartość godziwa posiadanych przez Spółkę aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, zarówno na 31 grudnia 2020 roku, jak i na 31 grudnia 2019 roku.

Zmiana wartości brutto i odpisów należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi

	Klasa 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata	Klasa 3 - z rozpoznaną utrąta wartości	Razem
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	2 510	5	2 515
Splacone należności	(2 507)	(5)	(2 512)
Nowo rozpoznane należności	1 249	5	1 254
Pozostały wpływ	(3)	(5)	(8)
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	1 249	-	1 249
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2020	(9)	(5)	(14)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(4)	-	(4)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	12	5	17
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2020	(1)	-	(1)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	1 248	-	1 248
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2019	1 835	-	1 835
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	(2)	-	(2)
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	2	2
Splacone należności	(1 833)	(2)	(1 835)
Nowo rozpoznane należności	2 507	5	2 512
Pozostały wpływ	3	-	3
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2019	2 510	5	2 515
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2019	(10)	-	(10)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(10)	(3)	(13)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	9	-	9
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	2	-	2
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	(2)	(2)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2019	(9)	(5)	(14)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2019	2 501	-	2 501

W roku 2020 nie wystąpiły transfery pomiędzy klasami.

4.4 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem

Zasady rachunkowości

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do rejestru sądowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest m. in. z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej („agio”), a pozostałej po pokryciu kosztów tej emisji.

Na **zakumulowane pozostałe całkowite dochody** składają się odnoszone w kapitał zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz skumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone.

Kapitał rezerwowy tworzony jest zgodnie z postanowieniami statutu Spółki w celu zabezpieczenia sfinansowania zamierzonych przedsięwzięć, z którymi wiążą się znaczne wydatki takie jak na przykład wykup akcji własnych, realizacja określonych celów inwestycyjnych.

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń składa się z odnoszonych w kapitał rezultatów skutecznego stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku kapitał akcyjny składał się z 5 778 314 857 akcji o wartości nominalnej 1 złoty na jedną akcję. Łączna wartość to 5 778 314 857 złotych.

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Spółki dla akcjonariuszy.

		2020	2019
Zadłużenie netto	<i>Nota 4.1</i>	(6 009)	1 205
Kapitał własny		36 230	30 618
Kapitał zaangażowany (kapitał własny i zadłużenie netto)		30 221	31 823
Wskaźnik dźwigni		-19,9%	3,8%

4.5 Dywidendy wypłacone

	2020	2019
Dywidendy wypłacone w okresie		
Wypłacona dywidenda na jedną akcję w PLN	0,09	0,11
Liczba akcji (mln szt.)	5 778	5 778
Wartość wypłaconej dywidendy w mln PLN	520	636
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej do Skarbu Państwa	374	457
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej dla pozostałych akcjonariuszy	146	179

24 czerwca 2020 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG S.A. podjęło decyzję o wypłacie akcjonariuszom Spółki dywidendy za rok obrotowy 2019 w łącznej kwocie 520 milionów złotych, tj. 0,09 złotego na akcję. Dzień ustalenia prawa akcjonariuszy do dywidendy uchwalono na 20 lipca 2020 roku, a wypłaty na 3 sierpnia 2020 roku.

27 czerwca 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG S.A. podjęło decyzję o wypłacie akcjonariuszom Spółki dywidendy za rok obrotowy 2018 w łącznej kwocie 1 040 milionów złotych, tj. 0,18 złotych na akcję. Dzień ustalenia prawa akcjonariuszy do dywidendy uchwalono na 26 lipca 2019 roku, a wypłaty na 7 sierpnia 2019 roku. Wysokość dywidendy wypłaconej 7 sierpnia 2019 roku została pomniejszona o kwotę wypłaconej 3 grudnia 2018 roku zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy z zysku Spółki za rok 2018. W związku z powyższym, w 2019 roku wypłacono dywidendę w kwocie 636 milionów złotych tj. 0,11 złotych na akcję.

4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o dużej płynności, o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy, łatwo wymienne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. W pozycji tej prezentowane są również kwoty zgromadzone na rachunkach przeznaczonych dla potrzeb rozliczeń podatku VAT w ramach procedury split payment.

W pozycji inne środki pieniężne prezentowane są głównie depozyty zabezpieczające z tytułu rozliczeń transakcji towarowych zawieranych na giełdach.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty poddawane są testowi na utratę wartości metodą analizy indywidualnej zgodnie z modelem strat oczekiwanych na podstawie oceny wiarygodności kredytowej instytucji finansowych, którym są powierzane.

	2020	2019
Środki pieniężne na rachunku bankowym	951	379
Lokaty bankowe	4 586	1 580
Inne środki pieniężne	792	156
Razem	6 329	2 115

Ze środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami wiąże się ryzyko kredytowe oraz ryzyko kursowe.

Spółka wycenia ryzyko kredytowe poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe takie jak np. Standards&Poor's, Moody's i Fitch. W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka nie stwierdziła istotnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do pozycji „środków pieniężnych i ich ekwiwalentów” w konsekwencji czego ujęty odpis aktualizujący jest nieistotny.

Tabela ratingu finansowego dla sald środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawia się następująco:

	2020	2019
Banki o ratingu AA+ wg agencji JCR-VIS Credit Rating Company Limited	63	18
Banki o ratingu A+ wg agencji Fitch	-	249
Banki o ratingu A wg agencji Fitch/ A2 wg Moody's	3 389	365
Banki o ratingu A- wg agencji Fitch	1 813	331
Banki o ratingu BBB+ wg agencji Fitch/ BAA1 wg Moody's	1 064	1 152
Środki pieniężne w bankach razem	6 329	2 115

Na 31 grudnia 2020 roku 48% salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów stanowią środki pieniężne denominowane w walucie PLN, 49% w USD oraz 3% w EUR (w roku 2019: 66% w PLN, 18% w USD oraz 16% w EUR). Więcej informacji w zakresie ryzyka stopy procentowej dla środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawiono w [nocie 6.3.4](#).

Uzgodnienie stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do salda środków pieniężnych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zaprezentowano w poniższej tabeli:

	2020	2019
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	7 534	4 525
Bilans otwarcia z tyt. różnic kursowych netto	(4)	(3)
Bilans otwarcia wpływów/wydatków z tyt. cash pooling	(2 406)	(1 697)
Różnice kursowe netto za okres sprawozdawczy	(148)	(1)
Zmiana stanu odpisów aktualizujących na środki pieniężne	(2)	-
Wpływy/(Wydatki) z tyt. cash pooling za okres sprawozdawczy	1 355	(709)
Środki pieniężne na koniec okresu wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	6 329	2 115

5. Noty objaśniające do aktywów i pozostałych zobowiązań

5.1 Aktywa trwałe niefinansowe

5.1.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe

Najistotniejsze pozycje rzeczowych aktywów trwałych stanowią budynki i budowle oraz urządzenia techniczne i maszyny związane z poszukiwaniem i wydobywaniem gazu ziemnego i ropy naftowej oraz obrotem i magazynowaniem. Ponadto Spółka posiada środki transportu oraz grunty. W ramach środków trwałych w budowie Spółka wykazuje głównie poniesione nakłady na składniki aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, stanowiących odrębny składnik aktywów do momentu ich eksploatacji lub spisania w koszty w przypadku zakończenia prac poszukiwawczych efektem negatywnym (szczegółowe zasady rachunkowości przedstawione zostały w akapicie „Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze”).

Pozycje rzeczowych aktywów trwałych wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (testy i odpisy z tytułu utraty wartości przeprowadza się i ujmuje zgodnie z zasadami rachunkowości przedstawionymi w [nocie 5.1.4.](#))

Wartość początkowa wytworzonych we własnym zakresie gazociągów lub magazynów gazu, sklasyfikowanych do kategorii Budynki i budowle, obejmuje również wartość gazu, która służy do ich pierwszego napełnienia. Ilość gazu niezbędna do pierwszego napełnienia gazociągu lub komory magazynowej odpowiada ilości niezbędnej do wytworzenia minimalnego ciśnienia pracy gazociągu lub magazynu.

Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych zalicza się koszty finansowania zewnętrznego.

Koszty remontów ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia. W przypadku rozszczelnienia gazociągu, koszty jego ponownego napełnienia lub uzupełnienia utraconego paliwa są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Metody i okresy amortyzacji:

Kategoria	metoda amortyzacji	przyjęte okresy użytkowania
Budynki i budowle	Liniowa	2-50 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	Liniowa	1-50 lat
Środki transportu i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Linowa	2-35 lat
Grunty i środki trwałe w budowie	Nie podlegają amortyzacji	

Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze

Nakłady związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż gazu ziemnego i ropy naftowej obejmują prace geologiczne wykonywane w celu odkrycia i udokumentowania złoża. Rozliczane są przy zastosowaniu metody sukcesu geologicznego. Prace polegające na poszukiwaniu i rozpoznaniu złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej mogą zostać podjęte po uzyskaniu przez Spółkę, zgodnie z Prawem geologicznym i górniczym, stosownych koncesji ([nota 5.1.3.](#)).

Wydatki z tytułu badań sejsmicznych są kapitalizowane w wartość aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz ujmowane w księgach rachunkowych jako odrębny składnik aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Nakłady na poszczególne odwierty początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych. Gdy prace poszukiwawcze zakończą się stwierdzeniem sukcesu, czyli odkryciem złoża o zasobach nadających się do eksploatacji Spółka przeprowadza analizę rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji. W przypadku, gdy w efekcie rozpoznania złoża podjęto decyzję o jego eksploatacji, w momencie jej rozpoczęcia, Spółka przeklasyfikowuje środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych do rzeczowych aktywów trwałych. Gdy prace poszukiwawcze zakończą się efektem negatywnym lub po ich zakończeniu, w efekcie analizy rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji, Spółka nie występuje o przyznanie koncesji na rozpoznanie złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej, aktywowane nakłady na wykonane odwierty przeprowadzone w ramach prac poszukiwawczych są odpisywane w całości w koszty w rachunek zysków i strat, w okresie, w którym podjęto decyzję o zakończeniu prac poszukiwawczych. W ciężar rachunku zysków i strat odpisywane są również skapitalizowane w poprzednich okresach wydatki na badania sejsmiczne powiązane z danym obiektem.

Spółka tworzy rezerwę na koszty likwidacji odwiertów poszukiwawczych, eksploatacyjnych i magazynowych (szczegóły znajdują się w [nocie 5.1.2.](#)). Wartość zdyskontowanej rezerwy zwiększa wartość początkową kosztów odwiertów ujętych w ramach aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz rzeczowych aktywów trwałych i w przypadku rzeczowych aktywów trwałych jest amortyzowana w okresie ich ekonomicznego użytkowania.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Spółkę. Zobowiązania z tytułu leasingu przedstawiono w [necie 4.2](#).

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są prezentowane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania początkowo wycenia się według kosztu, który obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania leasingowego,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez leasingobiorcę,
- szacunek kosztów demontażu, usunięcia bazowego składnika aktywów i przeprowadzenia renowacji.

Po początkowym ujęciu, aktywa z tytułu prawa do użytkowania są wyceniane według kosztu pomniejszonego o skumulowaną amortyzację oraz wszelkie skumulowane straty z tytułu utraty wartości i skorygowane z tytułu ponownej wyceny zobowiązania leasingowego ze względu na ponowną ocenę lub modyfikację leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy, przy zastosowaniu metody liniowej. Okresy amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania są następujące:

Kategoria	Okres amortyzacji
Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)	2 – 99 lat
Prawo do użytkowania działki/gruntu	2 – 49 lat
Prawo do użytkowania budynków i budowli	2 – 19 lat
Prawo do użytkowania urządzeń technicznych i maszyn	2 – 10 lat
Prawo do użytkowania środków transportu i pozostałych	2 – 6 lat

Określając koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka oszacowała koszty przewidziane do poniesienia na rekultywację gruntów, bazując na informacjach o cenach bieżących usług rekultywacji.

Opłaty związane z wszystkimi leasingami krótkoterminowymi i pewnymi leasingami niskocennych aktywów są ujmowane liniowo jako koszt w wyniku finansowym. Dla niskocennych aktywów Spółka dokonuje wyboru sposobu ujęcia dla każdej umowy – Spółka przyjęła, że składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania jest ujmowany z odpowiadającym mu zobowiązaniem leasingowym jeżeli taki składnik aktywów jest oddawany w subleasing, natomiast dla wszystkich pozostałych leasingów niskocennych aktywów opłaty związane z tymi leasingami ujmowane są jako koszt liniowo przez okres leasingu.

Leasingi krótkoterminowe to leasingi o okresie trwania 12 miesięcy lub mniej.

Niskocenne aktywa obejmują drobny sprzęt biurowy oraz teleinformatyczny.

Istotne szacunki

Okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych oparto na ocenie służb technicznych, odpowiedzialnych za ich eksploatację. Szacunkom takim towarzyszy niepewność co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które skutkować mogą inną oceną ekonomicznej przydatności składników i pozostałego okresu ich użyteczności. W rezultacie szacunki mogą istotnie wpłynąć na wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty amortyzacji w przyszłości.

Na 31 grudnia 2020 roku Spółka dokonała weryfikacji okresów użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz jej skutków.

	2020			2019		
	Wartość brutto	Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Grunty	28	(9)	19	28	(8)	20
Budynki i budowle	16 104	(9 290)	6 814	15 286	(8 128)	7 158
Urządzenia techniczne i maszyny	5 653	(3 718)	1 935	5 540	(3 395)	2 145
Środki transportu i pozostałe	307	(232)	75	307	(211)	96
Razem środki trwałe własne	22 092	(13 249)	8 843	21 161	(11 742)	9 419
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	3 321	(1 182)	2 139	3 057	(832)	2 225
Środki trwałe w budowie pozostałe	478	(9)	469	463	(9)	454
Razem środki trwałe w budowie	3 799	(1 191)	2 608	3 520	(841)	2 679
Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)	290	(47)	243	291	(42)	249
Prawo do użytkowania działek/gruntów	66	(22)	44	62	(13)	49
Prawo do użytkowania budynków i budowli	15	(6)	9	13	(3)	10
Prawo do użytkowania urządzeń technicznych i maszyn	5	(3)	2	5	(2)	3
Prawo do użytkowania środków transportu i pozostałych	30	(13)	17	18	(4)	14
Razem prawo do użytkowania aktywów	406	(91)	315	389	(64)	325
Razem rzeczowe aktywa trwałe	26 297	(14 531)	11 766	25 070	(12 647)	12 423

W 2020 roku Spółka poniosła istotne nakłady na środki trwałe w budowie dotyczące odwiertów w kwocie 607 milionów złotych (754 miliony złotych w 2019 roku). Ponadto Spółka poniosła nakłady na podziemne magazyny gazu w kwocie 36 milionów złotych (33 miliony złotych w 2019 roku) oraz na badania sejsmiczne w kwocie 139 milionów złotych (67 milionów złotych w 2019 roku).

Wartość kapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku 2020 wyniosła 23 miliony złotych (33 miliony złotych w roku 2019). Stopa kapitalizacji zastosowana do określenia kwoty aktywowanych w roku 2020 kosztów finansowania zewnętrznego wyniosła 5,2% (7,3 % w 2019 roku).

Na podstawie umów leasingowych Spółka używa:

- grunty w wieczystym użytkowaniu, na których posadowione są rzeczowe aktywa trwałe należące do Spółki oraz infrastruktura techniczna wykorzystywana do bieżącej działalności Spółki, nabyte odpłatnie lub nieodpłatnie z mocy prawa, na okres 99 lat. Opłaty są stałe, jednakże okresowo aktualizowane na podstawie decyzji jednostek samorządu terytorialnego lub Skarbu Państwa. Niektóre z nich obciążone są obowiązkiem rekultywacji zanieczyszczeń,
- grunty wynajmowane dla potrzeb działalności operacyjnej lub inwestycyjnej. Opłaty są stałe, indeksowane w oparciu o publikowane przez GUS wskaźniki inflacji,
- budynki (pomieszczenia biurowe) wynajmowane dla potrzeb działalności bieżącej, wraz z parkingami. Opłaty stałe uzależnione od wynajmowanej powierzchni,
- środki transportu (samochody osobowe i ciężarowe). Opłaty ustalone z góry w harmonogramie określonym w umowie, z możliwością wykupu,
- maszyny i urządzenia (sieci do transmisji danych). Opłaty stałe ustalone z góry w umowie.

Zobowiązania wynikające z umów na nabycie rzeczowych aktywów trwałych po dniu bilansowym:

	2020	2019
Zobowiązania wynikające z podpisanych umów	2 046	3 252
Stan realizacji umów na dzień bilansowy	1 170	1 768
Zobowiązania wynikające z umów po dniu bilansowym	876	1 484

Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych

	Środki trwałe w budowie							Razem rzeczowe aktywa trwałe własne
	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem środki trwałe	Dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	
Wartość netto na 1 stycznia 2019	38	7 130	2 306	104	9 578	1 974	564	12 116
Wdrożenie MSSF 16	(19)	-	-	-	(19)	-	-	(19)
Wartość netto na 1 stycznia 2019 (dane przekształcone)	19	7 130	2 306	104	9 559	1 974	564	12 097
Zwiększenie stanu	1	1	-	-	2	873	290	1 165
Zmniejszenie stanu	-	(65)	(11)	-	(76)	(253)	(7)	(336)
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	-	343	-	-	343	15	3	361
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	522	140	12	674	(401)	(396)	(123)
Odpis z tytułu utraty wartości	-	(268)	(39)	(3)	(310)	17	-	(293)
Amortyzacja za rok obrotowy	-	(505)	(251)	(17)	(773)	-	-	(773)
Wartość netto na 31 grudnia 2019 roku	20	7 158	2 145	96	9 419	2 225	454	12 098
Zwiększenie stanu	-	-	-	-	-	703	328	1 031
Zmniejszenie stanu	-	(32)	(4)	(3)	(39)	(189)	(15)	(243)
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	-	445	-	-	445	51	2	498
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	432	126	10	568	(301)	(300)	(33)
Odpis z tytułu utraty wartości	(1)	(700)	(100)	(14)	(815)	(350)	-	(1 165)
Amortyzacja za rok obrotowy	-	(489)	(232)	(14)	(735)	-	-	(735)
Wartość netto na 31 grudnia 2020	19	6 814	1 935	75	8 843	2 139	469	11 451

Tabela ruchów aktywów z tytułu prawa do użytkowania

	Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)						Razem aktywa z tytułu prawa do użytkowania
	Działki/grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe			
Wartość netto na 1 stycznia 2019	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ wdrożenia MSSF 16	286	63	18	4	15	386	386
Wartość netto na 1 stycznia 2019 (dane przekształcone)	286	63	18	4	15	386	386
Zwiększenia stanu (nowe umowy)	-	2	1	-	3	6	6
Zmniejszenia stanu (zakończone umowy)	(2)	-	(6)	-	-	(8)	(8)
Modyfikacje i zmiany oszacowania okresu	(3)	(9)	-	-	-	(12)	(12)
Zmiany z tyt. indeksacji opłat	9	6	-	1	-	16	16
Odpis z tytułu utraty wartości	(38)	(9)	-	-	-	(47)	(47)
Amortyzacja za rok obrotowy	(3)	(4)	(3)	(2)	(4)	(16)	(16)
Wartość netto na 31 grudnia 2019	249	49	10	3	14	325	325
Zwiększenia stanu (nowe umowy)	-	3	1	-	9	13	13
Zmniejszenia stanu (zakończone umowy)	-	(1)	-	-	-	(1)	(1)
Modyfikacje i zmiany oszacowania okresu	-	1	2	-	3	6	6
Zmiany z tyt. indeksacji opłat	-	1	-	-	-	1	1
Odpis z tytułu utraty wartości	(3)	(6)	-	-	(2)	(11)	(11)
Amortyzacja za rok obrotowy	(3)	(3)	(4)	(1)	(7)	(18)	(18)
Wartość netto na 31 grudnia 2020	243	44	9	2	17	315	315

5.1.2 Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów, zakładu górniczego oraz pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska

Zasady rachunkowości

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz zakładu górniczego

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe koszty likwidacji odwiertów oraz Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG). Środki Funduszu prezentowane są w części aktywów trwałych sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe aktywa” (nota 5.3.1.).

Rezerwę na koszty likwidacji odwiertów tworzy się, gdy na Spółce ciąży obowiązek likwidacji dokonanych odwiertów po zakończeniu ich wykorzystywania. W przypadku, gdy rezerwy dotyczą kosztów likwidacji odwiertów stanowiących rzeczowe aktywa trwałe wartość zdyskontowanej rezerwy zwiększa wartość początkową odwiertów i po przejściu do fazy eksploatacji amortyzowana jest w okresie przewidywanego, ekonomicznego użytkowania odwiertów (nota 5.1.1.). Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również ujmowane jako korekta wartości składnika rzeczowych aktywów trwałych. Korekty wysokości rezerwy wynikające ze zmiany dyskonta (z tytułu upływu czasu) ujmują się w rachunku zysków i strat. Wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji odwiertów kopalnianych i magazynowych korygowana jest o sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG.

FLZG tworzony jest na mocy ustawy prawo geologiczne i górnicze, które nakłada na Spółkę obowiązek likwidacji zakładów górniczych po zakończeniu użytkowania. Odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego ujmowane są w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi. Środki FLZG mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, a w szczególności kosztów:

- likwidacji i zabezpieczenia otworów eksploatacyjnych, magazynowych,
- likwidacji zbędnych obiektów oraz demontażu maszyn i urządzeń,
- rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej,
- utrzymania obiektów przeznaczonych do likwidacji w kolejności zapewniającej bezpieczeństwo ruchu zakładu górniczego.

Pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska

Spółka tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu:

- kosztów rozpoznania i rekultywacji zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego w związku z występowaniem prawnego lub zwyczajowego obowiązku wykonania tych czynności,
- poniesienia obowiązkowych kosztów rekultywacji dzierżawionych gruntów/działek przed przekazaniem gruntu leasingodawcy po zakończeniu umowy.

Zmiana stanu rezerwy wynikająca ze zmiany stopy dyskonta (z tytułu upływu czasu) ujmowane są w rachunku zysków i strat, natomiast zmiany szacowanego kosztu rekultywacji koryguje wartość składnika z tytułu prawa do użytkowania którego dotyczy rezerwa. Zmiana stanu wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków wynikających np. z dokonania wcześniejszej rekultywacji terenu jest traktowane, jako korekta wartości składnika z tytułu prawa do użytkowania i zwiększenia wartości rezerwy do wartości faktycznie poniesionych kosztów rekultywacji.

Istotne szacunki

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

Wartość rezerwy oparta jest na szacunkach przyszłych kosztów likwidacji aktywów i rekultywacji gruntów, na które znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskonta oraz szacunek okresu wystąpienia przyszłych wpływów pieniężnych.

Rezerwa na przyszłe koszty likwidacji odwiertów wyliczona jest w oparciu o koszt stanowiący średni koszt likwidacji odwiertów w poszczególnych oddziałach wydobywczych w ciągu ostatnich trzech pełnych lat poprzedzających okres sprawozdawczy, skorygowany o prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz zmianę wartości pieniądza w czasie. Uwzględnienie trzyletniego horyzontu czasowego wiąże się ze zróżnicowaniem ilości likwidowanych odwiertów i ich kosztu likwidacji w poszczególnych latach.

Odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego

Odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego dokonywane są w wysokości 3% wartości rocznych odpisów amortyzacyjnych od rzeczowych aktywów trwałych zakładu górniczego (ustalonych zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych).

Środki FLZG mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, w szczególności dotyczących likwidacji i zabezpieczenia otworów eksploatacyjnych, magazynowych i poszukiwawczych.

Rezerwy związane z ochroną środowiska

Wartość rezerwy oparta jest na szacunkach przyszłych kosztów rekultywacji zanieczyszczeń, na które znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskonta oraz szacunek okresu wystąpienia przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiana stanu rezerwy wynikająca ze zmiany stopy dyskonta

(z tytułu upływu czasu) ujmowane są w rachunku zysków i strat, natomiast zmiany szacowanego kosztu rekultywacji koryguje wartość składnika z tytułu prawa do użytkowania którego dotyczy rezerwa.

	2020	2019
Stan na początek okresu sprawozdawczego*	1 970	1 686
Wpływ wdrożenia MSSF16	-	(19)
Utworzona w ciężar kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych	Nota 5.1.1.	498
Utworzona w ciężar rachunku zysków i strat	Nota 2.4.	54
Wykorzystanie	(29)	(35)
Rozwiązanie	Nota 2.4.	(45)
Odsetki od środków pieniężnych na rachunku FLZG	1	2
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	2 449	1 970
- długoterminowe	2 414	1 935
- krótkoterminowe	35	35

* W bieżącym okresie Spółka dokonała zmiany prezentacji rezerw ujmując w kategorii „Rezerw na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałych rezerw związanych z ochroną środowiska” (poprzednio „Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów”) pozycję „Rezerw związanych z ochroną środowiska”, która została przeniesiona z kategorii „Pozostałych rezerw” nota 5.4.2. W wyniku tej modyfikacji dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały zmienione.

W 2020 roku do wyliczenia rezerwy na koszt likwidacji odwiertów i infrastruktury towarzyszącej Spółka zastosowała stopę dyskonta w wysokości -1,22%, która jest wypadkową stopy zwrotu z aktywów w wysokości 1,25% oraz stopy inflacji na poziomie ciągłego celu inflacyjnego realizowanego przez NBP w wysokości 2,50% (na koniec 2019 roku stopa dyskonta przyjęta była na poziomie -0,45% jako wypadkowa stóp odpowiednio 2,04% i 2,50%).

5.1.3 Koncesje oraz prawo użytkowania górniczego i informacji geologicznej

Zasady rachunkowości

Koncesje oraz prawo użytkowania górniczego i informacji geologicznej

W działalności poszukiwawczej i wydobywczej Spółka wykorzystuje udzielone na podstawie prawa geologicznego i górniczego koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie oraz wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż. Spółka ponadto korzysta z prawa do informacji geologicznej oraz użytkowania górniczego.

Wykorzystywane przez Spółkę koncesje i prawo do informacji geologicznej w ramach bieżącej działalności, Spółka ujmuje jako wartości niematerialne i prezentuje w niniejszym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej kategorii „Koncesje oraz prawo użytkowania górniczego i informacji geologicznej”.

Wycena

Po początkowym ujęciu, koncesje oraz prawo użytkowania górniczego i informacji geologicznej wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (Zasady rachunkowości nota 5.1.4.).

Amortyzacja składnika odbywa się metodą liniową według stawek odzwierciedlających przewidywany okres użytkowania.

Okresy użyteczności stosowane dla koncesji - udzielanych na czas oznaczony, w drodze decyzji właściwego organu wynoszą od 1 roku do 9 lat.

Wartość początkową użytkowania górniczego stanowi wynagrodzenie dla Skarbu Państwa za jego ustanowienie.

Okresy użyteczności stosowane dla użytkowania górniczego i informacji geologicznej – udzielanych na czas oznaczony, w drodze decyzji właściwego organu wynoszą od 1 roku do 46 lat.

	2020	2019
Wartość brutto na początek okresu sprawozdawczego	287	225
Skumulowane umorzenie	(102)	(81)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości	(36)	(24)
Wartość netto na początek okresu sprawozdawczego	149	120
Wartość brutto na początek okresu sprawozdawczego	287	225
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	5	69
Zmniejszenie stanu	(5)	(7)
Wartość brutto na koniec okresu sprawozdawczego	287	287
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości	(45)	(36)
Amortyzacja za rok	(22)	(27)
Skumulowane umorzenie z wyłączeniem amortyzacji za rok	(97)	(75)
Wartość netto na koniec okresu sprawozdawczego	123	149

5.1.4 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Istotne szacunki

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych przeprowadza się gdy wystąpią przesłanki wskazujące na utratę wartości. Przeprowadza się go poprzez porównanie wartości bilansowej aktywa (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jeżeli aktywo nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych) z wartością odzyskiwalną tj. wyższą z wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

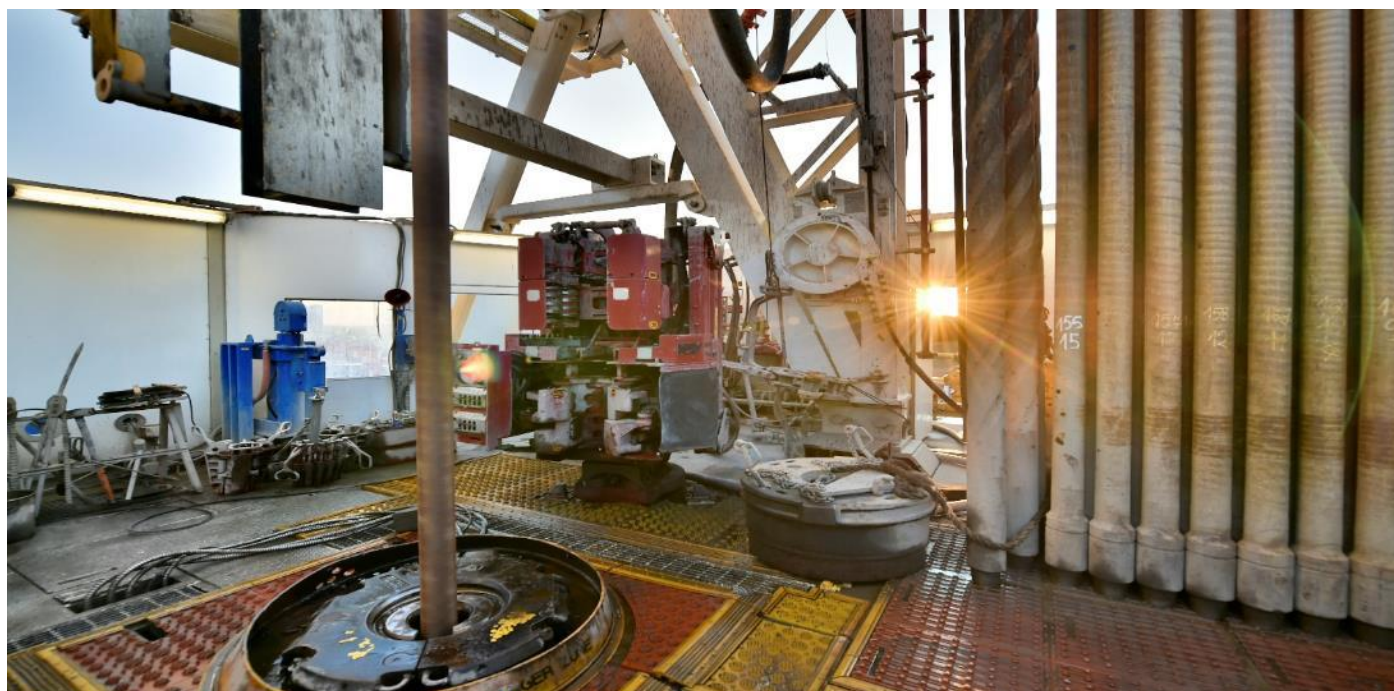
Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), wartość księgowa obniżana jest do wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest jako koszt w okresie, w którym wystąpiła utrata wartości, o której mowa powyżej.

Stan odpisów z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Utrata wartości aktywów niefinansowych	2020	2019
Grunty	(9)	(8)
Budynki i budowle	(2 671)	(1 971)
Urządzenia techniczne i maszyny	(762)	(662)
Środki transportu i pozostałe	(48)	(34)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe	(3 490)	(2 675)
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	(1 182)	(833)
Środki trwałe w budowie pozostałe	(9)	(9)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie	(1 191)	(842)
Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)	(40)	(38)
Prawo do użytkowania działaki/grunty	(15)	(9)
Prawo do użytkowania środków transportu i pozostałych	(2)	-
Razem odpisy aktualizujące prawo do użytkowania aktywów	(57)	(47)
Razem odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	(4 738)	(3 564)

Kwota możliwych do odwrócenia odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 2 481 milionów złotych (1 893 miliony złotych w 2019 roku).

W roku obrotowym przeprowadzono test na utratę wartości podstawowych aktywów operacyjnych Spółki stanowiących: majątek wydobywczy służący eksploatacji gazu ziemnego i ropy naftowej, magazyny paliwa gazowego, blok energetyczny, majątek będący w posiadaniu Spółki stanowiący leasing operacyjny (w tym: majątek przesyłowy, pozostałe nieruchomości), stacje regazyfikacji LNG oraz majątek będący środkami trwałymi w budowie (odwierty w budowie). Poniżej przedstawiono podstawowe informacje na temat przeprowadzonego testu dla obszarów, w których dokonywane były odpisy.

	2020		2019	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Wartość użytkowa majątku testowanego na utratę wartości (PLN)	19 881		24 362	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	227	1 551	339	882

Łączny wpływ testowanego majątku na kształtowanie się odpisu z tytułu utraty wartości

Opis Ośrodka Wypracowującego Środki pieniężne:

W przypadku składników aktywów zaliczanych do aktywów jednostek produkcyjnych ropy i gazu testy na utratę wartości przeprowadzone zostały dla poszczególnych Jednostek Generujących Środki Pieniężne („CGU”), którym są określone jednostki produkcyjne.

	2020		2019	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Jednostki CGU	CGU – 161 jednostki produkcyjne		CGU – 162 jednostki produkcyjne	
Przesłanki utraty / zwiększenia wartości	*Aktualizacja prognozy wydobycia uwzględniająca nowe włączenia odwiertów * Aktualizacja prognozy produkcji uwzględniająca pogorszenie warunków złożowych na określonych jednostkach produkcyjnych * Aktualizacja rezerwy na likwidację odwiertów	* Zmiana prognoz cenowych - spadek cen ropy i gazu * Aktualizacja prognozy produkcji uwzględniająca pogorszenie warunków złożowych na określonych jednostkach produkcyjnych	* Spadek stopy dyskonta WACC w 2019 roku * Aktualizacja prognozy produkcji na podstawie testów na odwiertach, jak również uwzględniająca nowe włączenia odwiertów	* Zmiana prognoz cenowych - spadek cen ropy i gazu * Aktualizacja prognozy produkcji uwzględniająca pogorszenie warunków złożowych na określonych jednostkach produkcyjnych
Wartość Użytkowa (PLN)	17 300		21 476	
Stopa Dyskonta nominalna pre-tax	Kraj: 10,81% -11,98% Pakistan: 25,92% - 29,68%		Kraj: 10,32% -12,08% Pakistan: 19,30% - 21,42%	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	210	998	185	576

Opis Ośrodka Wypracowującego Środki pieniężne:

Majątek w leasingu operacyjnym

	2020		2019	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Jednostki CGU	CGU - 169		CGU - 170	
Przesłanki utraty / zwiększenia wartości	*Wzrost przychodów z wynajmu określonych nieruchomości *Spadek kosztów przewidywanych remontów oraz kosztów utrzymania nieruchomości	*Wzrost kosztów utrzymania nieruchomości *Suma zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz wartości rezydualnej jest niższa od wartości netto środków trwałych	* Wzrost przychodów z wynajmu określonych nieruchomości * Spadek kosztów przewidywanych remontów oraz kosztów utrzymania nieruchomości	* Zwiększona wartość majątku o składniki dotyczące prawa wieczystego użytkowania gruntów (zgodnie z MSSF 16) * Wzrost wartości majątku (z tytułu zakończonej inwestycji) nie generującego dodatkowych przychodów
Wartość Użytkowa (PLN)	203		144	
Stopa Dyskonta nominalna pre-tax	3,32% - 6,92%		3,97% - 8,52%	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	4	90	2	25

Opis Ośrodka Wypracowującego Środki pieniężne:

Testy na utratę wartości przeprowadzone zostały dla poszczególnych CGU, którym są określone odwierty.

	2020		2019	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Jednostki CGU	CGU-78 odwierty		CGU-79 odwierty	
Przesłanki utraty / zwiększenia wartości	*Aktualizacja prognozy produkcji oraz obniżenie planowanych nakładów	*Rezygnacja z realizacji odwiertów w wyniku niezadawalających rezultatów prac geologicznych *Wzrost stopy dyskonta WACC w 2020 roku w stosunku do grudnia 2019 *Aktualizacja prognoz produkcji na podstawie testów na odwiertach *Zmiana prognoz cenowych - spadek cen ropy i gazu w okresach eksploatacji	* Spadek stopy dyskonta WACC w 2019 roku * Aktualizacja prognozy produkcji oraz obniżenie planowanych nakładów * Przekazanie odwiertów do eksploatacji	* Rezygnacja z realizacji odwiertów w wyniku niezadawalających rezultatów prac geologicznych * Aktualizacja prognoz produkcji na podstawie testów na odwiertach *Zmiana prognoz cenowych - spadek cen ropy i gazu w okresach eksploatacji
Wartość Użytkowa (PLN)	2 378		2 741	
Stopa Dyskonta nominalna pre-tax	Kraj: 11,73%-12,95%		Kraj: 11,29% - 13,02%	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	13	463	152	281

* nota nie uwzględnia rozwiązania odpisu na ŚTwB, które zostały spisane w koszty (negaty) oraz zawiązania odpisu na sejsmikach

Wpływ COVID-19 na poziom utraty wartości aktywów niefinansowych

Odpisy aktualizujące aktywa trwałe są efektem oceny wartości odzyskiwanej aktywów, która dokonywana jest na podstawie analizy przyszłych przepływów pieniężnych - w szczególności w oparciu o aktualne i prognozowane ścieżki cenowe węglowodorów na międzynarodowych rynkach. Epidemia COVID-19 była jednym z czynników, które w istotnym stopniu wpłynęły na gwałtowny spadek cen węglowodorów, co znalazło odzwierciedlenie również w długoterminowych prognozach cen gazu i ropy. Najsilniejszy wpływ COVID-19 odnotowany został w pierwszym półroczu 2020 roku. Spółka zawiązała wówczas odpis aktualizujący na poziomie 685 milionów złotych dla krajowych aktywów trwałych związanych z wydobywaniem węglowodorów oraz 97 milionów złotych dla tych znajdujących się poza granicami Polski. Odpisy aktualizujące aktywa trwałe związane z wpływem COVID-19 zostały utrzymane na 31 grudnia 2020 roku.

5.2 Kapitał obrotowy

5.2.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Najistotniejsze pozycje zapasów w Spółce stanowią:

- paliwo gazowe,
- świadectwa efektywności energetycznej (tzw. „białe certyfikaty”) zakupione przez Spółkę w celu przedstawienia ich do umorzenia oraz uzyskane w związku z prowadzeniem działań proefektywnościowych zgodnie z Ustawą o efektywności energetycznej,
- świadectwa pochodzenia energii (tzw. kolorowe certyfikaty) zakupione przez Spółkę w celu przedstawienia ich do umorzenia w związku z ciążącym na Spółce obowiązkiem wynikającym z postanowień ustawy Prawo energetyczne,
- materiały niezbędne do prowadzenia inwestycji i eksploatacji kopalń, produkcji tzw. bazy rurowe.

Wartość zapasów ustala się początkowo w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Na dzień bilansowy wyceny dokonuje się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Zapas gazu wysokometanowego, wyceniany jest dla wszystkich magazynów łącznie według średniej ważonej ceny pozyskania paliwa gazowego. Rozchód paliwa gazowego do sprzedaży i na cele zużycia własnego w Podziemnych Magazynach Gazu (PMG) oraz różnice bilansowe, wycenia się według średniej ważonej ceny pozyskania, na którą składają się w szczególności: koszt nabycia paliwa gazowego ze wszystkich źródeł wraz z uzasadnioną częścią kosztów opłat systemowych i transakcyjnych, rzeczywisty koszt wydobywania ze źródeł krajowych, koszt odazotowania i koszt regazyfikacji.

Spółka ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia świadectwa pochodzenia energii elektrycznej i świadectwa efektywności energetycznej, odpowiadające sprzedaży energii elektrycznej lub gazu odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyznane prawa majątkowe ujmowane są jako zapas w wartości rynkowej w korespondencji z przychodami w momencie uprawdopodobnienia faktu ich otrzymania. Nabyte świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej ujmowane są jako zapas w cenie nabycia. Rozchód świadectw wycenia się metodą średniej ważonej. Rozliczenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej odbywa się w momencie ich umorzenia w korespondencji z utworzoną rezerwą (nota 5.4.2.).

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość zapasów

W przypadku, gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania, Spółka dokonuje odpisów aktualizujących ich wartości do wartości netto możliwej do uzyskania.

Spółka szacuje wysokość odpisu na zapas gazu na podstawie przeprowadzonej analizy utraty kaloryczności gazu oraz wyceny rynkowej zapasów gazu w oparciu o prognozowane ceny sprzedaży.

	2020			2019		
	Wartość początkowa	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość początkowa	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
Materiały	2 050	(46)	2 004	3 585	(401)	3 184
paliwo gazowe	1 798	(18)	1 780	3 331	(377)	2 954
pozostałe materiały	252	(28)	224	254	(24)	230
Ropa naftowa	19	-	19	19	-	19
Towary	47	-	47	27	-	27
świadectwa pochodzenia energii	24	-	24	27	-	27
prawo do emisji CO2	23	-	23	-	-	-
Razem	2 116	(46)	2 070	3 631	(401)	3 230

Zmiany odpisu aktualizującego	2020	2019
Odpis aktualizujący na początek okresu	(401)	(130)
Utworzenie odpisu	(21)	(381)
Rozwiązanie odpisu	376	110
Obciążenie wyniku bieżącego okresu	355	(271)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(46)	(401)

5.2.2 Należności

Zasady rachunkowości

Pozycja należności obejmuje głównie krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług przede wszystkim ze sprzedaży paliwa gazowego.

W przypadku spełnienia testu przepływu kapitału i odsetek oraz w sytuacji gdy model biznesowy zakłada jedynie utrzymywanie w celu pozyskiwania przepływów pieniężnych, krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług ujmują się w kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego.

Należności z tytułu podatku od towarów i usług ustala się w kwocie należnej Spółce zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, należności poddawane są testowi na utratę wartości zgodnie z modelem oczekiwanej straty kredytowej w oparciu o metodę analizy indywidualnej lub metodę analizy grupowej.

- metoda grupowa** – odpisy aktualizujące aktywa finansowe są tworzone dla dużej liczby stosunkowo niewielkich kwotowo aktywów finansowych o charakterze krótkoterminowym (tzw. portfel „homogeniczny”). Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie aktywów finansowych w poszczególnych przedziałach wiekowania oraz wykorzystanie metody macierzy migracji. Na bazie analizy ustalane są wskaźniki spłacalności stanowiące podstawę ustalenia odpisów aktualizujących aktywa finansowe w każdym przedziale wiekowania.
- metoda indywidualna** – polega na szacowaniu oczekiwanego poziomu strat kredytowych dla tych pozycji, które nie mogły zostać zaklasyfikowane do portfela homogenicznego takich jak: istotnych należności handlowych, należności handlowych z terminem zapadalności powyżej roku, należności od jednostek grupy kapitałowej i inne należności, których nie można uznać za homogeniczne na dany dzień bilansowy.

Spółka analizuje na każdą datę bilansową, czy nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego aktywów finansowych zaklasyfikowanych do danej klasy, a w konsekwencji konieczność rozpoznania oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia danego instrumentu. Więcej informacji

w nocie 6.1.

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość należności

Wartość odpisu aktualizującego należności oszacowana jest zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

Przy stosowaniu **metody indywidualnej** zasadniczym wymiarem analizy ryzyka jest sytuacja finansowa dłużnika, zaś dla potrzeb kwantyfikacji używane są dane finansowe charakteryzujące działalność danego dłużnika. Szacowanie odpisu na należności przeprowadzane jest w oparciu o model statystyczny, uwzględniający szacowane prawdopodobieństwo upadłości/niewypłacalności dłużnika, stosowanych zabezpieczeń i szacowanej ekspozycji Spółki w momencie upadłości/niewypłacalności dłużnika. W przypadku kontrahentów korporacyjnych podstawą szacunku prawdopodobieństwa upadłości/niewypłacalności dłużnika jest ocena scoringowa, dokonana zgodnie z wdrożonym w PGNiG S.A. modelem do szacowania wiarygodności kredytowej kontrahentów. Ocena scoringowa składa się z oceny jakościowej (behawioralnej) oraz oceny ilościowej sporządzanej na podstawie ostatnich dostępnych danych finansowych.

Przy stosowaniu **metody grupowej** Spółka wykorzystuje tzw. „macierz migracji”. Szacunek wysokości strat oczekiwanych oparty jest na analizie dynamiki opóźnień płatniczych. Wnioski z danych historycznych stanowią podstawę kalkulacji odpisów na trwałą utratę wartości należności homogenicznych na dzień bilansowy.

	2020			2019		
	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
Należności od jednostek niepowiązanych	1 676	(277)	1 399	2 033	(391)	1 642
Należności z tytułu dostaw i usług	1 333	(112)	1 221	1 566	(147)	1 419
Należności z tytułu podatków od towarów i usług	158	-	158	182	-	182
Należności z tytułu innych podatków, cel i ubezpieczeń społecznych	7	-	7	4	-	4
Pozostałe należności	178	(165)	13	281	(244)	37
Należności od jednostek powiązanych	446	(67)	379	253	(9)	244
Należności z tytułu dostaw i usług <i>Nota 7.4.1.</i>	393	(55)	338	173	(9)	164
Pozostałe należności	53	(12)	41	80	-	80
Razem	2 122	(344)	1 778	2 286	(400)	1 886

Wpływ COVID-19 na poziom oczekiwanych strat kredytowych dla należności handlowych

Oczekuje się, że ekonomiczne skutki COVID-19 będą miały wpływ na jakość portfela aktywów finansowych Spółki i ograniczą poziom spłacalności należności handlowych. Prognozowany wpływ będzie zróżnicowany w zależności od sektora gospodarki, w jakim funkcjonują kontrahenci. Przyjęte przez Spółkę modele uwzględniają korektę prawdopodobieństwa niewypłacalności kontrahentów w oparciu o oczekiwania rynkowe implikowane z notowań kontraktów Credit Default Swap (CDS).

W celu uwzględnienia wpływu czynników przyszłych (w tym COVID-19) w ramach ryzyka portfela złożonego z kontrahentów ocenianych indywidualnie, Spółka dokonała korekt prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w oparciu o notowania instrumentów CDS na datę bilansową. Korekta była zróżnicowana w zależności od sektora i podsektora gospodarki, w którym działa kontrahent, oraz uzależniona od wewnętrznej lub zewnętrznej oceny ratingowej kontrahenta.

W celu uwzględnienia wpływu czynników przyszłych (w tym COVID-19) w ramach ryzyka portfela ocenianego metodą macierzową, Spółka założyła wzrost wskaźników procentowych odzwierciedlający oczekiwaną spłacalność należności w poszczególnych przedziałach wiekowania należności. Wzrost wskaźników był proporcjonalny do oczekiwanego przez rynek (wyrażonego w formie notowań kontraktów CDS) wzrostu prawdopodobieństwa niewypłacalności dla kontrahentów charakteryzujących się ryzykiem zbliżonym do uśrednionego ryzyka portfela, w tym przy uwzględnieniu sektorów gospodarki, z których pochodzą kluczowi kontrahenci Spółki.

Kursy instrumentów CDS, na podstawie których Spółka koryguje prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, kształtowały się na niższym poziomie w stosunku do notowań na koniec III kwartału 2020 roku. Równocześnie miały miejsce aktualizacje ocen wiarygodności kredytowej kontrahentów, które również wpłynęły na oczekiwania co do prawdopodobieństwa niewypłacalności kontrahentów. Przełożyło się to na zmianę wartości korekty (doszacowania) oczekiwanej straty kredytowej z tytułu COVID-19, w porównaniu do korekt uwzględnionych na koniec III kwartału 2020 roku.

Oczekiwana strata kredytowa kalkulowana dla krótko i długoterminowych należności handlowych oszacowana została na poziomie 397 milionów złotych, w tym w zakresie należności innych niż ze stwierdzoną utratą wartości na poziomie 39 milionów złotych. Kwota 1 miliona złotych odzwierciedla szacowany na datę bilansową efekt wpływu COVID-19 na spłacalność należności handlowych i powiązanej z tym oczekiwaną stratę

kredytową w okresach przyszłych. Oczekiwana strata kredytowa jest niższa o 3 miliony złotych w porównaniu do oczekiwanej straty kredytowej dla należności handlowych oszacowanej na koniec roku 2019.

W poniższych tabelach Spółka ujmuje zarówno część długoterminową jak i część krótkoterminową wartości brutto oraz odpisów na należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności.

Zmiana wartości brutto oraz odpisów na należności z tytułu dostaw i usług

	Należności z tytułu dostaw i usług objęte analizą grupową		Należności z tytułu dostaw i usług objęte analizą indywidualną			Razem
	Klasa 2 - oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	Klasa 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata	Klasa 2 - oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	278	20	1 173	35	233	1 739
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	18	-	-	-	-	18
Transfer do grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	-	(18)	-	-	(18)
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	(109)	-	-	-	-	(109)
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	109	-	-	-	109
Splacone należności	(3 357)	(39)	(20 670)	(669)	(232)	(24 967)
Nowo rozpoznane należności	3 457	13	20 493	666	272	24 901
Spisanie w wyniku wykorzystania odpisów	(1)	-	-	-	(17)	(18)
Pozostały wpływ	13	35	27	1	(5)	71
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	299	138	1 005	33	251	1 726
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2020	(2)	(13)	(1)	-	(141)	(157)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(42)	(2)	(26)	-	(32)	(102)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	11	-	13	-	57	81
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	1	-	-	-	-	1
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	(1)	-	-	-	(1)
Wykorzystanie odpisów	-	2	-	-	17	19
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	1	(10)	-	-	1	(8)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2020	(31)	(24)	(14)	-	(98)	(167)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	268	114	991	33	153	1 559
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,3% - 6,6%	29,4% - 100%				
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2019	365	18	1 429	13	509	2 334
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	15	-	-	-	-	15
Transfer do grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	-	(15)	-	-	(15)
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	(2)	-	-	-	-	(2)
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	2	-	-	-	2
Splacone należności	(3 683)	(15)	(23 324)	-	(901)	(27 923)
Nowo rozpoznane należności	3 579	15	23 003	22	670	27 289
Spisanie w wyniku wykorzystania odpisów	(1)	-	-	-	-	(1)
Pozostały wpływ	5	-	80	-	(45)	40
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2019	278	20	1 173	35	233	1 739
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2019	-	(12)	(10)	-	(221)	(243)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(5)	(4)	(67)	-	(137)	(213)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	1	6	75	-	214	296
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	2	-	-	-	-	2
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	(2)	-	-	-	(2)
Wykorzystanie odpisów	-	1	-	-	-	1
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	(1)	-	-	-	4	3
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2019	(3)	(11)	(2)	-	(140)	(156)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2019	275	9	1 171	35	93	1 583
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,2% - 12,2%	48,3% - 100%				

Zmiana wartości brutto oraz odpisów na należności z tytułu pozostałych należności

	Pozostałe należności objęte analizą grupową		Pozostałe należności objęte analizą indywidualną			Razem
	Klasa 2 - oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	Klasa 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata	Klasa 2 – oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	12	171	103	-	101	387
Splacone należności	(9)	-	(484)	-	-	(493)
Nowo rozpoznane należności	10	65	425	-	-	500
Spisanie w wyniku wykorzystania odpisów	-	-	-	-	(76)	(76)
Pozostały wpływ	(9)	(6)	24	-	(16)	(7)
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	4	230	68	-	9	311
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2020	-	(168)	-	-	(76)	(244)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	-	9	-	-	-	9
Wykorzystanie odpisów	-	-	-	-	76	76
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	-	(71)	-	-	-	(71)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2020	-	(230)	-	-	-	(230)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	4	-	68	-	9	81
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,3% - 6,6%	29,4% - 100%				
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2019	12	170	102	-	84	368
Splacone należności	(32)	(3)	(1 996)	(26)	-	(2 057)
Nowo rozpoznane należności	34	3	1 921	-	-	1 958
Pozostały wpływ	(2)	1	76	26	17	118
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2019	12	171	103	-	101	387
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2019	-	(168)	-	-	(76)	(244)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	-	-	(18)	-	-	(18)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	-	-	18	-	-	18
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2019	-	(168)	-	-	(76)	(244)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2019	12	3	103	-	25	143
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,2% - 12,2%	48,3% - 100%				

W latach 2020 – 2019 nie wystąpiły transfery pomiędzy klasami.

Spółka narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności z tytułu dostaw i usług. Zarządzanie ryzykiem kredytowym, koncentrację ryzyka kredytowego oraz ocenę jakości kredytowej należności przedstawiono w [nocie 6.3.1](#). Informacje na temat ryzyka walutowego związanego z należnościami zaprezentowano w [nocie 6.3.3](#). Wartość godziwa należności nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, zarówno na 31 grudnia 2020 roku, jak i 31 grudnia 2019 roku.

5.2.3 Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków

Zasady rachunkowości

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych ujmuje się początkowo w wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej i wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług oraz innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych ustala się w kwocie wymagającej zapłaty przez Spółkę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

	2020	2019
Zobowiązania wobec jednostek niepowiązanych	1 577	2 357
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	422	900
Zobowiązania z tytułu podatków od towarów i usług	756	780
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	129	128
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	24	26
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	Nota 3.1.2.	138
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów dot. poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	20	36
Zobowiązania z tytułu wadliwych depozytów	78	440
Pozostałe	10	15
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	543	445
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Nota 7.4.1.	450
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	20	35
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów dot. poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	59	68
Pozostałe	14	26
Razem	2 120	2 802

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe oraz ryzyko płynności związane ze zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług oraz zakupu niefinansowych aktywów trwałych. Ryzyka te opisano odpowiednio w notach 6.3.3. oraz 6.3.5.

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu dostaw i usług nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, zarówno na 31 grudnia 2020 roku, jak i 31 grudnia 2019 roku.

5.2.4 Uzgodnienie zmian kapitału obrotowego do sprawozdania z przepływów pieniężnych

2020	Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Przebiegi pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przebiegi pieniężne netto z działalności finansowej	Eliminacja pozycji niepieniężnych	Przebiegi pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	1 160	-	-	-	1 160
Należności	(1 982)	2 099	-	(39)	78
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	70	-	-	-	70
Rezerwy	489	(470)	-	(9)	10
Pozostałe zobowiązania	(791)	52	(35)	-	(774)
Pozostałe aktywa	10	-	(6)	-	4
Kapitał obrotowy razem	(1 044)	1 681	(41)	(48)	548

2019	Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Przebiegi pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przebiegi pieniężne netto z działalności finansowej	Eliminacja pozycji niepieniężnych	Wpływ MSSF 16	Przebiegi pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	(539)	-	-	-	-	(539)
Należności	(1 974)	2 501	-	(14)	-	513
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	40	-	-	-	-	40
Rezerwy	265	(328)	-	28	19	(16)
Pozostałe zobowiązania	602	6	(35)	-	-	573
Pozostałe aktywa	212	(150)	19	-	(30)	51
Kapitał obrotowy razem	(1 394)	2 029	(16)	14	(11)	622

5.3 Noty objaśniające dotyczące pozostałych aktywów

5.3.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG) – Spółka gromadzi środki pieniężne na wyodrębnionym rachunku bankowym, dokonując wpłat począwszy od dnia rozpoczęcia działalności, do dnia rozpoczęcia likwidacji zakładu górniczego. Środki funduszu pochodzącego z odpisów zwiększa się o wpływy pochodzące z oprocentowania aktywów funduszu. Środki funduszu mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części. Z uwagi na ograniczenia formalno-prawne związane z możliwością wykorzystania tych środków tylko na określony cel realizowany w okresie wieloletnim, środki FLZG prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki w części aktywów trwałych jako „Pozostałe aktywa”. O sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG korygowana jest wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji odwiertów kopalnianych i magazynowych (nota 5.1.2.).

Pozostałe wartości niematerialne obejmują głównie programy komputerowe, patenty, licencje. Powyższe składniki w momencie początkowego ujęcia wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu wykazuje się je w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszone o umorzenie i kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (nota 5.1.4.). Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się

metodą liniową według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Należności z tytułu leasingu finansowego ujmowane są w kwocie odpowiadającej sumie minimalnych, należnych Spółce opłat leasingowych zdyskontowanych o stopę procentową leasingu. Różnica pomiędzy wartością księgową majątku oddanego w leasing, a wartością godziwą tego majątku odnoszona jest na przychody przyszłych okresów.

Opłata przyłączeniowa jest ewidencjonowana jako rozliczenia międzyokresowe czynne. Wartość poniesionej opłaty rozliczana jest w średnim okresie ekonomicznej użyteczności aktywa w celu uruchomienia którego została poniesiona.

Należności finansowe (przekazane kaucje, gwarancje i inne) obejmują głównie zdeponowane u kontrahentów depozyty oraz należności finansowe nie podlegające kwalifikacji do kategorii należności z tytułu dostaw i usług oraz do pozostałych należności. W momencie początkowego ujęcia ujmuje się je w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je w kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem odpisu aktualizacyjnego.

	2020			2019		
	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego	145	-	145	158	-	158
Pozostałe wartości niematerialne	101	(6)	95	130	(3)	127
Należności z tytułu leasingu finansowego	1	-	1	1	-	1
Opłata przyłączeniowa	84	-	84	88	-	88
Należności finansowe (przekazane kaucje, gwarancje i inne)	90	(53)	37	25	-	25
Pozostałe	26	-	26	32	-	32
Razem	447	(59)	388	434	(3)	431

Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego

W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka przeprowadziła test na utratę wartości, w wyniku którego nie stwierdziła istotnego ryzyka kredytowego, a ujęty odpis aktualizujący jest nieistotny.

Należności z tytułu leasingu finansowego

Na 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiadała istotnych należności z tytułu leasingu finansowego.

W 2019 roku Spółka zaprzestała ujmowania należności z tytułu leasingu od Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w związku ze sprzedażą gazociągu i gruntów na trasie KGZ Kościan – KGHM Polkowice/Żukowice oraz gazociągu i gruntów w „Pasie Nadmorskim”.

	Klasa - 2 oczekiwania strata w okresie całego życia
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2019	167
Splacony leasing finansowy	(7)
Zaprzestanie ujmowania	(153)
Pozostały wpływ	(6)
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2019	1
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2019	1

5.3.2 Nabyte instrumenty dłużne

	2020	2019
Nabyte instrumenty dłużne brutto	441	39
Odpis aktualizujący	(39)	(39)
Nabyte instrumenty dłużne netto	402	-
- część długoterminowa	394	-
- część krótkoterminowa	8	-

W nocy nabyte instrumenty dłużne Spółka prezentuje obligacje korporacyjne nabyte od spółki Geofizyka Kraków S.A. w likwidacji w upadłości likwidacyjnej, które nabyła w ramach Umowy Programu Emisji Obligacji Krótkoterminowych z 6 maja 2014 roku o wartości 39 milionów złotych. W związku z brakiem wykupu obligacji przez spółkę Geofizyka Kraków S.A. w likwidacji w upadłości likwidacyjnej, wartość aktywa objęta jest w całości odpisem aktualizującym i kwalifikowana jest do klasy aktywów z rozpoznaną utratą wartości.

W omawianej pozycji Spółka prezentuje również obligacje oprocentowane stałą stopą procentową, wyemitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z terminem wykupu 5 czerwca 2030 roku, o wartości 402 milionów złotych. Obligacje objęte są gwarancją Skarbu Państwa. Spółka nie rozpoznała odpisu z tytułu utraty wartości dla tej pozycji.

5.4 Noty objaśniające dotyczące rezerw i zobowiązań

5.4.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zasady rachunkowości

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze to świadczenia (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy), które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem dwunastu miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze nie wymagają stosowania założeń aktuarialnych. Spółka ujmuje przewidywaną, niezdyktowaną wartość krótkoterminowych świadczeń, które zostaną wypłacone. Wydatki dotyczące świadczeń wypłacanych w okresie zatrudnienia są odnoszone w rachunek wyników bieżącego okresu sprawozdawczego.

Do zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Spółkę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy nabyli te prawa,
- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym płatności z tytułu programu określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym pracownik wykonał powierzone zadania, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na Spółce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat w wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Spółka rozpoznaje rezerwę z tytułu niewykorzystanych urlopów pracowniczych.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Długoterminowe świadczenia pracownicze to wszystkie świadczenia których okres realizacji przypada w terminie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego. Spółka klasyfikuje je jako:

- świadczenia w trakcie okresu zatrudnienia,
- świadczenia po okresie zatrudnienia.

Do świadczeń po okresie zatrudnienia klasyfikowane są między innymi odprawy emerytalne oraz świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Do grupy świadczeń pracowniczych w trakcie okresu zatrudnienia Spółka zalicza przede wszystkim nagrody jubileuszowe.

Rezerwa na długoterminowe świadczenia pracownicze wyceniana jest z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące określonych świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące pozostałych świadczeń wypłacanych w okresie zatrudnienia są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego.

	2020		2019	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	204	17	176	13
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	94	2	76	2
Zobowiązania z tytułu premii, nagrody rocznej oraz pozostałych nagród	-	64	-	59
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	-	26	-	21
Świadczenia pracownicze z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	7	-	9
Pozostałe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (ZFŚS)	58	3	45	3
Razem	356	119	297	107

Zmiana stanu zobowiązań dotyczących nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych z tytułu świadczeń pracowniczych przedstawiają się następująco:

	w trakcie okresu zatrudnienia		po okresie zatrudnienia	
	2020	2019	2020	2019
Wartość zobowiązania na początek okresu	189	162	126	109
Koszty odsetek	5	4	3	3
Koszty bieżącego zatrudnienia	11	11	5	3
Wyplacone świadczenia	(17)	(17)	(5)	(5)
Aktuarialny zysk/strata - zmiany założeń finansowych	18	7	19	7
Aktuarialny zysk/strata - zmiany założeń demograficznych	15	22	9	9
Wartość zobowiązania na koniec okresu	221	189	157	126

Stopa techniczna przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu świadczeń pracowniczych ustalona została na poziomie -1,4%, jako wypadkowa stopy zwrotu z długoletnich obligacji skarbowych w wysokości 1,2% rocznie i planowanej rocznej inflacji wynagrodzeń w wysokości 2,7% (na koniec 2019 roku stopa ta przyjęta była na poziomie -0,5% jako wypadkowa stóp odpowiednio 2,1% i 2,6%).

5.4.2 Pozostałe rezerwy

Zasady rachunkowości

Spółka tworzy rezerwy gdy ciąży na niej prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, który skutkować będzie wypływem korzyści ekonomicznych i możliwy jest wiarygodny szacunek jej wartości. Szczegółowe zasady tworzenia i wyceny rezerw dla głównych tytułów przedstawiono poniżej.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka tworzy rezerwę na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych, w zależności od tego która z kwot jest niższa w celu wypełnienia obowiązków zgodnie z Prawem energetycznym i Ustawą o efektywności energetycznej.

Rezerwa jest rozliczana z zarejestrowanymi certyfikatami ujętymi jako zapas, w momencie zarejestrowania umorzenia w Rejestrze Świadectw Pochodzenia prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE).

Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych za granicą

Spółka utrzymuje rezerwę na pokrycie zobowiązań koncesyjnych wobec Rządu w Libii oraz Rządu w Pakistanie wynikających z zawartych umów koncesyjnych. Główną przesłanką utrzymywania rezerwy wobec Rządu w Libii jest wstrzymanie prowadzenia działalności operacyjnej spowodowanej występowaniem czynników ryzyka tzw. Siły Wyższej.

Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Spółka instaluje urządzenia techniczne służące do przesyłu i dystrybucji gazu na nieruchomościach gruntowych, stanowiących własność podmiotów trzecich, często osób fizycznych.

W przypadkach, gdy było to możliwe, w momencie instalacji infrastruktury, Spółka zawierała umowy ustanawiające standardowe służebności gruntowe oraz umowy służebności przesyłu.

W odniesieniu do roszczeń z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, Spółka tworzy rezerwę. W wycenie tej rezerwy uwzględnia się zgłoszone roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, w przypadku których, w ciągu ostatnich 3 lat, prowadzona była korespondencja ze zgłaszającym roszczenie oraz roszczenie to jest roszczeniem o potwierdzonej zasadności (szczegóły opisano w ramach „Istotnych szacunków”).

Rezerwa na gwarancje finansowe

Spółka ujmuje rezerwę na gwarancje finansowe w przypadku udzielenia poręczenia na rzecz wierzyciela w sytuacji gdy dłużnik nie dokona wymaganych płatności.

Istotne szacunki

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii wiązana jest na koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o ilość energii elektrycznej zużytej (z wyłączeniem energii zużytej z produkcji własnej) i sprzedanej do klientów końcowych oraz w oparciu o wskaźniki procentowe dla poszczególnych świadectw wynikające z przepisów prawa oraz ceny poszczególnych świadectw na Towarowej Giełdzie Energii z ostatniego dnia notowań w okresie sprawozdawczym.

Rezerwa na świadectwa efektywności energetycznej tworzona jest na koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o ilość zużytej energii elektrycznej (z wyłączeniem energii zużytej z produkcji własnej) oraz ilość sprzedaży do odbiorców końcowych (z uwzględnieniem wyłączeń wynikających z Ustawy o efektywności energetycznej) paliwa gazowego (w jednostkach energii), energii elektrycznej i ciepła oraz w oparciu o wskaźniki procentowe wynikające z przepisów prawa oraz średniej ceny pozyskania całego portfela POMEF (Prawa Majątkowe Efektywności Energetycznej).

Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych za granicą

Wartość rezerwy oszacowana jest na podstawie wyceny niezrealizowanych zobowiązań wynikających z podpisanych umów koncesyjnych.

Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

Spółka szacuje kwotę rezerwy z tytułu bezumownego korzystania z gruntów w oparciu o:

- operat szacunkowy wykonany przez rzeczoznawcę bądź
- samodzielnie, biorąc pod uwagę powierzchnię strefy kontrolowanej w metrach kwadratowych, wysokość czynszu dzierżawnego za rok, za metr kwadratowy podobnego gruntu w danej gminie, oraz okres bezumownego korzystania z gruntu (nie więcej niż 6 lat) bądź
- w przypadku, gdy uzyskanie wiarygodnych danych wymaganych do zastosowania metody opisanej powyżej nie jest możliwe, Spółka analizuje indywidualnie zgłoszone roszczenia.

Z uwagi na fakt, że wartości przyjęte do ww. kalkulacji wynikają z wielu zmiennych będących podstawą do ich wyliczenia, ostateczne kwoty wynagrodzeń (odszkodowań) z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, jakie Spółka będzie musiała zapłacić, mogą odbiegać od rozpoznanych rezerw z tego tytułu.

Rezerwa na gwarancje finansowe

Kwota odpisu aktualizującego szacowana jest zgodnie z modelem strat oczekiwanych właściwym dla metody indywidualnej z uwzględnieniem profilu ryzyka kredytowego danej spółki, wolumenu udzielonego poręczenia, oczekiwanego terminu jego spłaty oraz z uwzględnieniem kwoty premii uzyskanej z tytułu danej gwarancji.

Ryzyko kredytowe danej spółki jest określane w oparciu o wewnętrzny model scoringowy wykorzystujący analizę behawioralną jakościową oraz analizę ilościową danych finansowych spółki z poprzednich lat.

	Rezerwa na świadczenia pochodzenia energii oraz efektywności energetycznej	Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych za granicą*	Rezerwa na karę UOKiK**	Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów	Rezerwa na gwarancje finansowe	Inne rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2020	48	177	6	4	14	21	270
Zwiększenia	27	-	-	1	1	4	33
Wykorzystanie	(7)	-	-	-	-	-	(7)
Rozwiązanie	(2)	(2)	-	-	(8)	(5)	(17)
Stan na 31 grudnia 2020	66	175	6	5	7	20	279
- część długoterminowa	-	4	-	-	-	-	4
- część krótkoterminowa	66	171	6	5	7	20	275
Stan na 1 stycznia 2019***	70	175	-	4	15	24	288
Zwiększenia	47	2	6	-	4	1	60
Wykorzystanie	(48)	-	-	-	-	-	(48)
Rozwiązanie	(21)	-	-	-	(5)	(4)	(30)
Stan na 31 grudnia 2019***	48	177	6	4	14	21	270
- część długoterminowa	-	5	-	-	-	-	5
- część krótkoterminowa	48	172	6	4	14	21	265

* Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych w Pakistanie i Libii dotyczy działalności poza granicami kraju.

** szczegóły dostępne w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG w rozdziale 8.2. Postępowania przed Prezesem UOKiK.

*** W bieżącym okresie Spółka dokonała zmiany prezentacji rezerw ujmując w kategorii „Rezerw na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałych rezerw związanych z ochroną środowiska” (poprzednio „Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów”) pozycję „Rezerw związanych z ochroną środowiska”, która została przeniesiona z kategorii „Pozostałych rezerw”. W wyniku tej modyfikacji dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku zostały zmienione.

5.4.3 Dotacje

Zasady rachunkowości

Spółka rozpoznaje dotacje do aktywów, których udzieleniu towarzyszy podstawowy warunek mówiący o tym, że Spółka powinna zakupić, wytworzyć lub w inny sposób pozyskać aktywa trwałe.

Dotacje do aktywów są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach „Dotacje” (część długoterminowa) oraz „Pozostałe zobowiązania” (część krótkoterminowa), a następnie systematycznie, drogą równych odpisów rocznych, odnoszone są w rachunek zysków i strat w pozycję „Przychody ze sprzedaży pozostałe” równolegle do amortyzacji odnoszonej w koszty operacyjne, przez przewidywany okres użytkowania tych aktywów.

	2020	2019
Dotacje do aktywów		
Podziemny Magazyn Gazu Kosakowo	53	62
Podziemny Magazyn Gazu Wierzchowice	356	378
Podziemny Magazyn Gazu Strachocina	49	51
Przestawienie miejscowości Elk i Olecko na gaz E	4	4
Podziemny Magazyn Gazu Husów	23	25
Razem	485	520
- część długoterminowa	450	484
- część krótkoterminowa	35	36

W 2020 i 2019 roku Spółka nie otrzymała istotnego dofinansowania do rzeczowych aktywów trwałych.

5.4.4 Pozostałe zobowiązania

	2020	2019
Długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	34	44
Pozostałe	18	23
Razem	52	67
Krótkoterminowe		
Dotacje	35	36
Pozostałe przychody przyszłych okresów	13	-
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	13	14
Razem	61	50

6. Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

6.1 Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

Zasady rachunkowości

Spółka posiada następujące kategorie aktywów i zobowiązań finansowych

- wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu, liczonego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej,
- wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Spółka dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych na podstawie:

- modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Spółka zarządza aktywami finansowymi, aby wygenerować przepływy pieniężne. Model biznesowy przyjęty przez Spółkę zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (model „utrzymywanie”),
- oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych. Spółka na moment początkowego ujęcia aktywa finansowego w księgach ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, a zatem czy są zgodne z podstawową umową pożyczkową. Odsetki mogą obejmować zapłatę za wartość pieniądza w czasie, ryzyko kredytowe, inne podstawowe ryzyka związane z udzielaniem kredytów oraz koszty i marżę zysku.

Klasyfikacja aktywów i zobowiązań finansowych do poszczególnych kategorii:

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, pod warunkiem spełnienia testu przepływów pieniężnych

Na podstawie oceny modelu biznesowego Spółki i charakterystyki przepływów pieniężnych do kategorii wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu Spółka klasyfikuje poniższe pozycje:

- należności z tytułu dostaw i usług (nota 5.2.2.),
- udzielone pożyczki (nota 7.4.),
- należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) (nota 4.3.),
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 4.6.).

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Na podstawie oceny modelu biznesowego Spółki i charakterystyki przepływów pieniężnych do kategorii wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka klasyfikuje poniższe pozycje:

- wartość dodatnia z wyceny instrumentów pochodnych (nota 6.2.).

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Kategoria ta obejmuje głównie:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług (nota 5.2.3.),
- zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych (nota 5.2.3.),
- zobowiązania z tytułu zadłużenia (nota 4.1.),
- zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) (nota 4.3.).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

- wartość ujemna z wyceny instrumentów pochodnych (nota 6.2.).

Instrumenty pochodne zabezpieczające

Kategoria ta obejmuje instrumenty pochodne, w odniesieniu do których Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Opis stosowanych zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń znajduje się w [nocie 6.2.](#)

Utrata wartości aktywów finansowych

Spółka monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z trzech klas wyznaczania odpisów z tytułu przyszłej oczekiwanej straty:

Klasa 1 – Ekspozycje bez utraty wartości, dla których ryzyko utraty wartości w horyzoncie życia nie jest istotnie wyższe w stosunku do ryzyka danej ekspozycji na datę udzielenia. Oczekiwana strata kredytowa dla ekspozycji w tej klasie liczona jest w horyzoncie 12 miesięcznym lub krótszym – w zależności od daty zapadalności ekspozycji.

Aktywa finansowe klasyfikowane do tej klasy charakteryzują się niskim poziomem ryzyka kredytowego lub wzrost ryzyka nie był znaczny, posiadają wysoki poziom wiarygodności kredytowej potwierdzony przez zewnętrzne instytucje ratingowe.

Klasa 2 – Ekspozycje bez utraty wartości gdzie ryzyko utraty wartości w horyzoncie życia jest istotnie wyższe w stosunku do ryzyka danej ekspozycji na datę udzielenia oraz niebędące w stanie utraty wartości. Oczekiwana strata kredytowa dla ekspozycji w tej klasie jest liczona w horyzoncie do daty zapadalności ekspozycji (tj. w horyzoncie całego życia).

Klasa 3 – Ekspozycje z utratą wartości. Dla tych ekspozycji utrata wartości jest liczona w horyzoncie do przewidywanej daty zakończenia okresu windykacji z uwzględnieniem przewidywanej kwoty odzysku. Dla aktywów z utratą wartości odsetki naliczane są za pomocą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do wartości aktywa netto (pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości). Skutkuje to ujęciem odsetek netto (pomniejszonych o odpis z tytułu utraty wartości) w rachunku zysków i strat.

Metody tworzenia odpisów aktualizujących

W zależności od rodzaju aktywa finansowego stosowana jest jedna z dwóch metod tworzenia odpisów aktualizujących:

- **metoda grupowa** – odpisy aktualizujące aktywa finansowe są tworzone dla dużej liczby stosunkowo niewielkich kwotowo aktywów finansowych o charakterze krótkoterminowym (tzw. portfel „homogeniczny”) wynikających z działalności operacyjnej. Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie aktywów finansowych w poszczególnych przedziałach wiekowania oraz wykorzystanie metody macierzy migracji. Na bazie analizy ustalane są wskaźniki spłacalności stanowiące podstawę ustalenia odpisów aktualizujących aktywa finansowe w każdym przedziale wiekowania.
- **metoda indywidualna** – polega na szacowaniu oczekiwanego poziomu strat kredytowych dla tych pozycji, które nie mogły zostać zaklasyfikowane do portfela homogenicznego takich jak:
 - pożyczki korporacyjne,
 - należności leasingowe,
 - nabyte emisje papierów dłużnych,
 - istotne wartościowo należności handlowe (wszystkie należności kontrahentów zakwalifikowanych do metody indywidualnej na datę bilansową sprawozdania finansowego),
 - należności handlowe z oryginalnym terminem zapadalności powyżej roku,
 - należności z tytułu sprzedaży udziałów i akcji,
 - należności od jednostek Grupy Kapitałowej z tytułu cash pooling, dywidendy, rozliczeń podatkowych,
 - depozyty zabezpieczające rozliczenia giełdowe.

Spółka analizuje na każdą datę bilansową poziom ekspozycji na ryzyko kredytowe z tytułu należności zakwalifikowanych do portfela niehomogenicznego oraz ryzyko kredytowe dłużników. Analiza obejmuje takie czynniki jak:

- informacje wpływające bezpośrednio na sytuację finansowo – prawną dłużnika, w tym: - spadek wyników finansowych, wypowiedzenie umowy kredytowej przez bank, utrata istotnego rynku, utrata istotnego kontrahenta, toczące się istotne postępowanie sądowe, restrukturyzacje lub inne istotne zmiany dotyczące samego przedsiębiorstwa mogące mieć wpływ na jego działalność,
- otoczenie makroekonomiczne, tj.: zmiany legislacyjne negatywnie wpływające na biznes, istotne zmiany na rynkach zbytu i zaopatrzenia (w tym kursy walutowe), katastrofy naturalne, itp.

Oczekiwana utrata wartości dla ekspozycji na ryzyko kredytowe z tytułu należności zakwalifikowanych do portfela niehomogenicznego jest liczona z rozróżnieniem na 3 kategorie klas:

Klasa 1: wartość odpisu kalkulowana jest dla należności, dla których termin płatności nie został przekroczony lub przekroczenie terminu jest nieznaczne oraz nie ma zasadnych przesłanek co do wzrostu ekspozycji na ryzyko kredytowe lub pogorszenia się ryzyka dłużnika,

Klasa 2: kwota odpisu kalkulowana jest dla należności, których termin płatności został przekroczony minimum 30 dni lub/i istnieją przesłanki (np. spadek ratingu, utrata rynku, trwające postępowania restrukturyzacyjne, itp.) mogące wpłynąć na pogorszenie sytuacji finansowo-prawnej dłużnika,

Klasa 3: wartość odpisu stanowi kwota należności, których termin płatności został przekroczony minimum 90 dni lub/i należności od dłużników wobec których trwają postępowania upadłościowe.

Opisy uwzględniają wartość zabezpieczeń pozyskanych od dłużników.

Wartości odpisów aktualizujących zaliczane są odpowiednio do odrębnej pozycji w rachunku zysków i strat.

Modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy

W przypadku wystąpienia w zawartych umowach przepływów pieniężnych renegotjacji lub innej modyfikacji mogą wystąpić następujące scenariusze:

- renegocjacji lub modyfikacji umownych przepływów pieniężnych, która nie prowadzi do zaprzestania ujmowania pierwotnego aktywa finansowego – modyfikacja nieistotna, lub
- renegocjacji lub modyfikacji umownych przepływów pieniężnych, która prowadzi do zaprzestania ujmowania i wyłączenia z bilansu aktywa finansowego - modyfikacja istotna.

Do najistotniejszych kryteriów stosowanych przez Spółkę do stwierdzenia istotnej modyfikacji przepływów pieniężnych aktywa finansowego należą:

Kryterium ilościowe – przekroczenie progu istotności 10% różnicy pomiędzy wyceną bilansową po zmianie harmonogramu oraz wyceną przed uwzględnieniem zmiany.

Kryteria jakościowe:

- zmiana stopy zmiennej na stałą i na odwrot,
- istotna zmiana warunków skutkująca zmianą w zakresie spełnienia testu SPPI.

W dacie, w której następuje zmiana, poprzedni instrument finansowy jest usuwany z bilansu oraz jest ujmowany nowy instrument – wyceniony według wartości godziwej.

Różnica pomiędzy wartością bilansową pierwotnego składnika aktywów finansowych określona na dzień modyfikacji, a wartością godziwą zmodyfikowanego składnika aktywów odnoszona jest do wyniku finansowego.

W momencie początkowego ujęcia nowego składnika aktywów finansowych. Spółka ocenia model biznesowy oraz przeprowadza test SPPI biorąc pod uwagę nowe warunki zmodyfikowanego aktywa finansowego. Jeżeli zmodyfikowany składnik aktywów finansowych po początkowym ujęciu wyceniany jest według zamortyzowanego kosztu, wówczas do wyceny Spółka stosuje efektywną stopę procentową ustaloną dla zmodyfikowanego aktywa finansowego.

PGNiG S.A. stanowi dominującą część Grupy Kapitałowej PGNiG, tym samym znacząca część ujawnień dotyczących instrumentów finansowych pokrywa się w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki i Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG. W związku z powyższym Spółka korzysta z uproszczenia dopuszczonego przez MSSF 7 par. B6, które pozwala spełnić wymóg ujawnienia informacji wymaganych przez MSSF 7 par. 31-42 poprzez zamieszczenie odniesienia do innych sprawozdań, które są dostępne dla użytkowników sprawozdania finansowego na takich samych warunkach jak sprawozdanie finansowe i w tym samym czasie. Spółka spełnia ten wymóg poprzez zamieszczenie w odpowiednich notach niniejszego Jednostkowego sprawozdania finansowego odniesienia do informacji zawartych w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG, które jest dostępne dla użytkowników w tym samym czasie i na tych samych warunkach jak Jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki.

6.2 Pochodne instrumenty finansowe

Zasady rachunkowości

Pochodne instrumenty finansowe nieobjęte rachunkowością zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe, które nie stanowią instrumentu zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikuje się do „aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”. Instrumenty te stanowią zabezpieczenie w sensie ekonomicznym.

Do instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do „wycenianych w wartości godziwej” zalicza się również te instrumenty pochodne, w stosunku do których unieważniono powiązanie zabezpieczające.

Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej z ujęciem skutków wyceny w rachunku zysków i strat w pozycji:

- pozostałe przychody finansowe lub koszty finansowe – wyceny transakcji Cross Currency Interest Rate Swap („CCIRS”) zabezpieczające pożyczkę udzieloną spółce zależnej PGNiG Upstream Norway AS, oraz
- pozostałe przychody i koszty operacyjne – w tym transakcje zabezpieczające zakup uprawnień do emisji CO₂ oraz ceny energii.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do:

- ryzyka walutowego wynikającego z przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych związanych z ponoszonymi przez Spółkę kosztami, wyrażonymi w walutach obcych, związanymi z zakupem gazu i produktów ropopochodnych,
- ryzyka cen towarów wynikającego z przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych wynikających z kupna / sprzedaży gazu i produktów ropopochodnych.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych (Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń – nota 4.4.), w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się w rachunek zysków i strat. Wynik skuteczny zabezpieczenia odniesiony przez okres jego trwania na kapitał jest przenoszony z kapitału do początkowego kosztu wartości zapasów lub wpływa na wynik ze sprzedaży gazu.

W ramach realizacji strategii zarządzania ryzykiem polegającej w szczególności na zarządzaniu ryzykiem otwartej pozycji netto w kontraktach dotyczących zakupu i sprzedaży gazu oraz produktów ropopochodnych, Spółka zabezpiecza ryzyka:

- walutowe wynikające z ponoszonych kosztów zakupu gazu i produktów ropopochodnych w kontraktach rozliczanych w walucie obcej poprzez zawieranie odpowiednich walutowych instrumentów pochodnych,
- cen gazu oraz produktów ropopochodnych poprzez zawieranie odpowiednich instrumentów pochodnych na indeksy, o które oparte są formuły cenowe kontraktów dotyczących zakupu i sprzedaży gazu oraz produktów ropopochodnych wynikające z odpowiednich warstw wyznaczonych na prognozowanych przychodach lub kosztach w zależności od tego, która pozycja dominuje.

Spółka ustala, czy między pozycją zabezpieczaną opartą o dany indeks cen gazu lub produktów ropopochodnych, a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne poprzez porównanie kluczowych warunków pozycji zabezpieczanej oraz instrumentu zabezpieczającego.

W zakresie powiązań zabezpieczających, w których pozycja zabezpieczana oparta jest o różne indeksy cen gazu traktowane łącznie a instrumentem zabezpieczającym oparty jest o inne, skorelowane indeksy cen gazu, Spółka ustala, czy między pozycją zabezpieczaną, a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne poprzez:

- analizę współczynników korelacji pomiędzy odpowiednimi indeksami, oraz
- test liczbowy wykonany metodą regresji liniowej dla przyjętych scenariuszy zachowania się poziomów właściwych indeksów.

	2020		2019	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty pochodne, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych	449	619	1 088	306
Instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń	692	488	980	432
	1 141	1 107	2 068	738

6.2.1 Instrumenty pochodne nie objęte rachunkowością zabezpieczeń

Typ instrumentu pochodnego	2020	2019
Pochodne instrumenty dotyczące ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka kursowego		
CCIRS	(45)	91
	(45)	91
Pochodne instrumenty zabezpieczające ryzyko kursowe		
Forward	15	(1)
Forwardy rozliczane do średniej/swapy walutowe (EUR)	-	40
	15	39
Pochodne instrumenty zabezpieczające ryzyko towarowe		
Swap towarowy	190	407
	190	407
Pochodne instrumenty ekonomiczne zabezpieczające ceny zakupu energii elektrycznej		
Forward	50	11
	50	11
Pochodne instrumenty zabezpieczające ceny zakupu gazu		
Forward	(1)	-
	(1)	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające ceny zakupu praw emisji CO ₂		
Forward	(73)	(2)
Futures	68	2
	(5)	-
Razem, w tym	204	548
Aktywa	692	980
Zobowiązania	(488)	(432)

Informacje na temat wartości bazowej instrumentów pochodnych nie objętych rachunkowością zabezpieczeń zostały ujawnione w [nocie 7.2](#). Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (na podstawie MSSF 7 par. B6 Spółka nie powiela tych informacji w jednostkowym sprawozdaniu finansowym).

Wycena aktywów oraz zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych klasyfikowana jest do poziomu 1 i 2 w hierarchii wartości godziwej (tj. wycena przy zastosowaniu obserwowalnych danych wejściowych inne niż ceny notowane).

Instrument	Metoda wyceny	Główne dane w modelu wyceny
Opcje walutowe call	Model Garmana-Kohlhagena	Dane rynkowe dotyczące: stóp procentowych, kursów walutowych, basis spread'ów cen towarów i zmienności towarowej (volatility)
Towarowe opcje azjatyckie call i put	Model Espen Levy'ego	
Kontrakty forward, forwardy rozliczane do średniej/swapy walutowe), swapy towarowe oraz transakcje CCIRS i IRS	Metoda dyskontowa	

6.2.2 Instrumenty zabezpieczające wyznaczone w rachunkowości zabezpieczeń

Informacje na temat wartości bazowej oraz ceny realizacji instrumentów w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zostały ujawnione w [necie 7.2](#). Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (na podstawie MSSF 7 par. B6 Spółka nie powiela tych informacji w jednostkowym sprawozdaniu finansowym).

Zabezpieczenie ryzyka walutowego

W ramach realizacji strategii zarządzania ryzykiem polegającej w szczególności na zarządzaniu ryzykiem otwartej pozycji netto w kontraktach dotyczących zakupu i sprzedaży gazu oraz produktów ropopochodnych, Spółka zabezpiecza ryzyko walutowe wynikające z obrotu gazem i produktami ropopochodnymi w kontraktach rozliczanych w walucie obcej poprzez zawieranie odpowiednich walutowych instrumentów pochodnych.

Celem działań Spółki w zakresie zabezpieczania ryzyka walutowego jest ograniczenie zmienności przychodów netto związanych z obrotem gazem i produktami ropopochodnymi wynikających z płatności dokonywanych w EUR lub USD oraz z płatności dokonywanych w PLN, ale wynikających z ekonomicznej indeksacji cen towarów do EUR.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do przyszłych, wysoce prawdopodobnych walutowych kosztów zakupu gazu i produktów ropopochodnych w kontraktach rozliczanych w EUR lub USD oraz ekonomicznie indeksowanych do EUR. Spółka wyznacza jako pozycję zabezpieczaną komponent ryzyka stanowiący kurs EUR/PLN w tych kontraktach zakupu i/lub sprzedaży gazu, dla których cena nie jest ustalona w żadnej z walut, ale powoduje powstanie ekspozycji m.in. na kurs EUR/PLN.

Spółka na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdziła, że zmiany kursu walutowego mają istotny wpływ na kształtowanie się cen gazu na rynku polskim. W związku z powszechną wiedzą, iż ceny gazu w Polsce są silnie powiązane z cenami gazu w Niemczech oraz na podstawie przeprowadzonych analiz, pomimo iż komponent walutowy nie jest wprost określony w cenie gazu na rynku polskim, Spółka uznaje komponent taki za możliwy do wyodrębnienia i wiarygodnej wyceny.

Na podstawie przeprowadzonych analiz historycznych za okres trzech ostatnich lat, Spółka oceniła, że historycznie zmiana kursu walutowego odpowiadała średnio za około 10% zmienności ceny zakupu / sprzedaży gazu po cenie bieżącej.

Zabezpieczenie ryzyka towarowego

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych wynikających z kupna / sprzedaży gazu i produktów ropopochodnych. W odniesieniu do prognozowanych zakupów i sprzedaży po cenach wynikających z przyszłych indeksów TGE, Spółka zabezpiecza niejawną komponent ryzyka stanowiący wielkość indeksu TTF DA. W przypadku kontraktów opartych o formuły cenowe uwzględniające ceny ropy BRENT i innych produktów ropopochodnych, Spółka zabezpiecza komponent ryzyka stanowiący cenę ropy BRENT.

Na podstawie przeprowadzonych analiz historycznych za okres trzech ostatnich lat, Spółka oceniła, że historycznie zmiana indeksu TTF odpowiadała średnio za około 130% zmienności ceny zakupu / sprzedaży gazu po cenie bieżącej na TGE. Spółka stwierdziła, że występuje ujemne skorelowanie indeksu TTF i kursu walutowego.

TTF – Natural Gas at the Title Transfer Facility

MA – month-ahead

DA – day-ahead

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

Typ instrumentu zabezpieczającego	Wartość nominalna*	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2020		Okres wystąpienia przepływów pieniężnych i ich wpływu na wynik finansowy	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego stosowanego jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Zyski lub straty z tytułu zabezpieczenia dla okresu sprawozdawczego, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach	Kwota nieefektywności zabezpieczenia ujęta w rachunku zysków i strat (od początku istnienia powiązania zabezpieczającego)	Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do wyniku finansowego jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat), która zawiera korektę z tytułu przeklasyfikowania
		Aktywa	Zobowiązania						
ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH									
RYZYO WALUTOWE									
Forwardy na kupno waluty (USD/PLN)	2 268	11	38	do 3 lat	75	60	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Forwardy na kupno waluty USD w zamian za EUR (EUR/USD)	1 183	-	41	do 4 lat	(38)	(39)	-	2	Przychody ze sprzedaży gazu
Forwardy rozliczane do średniej na sprzedaż waluty (EUR/PLN)	2 611	-	73	do 3 lat	(41)	(172)	-	(51)	Przychody ze sprzedaży gazu
RYZYO CEN TOWARÓW									
Kontrakty basis swap na indeksy cen gazu	403	11	37	1 - 3 m-cy	(100)	(99)	-	38	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen gazu	4 274	286	410	do 4 lat	889	(49)	32	(1 051)	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen HH	610	24	20	do 4 lat	(19)	(7)	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Kontrakty swap na indeksy cen produktów ropopochodnych	699	117	-	do 3 lat	151	151	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Razem	12 048	449	619		917	(155)	32	(1 062)	

*nie wszystkie instrumenty zostały w całości wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń

**dla tych powiązań kwoty nie są przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat tylko korygują wartość początkową zapasów (więcej informacji w tabeli 'Uzgodnienie kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń')

Typ instrumentu zabezpieczającego	Wartość nominalna*	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2019		Okres wystąpienia przepływów pieniężnych i ich wpływu na wynik finansowy	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego stosowanego jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Zyski lub straty z tytułu zabezpieczenia dla okresu sprawozdawczego, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach	Kwota nieefektywności zabezpieczenia ujęta w rachunku zysków i strat (od początku istnienia powiązania zabezpieczającego)	Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do wyniku finansowego jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat), która zawiera korektę z tytułu przeklasyfikowania
		Aktywa	Zobowiązania						
ZABEZPIECZENIA PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH									
RYZYO WALUTOWE									
Forwardy na kupno waluty (USD/PLN)	3 688	54	39	do 3 lat	287	72	-	nie dotyczy*	nie dotyczy
Forwardy na kupno waluty USD w zamian za EUR (EUR/USD)	186	2	-	do 3 lat	2	2	-	-	Przychody ze sprzedaży gazu
Forwardy rozliczane do średniej na sprzedaż waluty (EUR/PLN)	4 133	120	-	do 3 lat	156	129	-	(25)	Przychody ze sprzedaży gazu
RYZYO CEN TOWARÓW									
Kontrakty basis swap na indeksy cen gazu	88	1	1	do 3 lat	310	286	-	(276)	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen gazu	2 899	911	254	do 3 lat	829	1 013	(4)	(270)	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen HH	128	-	11	do 3 lat	(11)	(11)	-	nie dotyczy*	nie dotyczy
Razem	11 122	1 088	305		1 573	1 491	(4)	(571)	

*nie wszystkie instrumenty zostały w całości wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń

**dla tych powiązań kwoty nie są przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat tylko korygują wartość początkową zapasów (więcej informacji w tabeli "Uzgodnienie kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń")

W bieżącym okresie Spółka dokonała zmiany prezentacji niektórych danych w tabelach „Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów” oraz „Zabezpieczenie przepływów pieniężnych” względem danych zaprezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku. Spółka na bieżąco obserwuje kształtującą się dopiero praktykę rynkową w ramach ujawnień wymaganych przez MSSF 9 w części dotyczącej rachunkowości zabezpieczeń i na tej podstawie postanowiła zmienić kwalifikację transakcji, które podlegają ujęciu w poszczególnych kategoriach not oraz ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym. Jednocześnie, w celu zachowania i zapewnienia porównywalności danych Spółka zaprezentowała zawarte w sprawozdaniu finansowym za 2019 rok noty zgodnie z obecnie stosowanym modelem.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Pozycje zabezpieczone na 31 grudnia 2020	Zmiana wartości pozycji zabezpieczonej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Saldo kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla kontynuowanych zabezpieczeń	Saldo pozostające w kapitale z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych z tytułu wszelkich powiązań zabezpieczających, dla których nie stosuje się już rachunkowości zabezpieczeń
RYZIKO WALUTOWE			
Zabezpieczenie gazu (USD/PLN)	(75)	(26)	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/USD)	38	(41)	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/PLN)	41	(69)	(24)
RYZIKO CEN TOWARÓW			
Kontrakty na gaz indeksowane do europejskich indeksów cen gazu (dziennych lub miesięcznych)	(807)	(176)	195
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen Henry Hub	24	3	-
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen produktów ropopochodnych	(151)	117	-
RAZEM	(930)	(192)	171

Pozycje zabezpieczone na 31 grudnia 2019	Zmiana wartości pozycji zabezpieczonej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Saldo kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla kontynuowanych zabezpieczeń	Saldo pozostające w kapitale z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych z tytułu wszelkich powiązań zabezpieczających, dla których nie stosuje się już rachunkowości zabezpieczeń
RYZIKO WALUTOWE			
Zabezpieczenie gazu (USD/PLN)	(287)	16	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/USD)	(2)	2	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/PLN)	(159)	93	38
RYZIKO CEN TOWARÓW			
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen gazu	(312)	33	1
Kontrakty na gaz indeksowane do dziennych indeksów cen gazu	(843)	606	133
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen Henry Hub	15	(11)	-
RAZEM	(1 588)	739	172

Uzgodnienie kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

	2020	2019
Stan brutto na początek okresu	911	89
Stan netto na początek okresu	738	72
RYZIKO WALUTOWE		
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	(152)	202
Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do rachunku zysków i strat jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	(49)	(25)
Kwota przeniesiona z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujęta jako korekta wartości bilansowej zapasów	(107)	(270)
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń brutto	(308)	(93)
Podatek odroczone od rozliczenia i wyceny instrumentów zabezpieczających	59	18
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń netto	(249)	(75)
RYZIKO CEN TOWARÓW		
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	(4)	1 288
Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do rachunku zysków i strat jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	(1 013)	(546)
Kwota przeniesiona z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujęta jako korekta wartości bilansowej zapasów	393	174
Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do rachunku zysków i strat jako korekta z tytułu przeklasyfikowania dla tych powiązań dla których rachunkowość zabezpieczeń nie jest już stosowana	-	(1)
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń brutto	(624)	915
Podatek odroczone od rozliczenia i wyceny instrumentów zabezpieczających	119	(174)
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń netto	(505)	741
Stan brutto na koniec okresu	(21)	911
Stan netto na koniec okresu	(17)	738

6.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Spółka prowadząc swoją działalność gospodarczą narażona jest w szczególności na następujące rodzaje ryzyka finansowego:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko rynkowe, w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen towarów (paliwa gazowe, ropa naftowa, energia elektryczna oraz produkty powiązane),
- ryzyko płynności.

Natura ryzyk finansowych, ich zakres oraz zarządzanie tymi ryzykami dla Spółki i dla Grupy pokrywają się w znaczącym zakresie ponieważ Spółka PGNiG S.A. stanowi dominującą część Grupy Kapitałowej PGNiG. W związku z tym, korzystając z uproszczenia dopuszczonego przez MSSF 7 par. B6, Spółka nie przedstawia w niniejszym Jednostkowym sprawozdaniu finansowym całości ujawnień wymaganych przez MSSF 7 par. 31-42 w zakresie w jakim pokrywają się z ujawnieniami zawartymi w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK PGNiG, lecz podaje odniesienia do odpowiednich not w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK PGNiG.

6.3.1 Ryzyko kredytowe

Spółka posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe głównie z tytułu następujących pozycji:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty (środki pieniężne w banku oraz lokaty bankowe),
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,
- należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling),
- wartość dodatnia pochodnych instrumentów finansowych,
- udzielone gwarancje finansowe.

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem kredytowym zostały przedstawione w [nocie 7.3.1.](#) do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). W niniejszej nodzie przedstawiono ujawnienia dotyczące tylko tych pozycji, które podlegają eliminacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. W odniesieniu do pozostałych pozycji koncentracja ryzyka kredytowego oraz ocena jakości kredytowej dla Spółki i Grupy nie różnią się istotnie.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe odpowiada wartości bilansowej danej pozycji, za wyjątkiem udzielonych gwarancji.

Ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług Spółka rozumie jako ryzyko rozliczeniowe mogące narazić PGNiG S.A. na poniesienie straty lub niekorzystną zmianę sytuacji finansowej w wyniku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, w tym ryzyko koncentracji związane z nadmierną ekspozycją wobec jednego podmiotu.

W 2019 roku zostały wdrożone jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie Kapitałowej, które mają na celu uregulowanie procesu przyznawania limitów kredytowych kontrahentom (w tym kontrahentom wspólnym) oraz odpowiednie zabezpieczenie ściągальności należności handlowych. Dodatkowo, cały proces został objęty wewnętrznym systemem raportowania obejmującym między innymi analizę ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz monitoring należności przeterminowanych.

Spółka efektywnie zarządza ryzykiem kredytowym poprzez wyznaczanie limitów kredytowych na podstawie przeprowadzanej oceny wiarygodności kredytowej kontrahentów, z uwzględnieniem zarówno sytuacji finansowej kontrahenta jak i ogólnej sytuacji makroekonomicznej. Przekroczenie ekspozycji powyżej wyznaczonych limitów jest na bieżąco analizowane przez jednostkę odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahentów, która podejmuje działania w celu jego wyeliminowania. Dodatkowo, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami Spółka stosuje różnego rodzaju formy zabezpieczeń w zawieranych umowach handlowych.

W Spółce występuje koncentracja ryzyka kredytowego związana ze stanem należności z tytułu dostaw i usług. Saldo należności od trzech największych odbiorców wynosi 41% wartości należności. Z uwagi na długoletnią współpracę i wysoką pozycję tych podmiotów na rynku polskim jakość kredytowa tych należności została oceniona przez Spółkę jako dobra.

Natomiast w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych ([nota 5.2.2.](#)), występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Saldo należności od jednego podmiotu powiązanego stanowi 69% należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych. Pomimo wystąpienia koncentracji ryzyka kredytowego Spółka ocenia ryzyko kredytowe związane z tymi należnościami jako niskie z uwagi, iż jest to podmiot z Grupy Kapitałowej PGNiG.

W zakresie należności z tytułu pożyczek udzielonych spółkom z Grupy PGNiG ([nota 7.4.](#)) występuje koncentracja ryzyka kredytowego. Na 31 grudnia 2020 roku 23% (21% w 2019 roku) salda stanowiły należności od PGNiG Upstream Norway AS, 34% należność od PGNiG Termika S.A. (42% w 2019 roku), 11% należność od Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. (12% w 2019 roku) oraz 27% należność od Polskiej Spółki Gazownictwa. Ryzyko kredytowe związane z tymi należnościami jest ograniczone ze względu na fakt, iż są to podmioty powiązane w Grupie PGNiG. Jakość kredytowa tych należności jest oceniona przez Spółkę jako dobra.

W odniesieniu do należności z tytułu cash pooling (nota 4.3.) występuje koncentracja ryzyka kredytowego na poziomie 41%. Ryzyko kredytowe związane z tymi należnościami jest ograniczone ze względu na fakt, iż są to podmioty zależne w Grupie PGNiG. Ich jakość kredytowa jest oceniana jako bardzo dobra.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi gwarancjami limitowane jest do gwarantowania zobowiązań spółek z Grupy PGNiG. Największą wartościowo gwarancję stanowi zabezpieczenie zobowiązań spółki PGNiG Upstream Norway AS do kwoty 2 896 milionów złotych tj. 627,5 milionów EUR (w 2019 roku 2 672 milionów złotych tj. 627,5 milionów EUR). W 2020 roku wskazane zabezpieczenie stanowi 52% salda udzielonych przez PGNiG S.A. gwarancji (61% w 2019 roku).

6.3.2 Ryzyko cen towarów

Do zabezpieczenia ryzyka towarowego, w latach 2020 i 2019, Spółka stosowała rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Szczegóły dotyczące rachunkowości zabezpieczeń przedstawiono w nocie 6.2.

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem cenowym zostały przedstawione w nocie 7.3.2.1. do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6).

6.3.3 Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest głównie na ryzyko zmiany kursów EUR/PLN, USD/PLN oraz NOK/PLN. Kluczowe źródła ekspozycji na ryzyko walutowe to:

- Zobowiązania/należności z tytułu dostaw i usług (głównie zobowiązania za dostawy zakupionego przez Spółkę gazu (nota 5.2.3.),
- Należność z tytułu pożyczki denominowanej w NOK udzielonej spółce PGNiG Upstream Norway AS (nota 7.4.),
- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 4.6.).

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem walutowym zostały przedstawione w nocie 7.3.2.2. do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). W niniejszej nodzie przedstawiono ujawnienia dotyczące tylko tych pozycji, które nie występują w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG.

Ryzyko walutowe wynikające z należności z tytułu pożyczki udzielonej spółce PGNiG Upstream Norway AS zabezpieczane jest instrumentami pochodnymi CCIRS. Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających kompensuje w rachunku zysków i strat zmianę wyceny walutowej pożyczki udzielonej PGNiG Upstream Norway AS.

Analiza wrażliwości na ryzyko zmiany kursów walutowych nie różni się istotnie dla Spółki i Grupy. Ujawnienie w tym zakresie zostało przedstawione w nocie 7.3.2.2. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG.

6.3.4 Ryzyko stopy procentowej

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej w Spółce są:

- udzielone pożyczki spółkom zależnym, w tym głównie spółce PGNiG Upstream Norway AS (nota 7.4.),
- pochodne instrumenty finansowe na stopę procentową - CCIRS, poza rachunkowością zabezpieczeń, zabezpieczające pożyczkę udzieloną spółce zależnej PGNiG Upstream Norway AS (nota 6.2.).

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem stopy procentowej zostały przedstawione w nocie 7.3.2.3. do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). W niniejszej nodzie przedstawiono ujawnienia dotyczące tylko tych pozycji, które nie występują w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG.

Ryzyko wynikające z należności z tytułu pożyczki udzielonej PGNiG Upstream Norway AS zostało zabezpieczone transakcjami CCIRS. Szczegóły przedstawiono w nocie 6.2.

Główne pozycje narażone na ryzyko stóp procentowych oraz analizę wrażliwości na ryzyko zmiany stóp procentowych w odniesieniu do pozycji oprocentowanych według stopy zmiennej, na dzień bilansowy przedstawiono w poniższej tabeli.

		2020			2019		
		Wartość bilansowa	Saldo oprocentowane wg stopy zmiennej	Zmiana oprocentowania o +/- 30 bp	Wartość bilansowa	Saldo oprocentowane wg stopy zmiennej	Zmiana oprocentowania o +/- 30 bp
Udzielone pożyczki (wewnątrzgrupowe)	<i>Nota 7.4.</i>	8 027	7 577	+/- 23	5 926	5 534	+/- 17
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>Nota 4.6.</i>	6 329	-	-	2 115	-	-
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	<i>Nota 4.2.</i>	320	-	-	3 320	3 002	+/- 9
Łączny wpływ				+/- 23			+/- 26

6.3.5 Ryzyko płynności

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem płynności zostały przedstawione w [nocie 7.3.3.](#) do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). Dodatkowym elementem zarządzania płynnością w Spółce jest system zarządzania środkami pieniężnymi w ramach transakcji cash pooling, emisji obligacji oraz kredytu konsorcyjnego:

- System zarządzania środkami pieniężnymi w ramach cash pooling (nota 4.3.) w Banku Pekao S.A. i PKO BP S.A. został wprowadzony w celu poprawy skuteczności zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej PGNiG. Wykorzystanie cash pooling ułatwiło planowanie płynności w Grupie oraz spowodowało zmniejszenie zależności od zewnętrznych źródeł finansowania. Lepsze wykorzystanie wolnych środków pieniężnych poskutkowało obniżeniem kosztów finansowania w ramach Grupy.
- 28 października 2020 roku PGNiG S.A. zawarło aneks nr 1 do Umowy Programowej z 21 grudnia 2017 roku w związku z Programem Emisji Obligacji na kwotę 5 000 milionów złotych ("Program") z organizatorami emisji: ING Bankiem Śląskim SA, Bankiem Polska Kasa Opieki SA, Bankiem Handlowym w Warszawie SA oraz Bankiem BNP Paribas Bank Polska SA. Aneks nr 1 dostosowuje Program do aktualnego porządku prawnego i wydłuża czas trwania Programu do 28 października 2025 roku. W ramach Programu PGNiG S.A. będzie mogło emitować obligacje z terminem zapadalności do 10 lat o oprocentowaniu stałym lub zmiennym lub jako obligacje zerokuponowe, w trybie oferty publicznej albo w trybie oferty niepublicznej. Obligacje mogą zostać wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu Catalyst. Obligacje będą emitowane w celu uzyskania środków na zaspokojenie bieżących potrzeb finansowych związanych z realizacją strategii Grupy Kapitałowej PGNiG. Program nie był wykorzystywany w bieżącym okresie sprawozdawczym.
- Dodatkowo, w celu zoptymalizowania procesu zarządzania środkami pieniężnymi w Grupie Kapitałowej, PGNiG S.A. podpisało w 2019 roku Umowę kredytu obrotowego na kwotę 10 000 milionów złotych z okresem dostępności 5 lat. Umowa została zawarta z konsorcjum 9 banków, w skład którego wchodzi: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Polska Kasa Opieki S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., Caixa Bank S.A. Oddział w Polsce, ING Bank Śląski S.A., Intesa Sanpaolo SpA S.A. Oddział w Polsce, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Santander Bank Polska S.A. oraz Société Générale S.A. Kredyt zastąpił finansowanie w postaci dwóch programów emisji obligacji z gwarancją objęcia na łączną kwotę 8 000 milionów złotych. Spółka zamierza wykorzystać udostępnione w ramach kredytu środki pieniężne m.in. na finansowanie bieżącej działalności oraz wydatków inwestycyjnych PGNiG S.A. i spółek z Grupy Kapitałowej PGNiG.

W poniższej tabeli została zaprezentowana analiza wymagalności głównych pozycji zobowiązań finansowych.

	2020					2019				
	do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Wartość bilansowa	do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Wartość bilansowa
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	24	80	750	854	320	3 025	91	748	3 864	3 320
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	3 002	-	-	3 002	3 002
Zobowiązanie z tytułu leasingu	24	80	750	854	320	23	91	748	862	318
Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków	2 120	-	-	2 120	2 120	2 802	-	-	2 802	2 802
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 040	-	-	2 040	2 040	2 698	-	-	2 698	2 698
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych dotyczących poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	80	-	-	80	80	104	-	-	104	104
Zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	203	-	-	203	203	119	-	-	119	119
Razem bez instrumentów pochodnych	2 347	80	750	3 177	2 643	5 946	91	748	6 785	6 241
Wystawione gwarancje finansowe	102	239	503	844	844	163	177	456	796	796
Pochodne instrumenty finansowe (dotyczy wyłącznie zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych na dzień bilansowy)										
Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS, CCIRS)										
- wpływy	45	1 566	-	1 611	1 611	1 119	-	-	1 119	1 119
- wypływy	(44)	(1 742)	-	(1 786)	(1 786)	(1 001)	-	-	(1 001)	(1 001)
Transakcje forward i futures										
- wpływy	5 370	1 770	281	7 421	7 421	274	-	-	274	274
- wypływy	(5 439)	(1 816)	(424)	(7 679)	(7 679)	(350)	(15)	-	(365)	(365)
Swapy towarowe										
- wypływy	(611)	(105)	(8)	(724)	(724)	(563)	(5)	-	(568)	(568)
Swapy walutowy										
- wypływy	(97)	(54)	-	(151)	(151)	-	-	-	-	-
Razem wypływy bez uwzględnienia wpływów z instrumentów pochodnych	(6 191)	(3 717)	(432)	(10 340)	(10 340)	(1 914)	(20)	-	(1 934)	(1 934)
Razem po uwzględnieniu wpływów z instrumentów pochodnych	(776)	(381)	(151)	(1 308)	(1 308)	(521)	(20)	-	(541)	(541)

Spółka posiada znaczącą wartość praw wieczystego użytkowania gruntu, które ujmowane są jako leasing od 1 stycznia 2019 roku. Zobowiązanie z tytułu leasingu zostało szerzej opisane w [nocie 4.2](#). Zgodnie z przepisami prawa wysokość opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste z tytułu tych praw ustalane jest jako 1% lub 3% wartości nieruchomości dla której przekazywane jest prawo użytkowania wieczystego. Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, nie częściej niż raz na trzy lata może być aktualizowana. Oznacza to, że wysokość opłaty rocznej może w przyszłości ulec zmianie i wpłynąć na wartość zobowiązania. Ze względu na brak ustawowego limitu wzrostu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste, nie ma możliwości ustalenia procentowego wzrostu wartości zobowiązania z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste.

Wzrost płatności o 1% spowoduje wzrost zobowiązania o 8 milionów złotych.

7. Inwestycje w jednostki powiązane oraz transakcje ze stronami powiązanymi

7.1 Udziały i akcje

Zasady rachunkowości

Pozycja **udziały i akcje** obejmuje udziały i akcje w spółkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach. Ponadto w wartości bilansowej udziałów i akcji w spółkach zależnych wykazywane są dopłaty bezzwrotne wniesione do spółek, w tym na pokrycie strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym jednostki zależnej. Udziały i akcje wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się w przypadku wystąpienia przesłanek na utratę wartości, poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot: wartością godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży i wartością użytkową. Straty z tytułu utraty wartości wykazuje się w kosztach finansowych.

	2020			2019		
	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
W jednostkach zależnych Nota 7.3.	12 920	(2 673)	10 247	12 976	(2 732)	10 244
We wspólnych przedsięwzięciach Nota 7.3.	38	-	38	38	-	38
W jednostkach stowarzyszonych Nota 7.3.	12	(10)	2	12	(10)	2
Pozostałe	89	(88)	1	24	(23)	1
Razem	13 059	(2 771)	10 288	13 050	(2 765)	10 285

W roku 2020 PGNiG S.A. zwiększyła zaangażowanie kapitału w PGNiG Upstream North Africa B.V. o wartość 5 milionów złotych oraz w spółce PGNiG Ventures Sp. z o.o. (do 30 grudnia 2019 roku pod nazwą PGNiG SPV 5 Sp. z o.o.) o 3 miliony złotych.

W okresie porównawczym PGNiG S.A. nabyła udziały w PGNiG Upstream Norway AS o wartości 436 milionów złotych oraz zwiększyła zaangażowanie kapitału w PGNiG Upstream North Africa B.V. o wartość 8 milionów złotych, w spółce PGNiG Gazoprojekt S.A. o wartość 2 miliony złotych oraz w spółce PGNiG Ventures Sp. z o.o. o 1 milion złotych.

Pozycja odpis aktualizacyjny zawiera korektę pomiędzy wartością księgową wkładu niepieniężnego, a jego wartością godziwą na moment wniesienia udziałów/akcji. Wartość tej korekty zarówno na 31 grudnia 2020 roku jak i na 31 grudnia 2019 roku wynosiła 2 015 milionów złotych i dotyczyła głównie następujących spółek: Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w kwocie 1 516 milionów złotych, PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. w kwocie 344 milionów złotych, PGNiG Technologie S.A. w kwocie 82 milionów złotych, Geovita Sp. z o.o. w kwocie 42 milionów złotych.

7.2 Utrata wartości udziałów i akcji

W 2020 roku Spółka dokonała dodatkowego odpisu aktualizującego wartość posiadanych udziałów w spółce PGNiG Upstream North Africa B.V. w kwocie 5 milionów złotych (8 milionów złotych w roku 2019), w efekcie czego wartość odpisu aktualizującego na 31 grudnia 2020 roku wynosiła 527 milionów złotych (522 miliony złotych na 31 grudnia 2019 roku), co stanowi 100% wartości posiadanych udziałów.

Działalność spółki PGNiG Upstream North Africa B.V w dalszym ciągu pozostaje objęta tak zwaną „Siłą Wyższą”, która została wprowadzona 15 sierpnia 2014 roku. W jej wyniku działalność operacyjna i poszukiwawcza została wstrzymana. Decyzja o prowadzeniu dalszych prac zostanie podjęta w zależności od rozwoju sytuacji politycznej w Libii.

7.3 Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych, wspólnych przedsięwzięć oraz jednostek stowarzyszonych

Lp.	Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Bezpośredni udział procentowy w kapitale (odpowiada prawom głosu)		Wartość bilansowa inwestycji	
			2020	2019	2020	2019
Jednostki zależne						
1	GEOFIZYKA Kraków S.A. w likwidacji w upadłości likwidacyjnej	Polska	-	100,00%	-	-
2	GEOFIZYKA Toruń S.A.	Polska	100,00%	100,00%	68	68
3	Exalo Drilling S.A.	Polska	100,00%	100,00%	333	333
4	PGNiG Upstream Norway AS	Norwegia	100,00%	100,00%	1 110	1 110
5	PGNiG Upstream North Africa B.V.	Holandia	100,00%	100,00%	-	-
6	Geovita S.A.	Polska	100,00%	100,00%	36	36
7	PGNiG Technologie S.A.	Polska	100,00%	100,00%	83	83
8	PGNiG Supply&Trading GmbH	Niemcy	100,00%	100,00%	40	40
9	PGNiG Termika S.A.	Polska	100,00%	100,00%	2 772	2 772
10	Gas Storage Poland Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	6	6
11	PGNiG Serwis Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	10	10
12	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	4 908	4 908
13	PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	772	772
14	PGNiG Ventures Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	4	1
15	PGNiG SPV 6 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	51	51
16	PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	-	-
17	PGNiG Gazoprojekt S.A.	Polska	93,73%	93,73%	13	13
18	GAS – TRADING S.A.	Polska	43,41%	43,41%	1	1
19	Polski Gaz Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	Polska	100,00%	100,00%	40	40
					10 247	10 244
Wspólne przedsięwzięcia						
1	SGT EUROPOL GAZ S.A.	Polska	48,00%	48,00%	38	38
					38	38
Jednostki stowarzyszone						
1	PFK GASKON S.A.	Polska	45,94%	45,94%	-	-
2	ZWUG "INTERGAZ" Sp. z o.o.	Polska	38,30%	38,30%	2	2
3	"Dewon" PSA	Ukraina	36,38%	36,38%	-	-
					2	2

Ponadto Spółka, jako jedyny fundator, posiada Fundację PGNiG S.A. im. Ignacego Łukasiewicza.

7.4 Udzielone pożyczki

Zasady rachunkowości

Pożyczki wyceniane są w oparciu o model biznesowy Spółki („utrzymywanie”) oraz oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych. Spółka na moment początkowego ujęcia aktywa finansowego w księgach ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, a zatem czy są zgodne z podstawową umową pożyczkową (test SPPI).

Pożyczki wyceniane są:

- według zamortyzowanego kosztu, pod warunkiem spełnienia testu przepływów pieniężnych,
- w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w przypadku gdy test przepływów pieniężnych nie został spełniony.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, udzielone pożyczki poddawane są testowi na utratę wartości zgodnie z modelem strat oczekiwanych, metodą analizy indywidualnej. Charakterystyka metody indywidualnej została opisana w [nocie 6.1](#).

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość udzielonych pożyczek

W celu ustalenia oczekiwanej straty kredytowej udzielonych pożyczek, Spółka przyjmuje iż źródłem ryzyka, które podlega analizie jest sytuacja finansowa danego pożyczkobiorcy. Szacowanie odpisu na udzielone pożyczki przeprowadzane jest w oparciu o model statystyczny uwzględniający szacowane prawdopodobieństwa upadłości/niewypłacalności dłużnika, stosowanych zabezpieczeń i szacowanej ekspozycji Spółki w momencie upadłości/niewypłacalności dłużnika.

	2020			2019		
	Jednostkom zależnym bezpośrednio	Jednostkom zależnym pośrednio i stowarzyszonym	Razem	Jednostkom zależnym bezpośrednio	Jednostkom zależnym pośrednio i stowarzyszonym	Razem
Saldo na początek okresu	4 961	965	5 926	2 641	832	3 473
Pożyczki udzielone	2 649	105	2 754	3 055	138	3 193
Naliczone odsetki	156	50	206	128	51	179
Różnice kursowe z wyceny	22	-	22	(1)	3	2
Splata kapitału	(628)	(23)	(651)	(819)	(25)	(844)
Splata odsetek	(157)	(21)	(178)	(136)	(22)	(158)
Wycena finansowa	(8)	(5)	(13)	3	(7)	(4)
Modyfikacja	-	-	-	94	(3)	91
Zaprzestanie ujmowania udzielonego kapitału pożyczki	-	-	-	8	-	8
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe	(31)	(8)	(39)	(12)	(2)	(14)
Saldo na koniec okresu	6 964	1 063	8 027	4 961	965	5 926
- długoterminowe	6 453	1 043	7 496	4 431	932	5 363
- krótkoterminowe	511	20	531	530	33	563

Na 31 grudnia 2020 roku Spółka dokonała kalkulacji wartości godziwej pożyczek. Przeprowadzone testy wykazały, że różnica pomiędzy wartością godziwą pożyczek, a ich wartością bilansową nie przekracza 3%. Na 31 grudnia 2019 roku wskaźnik ten wynosił 2%.

Lp.	Strona pożyczki	Cel pożyczki	Waluta pożyczki	Oprocentowanie	Termin spłaty	Saldo	
						2020	2019
1	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. (ECSW S.A.)	a) Porozumienie konsolidujące - pożyczka podporządkowana w celu spełnienia warunków koniecznych do udzielenia finansowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. przez Bank Gospodarstwa Krajowego i PGNiG S.A.	PLN	oprocentowanie stałe 7,93%	30.06.2033	265	246
		b) pożyczka konsorcjalna zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i PGNiG S.A. (transza A i B)	PLN	6M WIBOR + marża 1,45%	14.06.2030	421	421
		c) pozostałe pożyczki udzielone w związku z ponoszonymi kosztami projektu na etapie projektowania, budowy i oddania do użytku bloku gazowo – parowego w Stalowej Woli – pożyczki podporządkowane pod finansowanie wymienione w pkt b)	PLN	oprocentowanie stałe 7,93%, 7,51% lub 7,63%	30.06.2033	104	22
		d) pożyczka VAT	PLN	1M WIBOR + marża 2,5%	31.03.2021	2	5
2	PGNiG Termika S.A.	a) Współfinansowanie zakupu 99,8% pakietu akcji Vattenfall Heat Poland S.A.	PLN	3M WIBOR +1,15%	31.12.2021	352	581
		b) Pożyczka odnawialna na finansowanie potrzeb inwestycyjnych i płynnościowych	PLN	3M WIBOR + marża 1,31%	30.06.2028	2 333	1 899
3	PGNiG Upstream Norway AS	a) Finansowanie ogólnych celów korporacyjnych PGNiG Upstream Norway AS, w szczególności finansowania projektu Skarv, w tym zakupu udziałów w Licencjach Produkcyjnych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym obejmujących pola Skarv, Snadd oraz pole Gro	NOK	3M NIBOR + marża 3%	31.12.2031	1 766	1 271
		b) Finansowanie ogólnych celów korporacyjnych PGNiG Upstream Norway AS, bieżących nakładów inwestycyjnych oraz wydatków związanych z działalnością poszukiwawczą (waluta pożyczki NOK, możliwość wypłaty i spłaty w NOK, USD i EUR)	USD	3M LIBOR + marża 3%	31.12.2031	192	-
4	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	a) Finansowanie rozbudowy i modernizacji krajowej sieci dystrybucji gazu	PLN	3M WIBOR + marża 1,81%	31.12.2025	799	806
		b) Wcześniejsza spłata umów zawartych w latach 2007-2013 oraz finansowanie bieżącej i inwestycyjnej działalności		3M WIBOR + marża 1,64%	30.06.2029	1 384	236
5	PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A.	a) Pożyczka na finansowanie programu inwestycyjnego objętego „Biznes Planem Grupy SEJ” oraz refinansowanie środków finansowych pozyskanych poprzez emisję obligacji	PLN	6M WIBOR + marża 1,56%	31.12.2023	260	270
		b) Sfinansowanie realizacji strategicznego projektu inwestycyjnego pn. Zabezpieczenie dostaw ciepła dla miasta Rybnika po 2022 roku		6M WIBOR + marża 1,59%	30.12.2033	10	-
6	Pozostałe					139	169
						8 027	5 926

Istotne zmiany w udzielonych pożyczkach w bieżącym okresie sprawozdawczym

Pożyczki udzielone Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

W 2020 roku pomiędzy PGNiG S.A. a ECSW S.A. została zawarta nowa umowa pożyczki o wartości 59 milionów złotych na budowę bloku gazowo-parowego i rezerwowego źródła ciepła oraz zapłatę odsetek z tytułu Umowy pożyczki zawartej w 2018 roku pomiędzy ECSW S.A. a Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz PGNiG S.A. Na koniec 2020 roku wartość brutto pożyczki wycenianej według zamortyzowanego kosztu wynosiła 61 milionów złotych, natomiast po uwzględnieniu odpisu aktualizującego 60 milionów złotych.

Ponadto w roku 2020 PGNiG S.A. oraz Elektrociepłownia Stalowa Wola zawarły umowę pożyczki do wysokości 35 milionów złotych na działalność eksploatacyjną ECSW S.A. Zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. z tytułu powyższej umowy wynosiło na koniec 2020 roku 22 miliony złotych. Na 31 grudnia 2020 roku wartość brutto pożyczki wycenianej według zamortyzowanego kosztu wynosiła 22 miliony złotych, natomiast wartość po uwzględnieniu odpisu aktualizującego wynosiła 21,7 miliona złotych.

Łączna wartość udzielonych pożyczek Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. przez PGNiG S.A. na 31 grudnia 2020 roku wycenionych według zamortyzowanego kosztu wynosiła w kwocie brutto 809 milionów złotych, natomiast wartość pożyczek po uwzględnieniu odpisu aktualizującego wynosiła 792 miliony złotych.

Pożyczki udzielone PGNiG Termika S.A.

W roku 2020 nastąpiła spłata pożyczki udzielonej PGNiG Termika S.A. z 23 sierpnia 2011 roku, aneksowanej 1 lipca 2018 roku w kwocie 230 milionów złotych. Na 31 grudnia 2020 roku zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. z tytułu powyższej umowy wynosiło 356 milionów złotych. Wartość brutto pożyczki wycenianej według zamortyzowanego kosztu wynosiła 356 milionów złotych, natomiast po uwzględnieniu odpisu aktualizującego 352 miliony złotych. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W 2020 roku uruchomiono transze pożyczki zawartej 30 lipca 2018 roku na łączną kwotę 800 milionów złotych. PGNiG Termika S.A. w 2020 roku dokonała również spłat pożyczki na łączną kwotę 350 milionów złotych. Na 31 grudnia 2020 roku zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. z tytułu powyższej umowy wynosiło 2 350 milionów złotych. Wartość brutto pożyczki wycenianej według zamortyzowanego kosztu wynosiła 2 356 milionów złotych, natomiast wartość netto 2 333 miliony złotych. Pożyczka została udzielona na finansowanie potrzeb inwestycyjnych i płynnościowych PGNiG Termika S.A. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Łączna wartość brutto udzielonych pożyczek PGNiG Termika S.A. przez PGNiG S.A. wycenianych według zamortyzowanego kosztu na 31 grudnia 2020 roku wynosiła 2 712 milionów złotych, natomiast wartość pożyczek po uwzględnieniu odpisu aktualizującego wynosiła 2 685 milionów złotych.

Pożyczka udzielona PGNiG Upstream Norway AS

W 2020 roku na podstawie umowy z 27 sierpnia 2010 roku o sfinansowanie ogólnych celów korporacyjnych, w szczególności złożyć SKARV, uruchomiono kolejną transzę pożyczki w kwocie 464 miliony złotych. Zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. z tytułu powyższej umowy wynosiło na koniec 2020 roku 1 811 milionów złotych. Na 31 grudnia 2020 roku wartość brutto pożyczki wycenionej w zamortyzowanym koszcie wynosiła 1 778 milionów złotych, natomiast wartość netto 1 766 milionów złotych.

Ponadto w 2020 roku została podpisana nowa umowa pożyczki pomiędzy PGNiG S.A. a PGNiG Upstream Norway AS na sfinansowanie ogólnych celów korporacyjnych, bieżących nakładów inwestycyjnych oraz wydatków związanych z działalnością poszukiwawczą PGNiG Upstream Norway AS. W ramach powyższej umowy została wypłacona transza w wysokości 213 milionów złotych. Na 31 grudnia 2020 roku wartość brutto pożyczki wycenionej w zamortyzowanym koszcie wynosiła 193 miliony złotych, natomiast wartość netto 192 miliony złotych.

Łączna wartość brutto udzielonych pożyczek PGNiG Upstream Norway AS przez PGNiG S.A. na 31 grudnia 2020 roku wycenianych według zamortyzowanego kosztu wynosiła 1 972 miliony złotych, natomiast wartość pożyczek po uwzględnieniu odpisu aktualizującego wynosiła 1 958 milionów złotych.

Pożyczki udzielone Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o.

W 2020 roku na podstawie umowy pożyczki odnawialnej z 31 lipca 2019 roku, aneksowanej 23 października 2020 roku Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. zwiększono kwotę limitu pożyczki o 1 200 milionów złotych. W ramach tej umowy w 2020 roku uruchomiono transze pożyczki w łącznej kwocie 1 154 miliony złotych. Zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. z tytułu powyższej umowy wynosiło na koniec 2020 roku 1 384 miliony złotych. Na 31 grudnia 2020 roku wartość brutto pożyczki wycenionej w zamortyzowanym koszcie wynosiła 1 393 miliony złotych, natomiast wartość netto 1 384 miliony złotych.

Na 31 grudnia 2020 roku wartość pożyczek udzielonych Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. wycenianych według zamortyzowanego kosztu wynosiła 2 197 milionów złotych, a po uwzględnieniu odpisu aktualizacyjnego 2 183 miliony złotych.

Pożyczki udzielone PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A.

W 2020 roku w celu sfinansowania projektu inwestycyjnego o nazwie: „Zabezpieczenie dostaw ciepła dla miasta Rybnika po 2022 roku”, została zawarta umowa na udzielenie pożyczki w kwocie 98 milionów złotych. Termin spłaty pożyczki został ustalony na 30 grudnia 2033 roku. W grudniu 2020 roku uruchomiono pierwszą transzę pożyczki w kwocie 10 milionów złotych.

Na 31 grudnia 2020 roku wartość pożyczek udzielonych PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A. wycenionych według zamortyzowanego kosztu wynosiła 273 miliony złotych, a po uwzględnieniu odpisu aktualizacyjnego 270 milionów złotych.

Wpływ COVID-19 na poziom oczekiwanych strat kredytowych dla udzielonych pożyczek

Spółka na bieżąco monitoruje poziom ryzyka kredytowego powiązany z posiadanymi długoterminowymi instrumentami finansowymi. Kontrahenci Spółki (w przeważającej mierze inne spółki z GK PGNiG) funkcjonują w sektorach, które charakteryzują się potencjalnie dużą wrażliwością na wpływ COVID-19. Rating jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej, w ramach której funkcjonują kontrahenci, utrzymywany jest na poziomie inwestycyjnym, co ogranicza ryzyko niewypłacalności kontrahentów

w horyzoncie życia instrumentów finansowych posiadanych przez Spółkę, a tym samym na datę bilansową nie zostały zidentyfikowane przesłanki znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego instrumentów finansowych.

Oczekiwana strata kredytowa kalkulowana dla udzielonych pożyczek oszacowana została na poziomie 132 milionów złotych, z czego 14 milionów złotych odzwierciedla szacowany na datę bilansową efekt wpływu COVID-19 na prawdopodobieństwo niewypłacalności kontrahentów w okresach przyszłych. Na 31 grudnia 2020 oczekiwana strata kredytowa w zakresie udzielonych pożyczek, dla których kalkulowana jest w horyzoncie 12 miesięcy wyniosła 75 milionów złotych. Łączna oczekiwana strata kredytowa dla udzielonych pożyczek jest wyższa o 39 milionów złotych w porównaniu do oczekiwanej straty kredytowej dla udzielonych pożyczek na koniec 2019 roku.

	Klasa 1 - oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 2 - z rozpoznaną utrata wartości	Klasa 3 - z rozpoznaną utrata wartości	Razem
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	5 851	9	159	6 019
Splaty kapitału	(649)	-	(2)	(651)
Pożyczki udzielone	2 752	2	-	2 754
Pozostały wpływ	38	(1)	-	37
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	7 992	10	157	8 159
Skumulowany odpis na 1 stycznia 2020	(37)	(2)	(54)	(93)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(87)	(1)	(3)	(91)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	49	2	1	52
Skumulowany odpis na 31 grudnia 2020	(75)	(1)	(56)	(132)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	7 917	9	101	8 027
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2019	3 394	-	157	3 551
Transfer do grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	(9)	-	-	(9)
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	9	-	9
Splaty kapitału	(840)	-	(4)	(844)
Pożyczki udzielone	3 193	-	-	3 193
Pozostały wpływ	113	-	6	119
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2019	5 851	9	159	6 019
Skumulowany odpis na 1 stycznia 2019	(24)	-	(54)	(78)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(25)	(2)	(3)	(30)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	12	-	4	16
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	-	-	(1)	(1)
Skumulowany odpis na 31 grudnia 2019	(37)	(2)	(54)	(93)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2019	5 814	7	105	5 926

W 2020 roku nie wystąpiły transfery pomiędzy klasami.

7.4.1 Transakcje z jednostkami powiązanimi

	Jednostki zależne		Jednostki stowarzyszone		Wspólne przedsięwzięcia		
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	
Obroty i przychody/koszty za rok sprawozdawczy							
Sprzedaż produktów i usług do jednostek powiązanych	2 043	1 923	-	-	257	41	
Zakupy od jednostek powiązanych	3 575	5 895	-	-	265	54	
Otrzymane dywidendy	454	1 343	1	1	-	-	
Przychody finansowe, przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej oraz przychody z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	197	285	3	3	38	35	
Koszty finansowe	1	2	-	-	-	-	
Salda na koniec okresu sprawozdawczego							
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	Nota 5.2.2.	164	158	-	-	174	6
Udzielone pożyczki jednostkom powiązanim po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości	Nota 7.4.	7 235	5 232	-	-	792	694
<i>w tym kwota odpisów z tytułu utraty wartości</i>		59	28	56	54	17	11
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	Nota 5.2.3.	410	311	-	-	40	5
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Nota 4.2.	8	9	-	-	-	-

Pozycja zakupy od jednostek powiązanych dotyczy głównie kosztów zakupu oraz magazynowania gazu. W latach 2020 i 2019 Spółka nie zawarła żadnych istotnych transakcji z jednostkami powiązanimi na innych warunkach niż warunki rynkowe.

7.4.2 Transakcje z jednostkami, których udziałowcem lub akcjonariuszem jest Skarb Państwa

Główne transakcje prowadzone z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa (posiadający, kontrolę, współkontrolę lub znaczący wpływ nad tymi jednostkami) dotyczą bieżącej działalności Spółki, czyli obrotu gazem ziemnym, sprzedaży ropy naftowej oraz energii elektrycznej.

W latach 2020 – 2019 PGNiG S.A. uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., ORLEN Południe S.A., PGE Energia Ciepła S.A. (poprzednio PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.) Grupa LOTOS S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne POLICE S.A., KGHM Polska Miedź S.A.

7.4.3 Informacje o świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego Spółki

	2020			2019		
	Zarząd	Rada Nadzorcza	Razem	Zarząd	Rada Nadzorcza	Razem
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze*	9,202	0,767	9,969	10,025	0,695	10,720
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1,698	-	1,698	0,443	-	0,443
Razem	10,900	0,767	11,667	10,468	0,695	11,163

*W bieżącym okresie Spółka dokonała weryfikacji zakresu personelu, który uznaje za kluczowy personel Spółki. W konsekwencji tej weryfikacji dane porównawcze prezentowane w kategorii „Krótkoterminowe świadczenia pracownicze” zostały skorygowane.

Szczegółowe informacje na temat wynagrodzeń kluczowego personelu kierowniczego PGNiG S.A. znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG w rozdziale 6.3.4. Polityka wynagrodzenia członków organów zarządczych i nadzorczych PGNiG.

8. Pozostałe noty objaśniające

8.1 Aktywa i zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe	2020	2019
Poręczenia	716	702
Gwarancje	4 642	3 508
Weksle	553	552
Razem	5 911	4 762

W ramach kategorii zobowiązań warunkowych najistotniejszą pozycję stanowią udzielone gwarancje. Zarówno na 31 grudnia 2020 roku, jak i 31 grudnia 2019 roku najistotniejszą pozycję w ramach tej kategorii stanowiło zabezpieczenie posiadanej przez PGNiG Upstream Norway AS koncesji na złożu Skarv na Norweskim Szelfie Kontynentalnym o wartości 2 896 milionów złotych (2 672 miliony złotych w 2019 roku). W pozycji gwarancje PGNiG S.A. ujmuje również zobowiązania z tytułu zabezpieczenia dostaw gazu oraz zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym udzielane spółkom GK PGNiG przez instytucje finansowe, gdzie najistotniejszą pozycję stanowi udzielone zabezpieczenie PGNiG Supply&Trading GmbH o wartości 654 milionów złotych w 2020 roku (555 milionów złotych w 2019 roku). W 2020 roku Spółka udzieliła gwarancji na rzecz PGNiG Supply&Trading GmbH o wartości 752 milionów złotych z tytułu czarteru statku do transportu LNG. W okresie porównawczym Spółka nie udzielała tego typu zabezpieczeń.

8.2 Wspólne działania

Zasady rachunkowości

Wspólne działania

W związku z udziałami we wspólnych działaniach Spółka jako współnik wspólnego działania ujmuje w swoim sprawozdaniu finansowym:

- swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie,
- swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- przychody ze sprzedaży swojego udziału produkcji w wynikach wspólnej działalności,
- swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnej działalności,
- swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach.

W związku z tym, że aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze wspólnym działaniem są wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki, nie dokonuje się korekt oraz nie stosuje się innych procedur konsolidacyjnych w odniesieniu do tych pozycji podczas sporządzania sprawozdania finansowego.

W bieżącym okresie sprawozdawczym wspólne działania były prowadzone przez Spółkę głównie na terenie Polski oraz poza granicami, na obszarze Pakistanu. Wspólne działania polegają głównie na poszukiwaniu i wydobyciu gazu ziemnego oraz ropy naftowej.

Informacje na temat najistotniejszych wspólnych działalności na 31 grudnia 2020 roku zostały szczegółowo opisane w [rozdziale 5.1.3. Działalność w Polsce](#) oraz [5.1.4. Działalność Zagraniczna](#) w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG.

8.3 Wybrane dane finansowe spółki ujawniane zgodnie z art. 44 ust. 2 Ustawy prawo energetyczne

W poniższych tabelach zaprezentowano dane dotyczące przychodów, kosztów, zysków i strat oraz aktywów i pasywów, w podziale na działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi oraz pozostałą działalność.

	2020			2019		
	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem (PLN)	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem (PLN)
Rachunek zysków i strat						
Przychody ze sprzedaży	15 121	6 117	21 238	16 332	6 283	22 615
Koszty operacyjne	(12 828)	(514)	(13 342)	(17 763)	(4 467)	(22 230)
Zysk/Strata z działalności operacyjnej	2 293	5 603	7 896	(1 431)	1 816	385
Koszty i przychody finansowe	-	595	595	-	1 604	1 604
Zysk/Strata przed opodatkowaniem	2 293	6 198	8 491	(1 431)	3 420	1 989
Podatek dochodowy	-	(1 582)	(1 582)	-	(241)	(241)
Zysk/Strata netto	2 293	4 616	6 909	(1 431)	3 179	1 748
Sprawozdanie z sytuacji finansowej						
Aktywa trwałe		30 737	30 737		28 885	28 885
Należności	1 389	389	1 778	1 178	708	1 886
Zapasy	1 781	289	2 070	2 955	275	3 230
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	-	9 161	9 161	-	7 043	7 043
Aktywa razem	3 170	40 576	43 746	4 133	36 911	41 044
Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków	930	1 190	2 120	1 268	1 534	2 802
Kapitał i pozostałe pasywa	28	41 598	41 626	25	38 217	38 242
Pasywa razem	958	42 788	43 746	1 293	39 751	41 044

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 44 ust.1 Ustawy prawo energetyczne z 10 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 1997 Nr 54 poz. 348, z późniejszymi zmianami), Spółka prowadzi ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wyodrębnionych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej.

Ewidencja ta oparta jest o model kontrolingowy, który dostarcza informacji z zakresu rachunkowości zarządczej na podstawie danych ujętych na potrzeby rachunkowości finansowej. Koszty, które można bezpośrednio przyporządkować do danego rodzaju działalności ujmowane są na odpowiednio pogrupowanych obiektach kontrolingowych przypisanych do danego produktu. Wszystkie pozostałe koszty są dzielone według zapisanej reguły w oparciu o wskaźniki statystyczne, wykorzystywane jako klucze podziału kosztów.

Ostatnim ogniwem w łańcuchu rozliczeń kosztów są zlecenia wynikowe. Rodzaje działalności, które są jedną z cech określających zlecenia wynikowe służą do agregacji kosztów i przychodów do odpowiednich działalności Spółki.

Alokacja należności, zapasów oraz zobowiązań ujętych na dzień kończący okres sprawozdawczy do działalności związanej z obrotem paliwami gazowymi została przeprowadzona metodą identyfikacji bezpośredniej w oparciu o analizę szczegółową zapisów z ksiąg.

Pozostałe pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki zostały zaalokowane do działalności pozostałej ze względu na brak powiązania tych pozycji z działalnością związaną z obrotem paliwami gazowymi lub ze względu na nieistotny udział tych pozycji w tej działalności.

8.4 Wynagrodzenie firmy audytorskiej za obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki oraz inne usługi

	2020	2019
Badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej	0,18	0,24
Inne usługi poświadczające, w tym za przegląd sprawozdań finansowych	0,40	0,36
Razem	0,58	0,60

W okresie zakończonym 31 grudnia 2020 roku podmiotem przeprowadzającym badanie jednostkowego sprawozdania finansowego PGNiG S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej PGNiG była firma audytorska PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k. Zgodnie z umową zawartą 12 kwietnia 2019 roku wykonuje przeglądy śródroczne oraz badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2019 – 2020. 20 maja 2020 roku została zawarta umowa z firmą PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k. której przedmiotem jest badanie sprawozdania finansowego PGNiG S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej PGNiG za lata 2021 – 2022.

8.5 Inne istotne informacje

- **Postępowania przed Prezesem UOKiK** – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG, [rozdział 8.2](#) Postępowania sądowe
- **Kontrakty na dostawy paliwa gazowego oraz ropy naftowej** – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG, [rozdział 4.1](#) Segment Poszukiwanie i Wydobywanie oraz [rozdział 4.2.2](#) Obszar działalności hurtowej
- **Kontrakty na zakup paliwa gazowego** – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG, [rozdział 4.2.2](#) Obszar działalności hurtowej
- **Zmiany w posiadanych kontraktach** – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG [rozdział 4.2.2](#). Obszar działalności hurtowej
- **Renegocjacja warunków cenowych kontraktu jamalskiego** – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG [rozdział 4.2.2](#) Obszar działalności hurtowej
- **Decyzje Prezesa URE dotyczące nałożenia na PGNiG S.A. kar pieniężnych** – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG [rozdział 8.2](#) Postępowania sądowe
- **Informacje o świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego Spółki** - szczegółowe informacje na temat wynagrodzeń kluczowego personelu kierowniczego PGNiG S.A. znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. i Grupy Kapitałowej PGNiG [rozdział 6.3.4](#). Polityka wynagrodzenia członków organów zarządczych i nadzorczych PGNiG

8.6 Zdarzenia po dacie bilansu

- W związku z wygaśnięciem ważności złożonej TAURON Polska Energia S.A. (dalej „TAURON”) oferty dotyczącej nabycia przez PGNiG S.A. 100% udziałów w spółce Tauron Ciepło Sp. z o.o. (dalej „Transakcja”) i brakiem wypracowania konsensusu w efekcie prowadzonych negocjacji w ramach przyznanej PGNiG S.A. przez TAURON wyłączności negocjacyjnej wygasającej 31 stycznia 2021 roku, PGNiG S.A. poinformowało 29 stycznia 2021 roku TAURON o woli niekontynuowania dalszych negocjacji zmierzających do zawarcia Transakcji.
- 10 lutego 2021 roku PGNiG S.A. złożyło oświadczenie o odstąpieniu od udziału w procesie zmierzającym do nabycia polskich aktywów Grupy ČEZ (dalej „ČEZ”) i współpracy z PGE Polską Grupą Energetyczną S.A. (dalej „PGE”) prowadzonej na potrzeby tego procesu transakcyjnego. W ramach procesu, 11 grudnia 2020 roku PGNiG S.A. i PGE złożyły wspólnie ofertę niewiążącą nabycia spółek zależnych ČEZ, które prowadzą działalność związaną z wytwarzaniem i sprzedażą ciepła oraz energii elektrycznej w Polsce (ČEZ Skawina S.A. oraz ČEZ Chorzów S.A.), a także świadczą określone usługi wspierające w zakresie: gospodarowania ubocznymi produktami spalania, komunikacji, tradingu oraz obsługi korporacyjnej (ČEZ Produkty Energetyczne sp. z o.o. oraz ČEZ Polska sp. z o.o.).
- 17 lutego 2021 roku pan Jarosław Wróbel złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu – Wiceprezesa Zarządu PGNiG S.A., z końcem 1 marca 2021 roku. Jako powód rezygnacji Pan Jarosław Wróbel wskazał powołanie go do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Grupy LOTOS S.A.
- 2 marca 2021 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. podjęła decyzję o powołaniu z dniem 16 marca 2021 roku Pana Artura Cieślika na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PGNiG S.A., na okres trwania VI kadencji Zarządu Spółki, kończącej się 10 stycznia 2023 roku. Więcej informacji można znaleźć w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PGNiG S.A. oraz Grupy Kapitałowej PGNiG w [rozdziale 6.2.1](#) Zarząd.

